

1. Türkiye 36° – 42° Kuzey paralelleri arasında yer alan bir ülkedir. Bu nedenle A, B, C ve E seçeneklerinde belirtilen özellikler ülkemizde gözlemlenir. Türkiye'nin güneş ışınlarını 90° ile almaması, Türkiye'nin Kuzey Yarım Kürede olduğunu tek başına kanıtlamaz. Nitekim Güney Yarım Küre' de ve dönence dışında bulunan alanlar da güneş ışınlarını 90° ile almaz.

CEVAP: D

2. Türkiye' de güney–kuzey doğrultusunda en fazla alan kaplayan bölge Doğu Anadolu'dur. Bu nedenle enlem farkından kaynaklı (özel konum şartları göz ardı edilmek koşuluyla) sıcaklık değişiminin de Doğu Anadolu'da olması beklenir.

CEVAP: B

3. Enlem ve boylam değerlerinden yola çıkılarak Türkiye ile ilgili olarak A, B, D ve E seçeneklerin de belirtilen yargılara ulaşılabilir. Fakat haritadan yola çıkılarak "iç kesimlerdeki sıcaklık farkı daha fazladır" yargısına ulaşamaz.

CEVAP: C

4. Bir yeri diğer yerlerden ayıran kendisine has özelliklere o yerin özel konumu denir. Türkiye' de yıl içinde dört mevsimin yaşanması Türkiye'nin özel konum şartlarıyla değil matematik konum şartlarıyla açıklanır. (Aynı anda dört mevsimin yaşanması ise özel konum ile ilgilidir.)

CEVAP: B

5. Herhangi bir yerin enlem ve boylam değerlerinin ortaya çıkardığı sonuçlara o yerin matematiksel konumu denir. Türkiye' de yerşekillerine bağlı olarak kısa mesafede çok farklı iklim ve bitki çeşitliliği yaşanır. Bu durum özel konumun bir sonucudur.

CEVAP: C

6. Türkiye 36° – 42° Kuzey paralelleri arasında yer alır. Bu nedenle ekvator ile kutuplar arasında bulunur. Bu alanlarda ise soğuk ve sıcak hava kütlelerinin karşılaşması sonucu oluşan cephe yağışları görülür.

CEVAP: A

7. Türkiye ulusal saat ayarı olarak 45° doğu meridyeninde bulunan boylamın 1ğdır'ın boylamını kullanır. 1ğdır'a en yakın merkez Kars'tır.

CEVAP: E

8. Türkiye bir KYK ülkesi olduğu için yıl boyunca güneş ışınlarını güney yönlü olarak alır. Bu nedenle dağların güneye dönük yamaçları kuzey yamaca oranla daha fazla ısınır. Buna "bakı" etkisi denir. Yine buğdayın Akdeniz Bölgesinde erken olgunlaşması ise sahip olduğu "enlem" değerleriyle ilgilidir.

CEVAP: A

9. Türkiye'de gündüzler gecelerden 21 Mart tarihinden sonra artar. 23 Eylül'e kadar gece süresi gündüz süresinden kısadır. 21 Mart'tan 21 Haziran'a kadar gündüz süresi artar. O halde doğru cevap 21 Haziran - 23 Eylül Aralığıdır.

CEVAP: B

10. Kuzey Yarım Kürede en uzun gündüz 21 Haziran' da, en kısa gündüz olan 21 Aralık tarihinden sonra gündüz uzunluğu azalmaya değil, artmaya başlar.

CEVAP: A

11. Türkiye aynı enlem ve boylam değerleriyle GYK'de yer alsaydı I, II, IV ve V. maddelerde belirtilen özellikler gerçekleşir. Fakat kuzeyinden güneye doğru gidildikçe gündüz ile gece arasındaki süre farkı azalmaz aksine artardı. Çünkü ekvatorun uzaklaştıkça yani kutuplara doğru gidildikçe bu fark da artmaktadır.

CEVAP: C

12. Güneş enerjisinden daha fazla yararlanmak için Iğdır'ın yerel saati ulusal saat olarak kullanılır.

CEVAP: C

13. A, B ve C kentleriyle ilgili olarak E seçeneğinde verilen yargı yanlıştır. Ardışık iki meridyen arası mesafe yalnızca ekvatorun 111 km' dir. B-C kentleri arasında 6° meridyen farkı olmasına karşın meridyenler arası uzaklık Ekvatordan kutuplara doğru daralır. Bu nedenle bu azıklık 111 km ile çarpılamaz.

CEVAP: E

14. Sıcaklığın dağılışını belirleyen bir çok etmen vardır. Bunlar enlem, bakı etkisi, yükselti, denizellik, karasallık gibi faktörlerdir. Aynı enleminde yer almalarına karşın Doğu Anadolu'nun İç Anadolu ve Ege Bölgesine göre daha düşük sıcaklıklara sahip olması bölgenin daha yüksek olmasıyla açıklanır.

CEVAP: A

15. Türkiye' de en uzun gece 21 Aralık' ta yaşanır. Bu tarihte güneyden kuzeye doğru gidildikçe gündüz süresi de kısalır. Bu nedenle gözlemcinin gündüz süresinin uzadığını gözlemlemesi için güneye yani IV nolu ok istikametinde hareket etmesi gerekir.

CEVAP: D

16. Bir ülkenin boğazlara, geçitlere sahip olması, önemli yollar üzerinde yer alması, büyük kara kütlelerinin arasında bulunması o ülkenin jeopolitik önemini artırır. Türkiye'nin Asya, Avrupa ve Afrika kıtaları arasında yer alması da jeopolitik önemini arttırmıştır.

CEVAP: C

17. Orta kuşakta olduğu için,
• Batı rüzgârları görülür.
• Cephe yağışları görülür.
• Akdeniz iklimi görülür.
• Dört mevsim yaşanır.
İki kıtanın yaklaşması belirsizdir.

CEVAP D

18. Kış mevsiminde daha kuzeyde yer almasına karşın Sinop, Ankara'ya göre daha sıcaktır. Bu durum sıcaklık - enlem etkisiyle gelişir.

CEVAP: B

19. Verilen üç bölgede de Akdeniz iklimi ve maki bitki topluluğu görülür. Fakat maki bitkinin çıkabildiği üst sınırın Akdeniz' den Marmara' ya doğru gidildikçe deniz seviyesine yaklaşması bölgeleri enlem değerleriyle ilgilidir. Sıcaklık ortalaması fazla olan Akdeniz Bölgesinde makiler daha yukarılara çıkabilmiş iken, Marmara'da daha düşük sınırlarda yetişir.

CEVAP: C

20. Verilen alanlar içerisinde sıcaklık ortalaması en yüksek olanı I. merkezdir. Bu nedenle kalıcı kar alt sınırı en yüksek olanı da I. merkezdir.

CEVAP: A

1. Türkiye'de ulusal saat ayarı olarak her dönem 45° DM'de yer alan Iğdır'ın boylamı esas alınır. Bu yüzden Iğdır'a en uzak olan Edirne'de fark en fazladır.

CEVAP: D

2. Türkiye bir Kuzey Yarım Küre ülkesi olduğu için en uzun gündüzü 21 Haziran'da yaşar. Bu tarihte güneyden (Hatay) kuzeye (Sinop) gidildikçe gündüz uzunluğu da artar. Bu nedenle 21 Haziran'da A merkezi C merkezine göre daha uzun gündüz uzunluğuna sahiptir.

CEVAP: E

3. Ekvatordan kuzeye doğru gidildikçe iki meridyen arasındaki mesafe daralır. Türkiye'de de bu durumun gözlemlenmesi Türkiye'nin bir kuzey yarım küre ülkesi olduğunun kanıtıdır.

CEVAP: B

4. Doğu Anadolu Bölgesindeki aritmetik nüfus yoğunluğunun ortalamasının altında olmasının bölge veya Türkiye'nin jeopolitik önemi üzerinde herhangi bir etkisi yoktur. Diğerleri ise Türkiye'yi ve yakın çevresini etkileyen jeopolitik konum üzerinde etkili olan etmenlerdir.

CEVAP: E

5. I, II ve III maddelerde belirtilen özellikler verilen bölgelerin enlem değerlerinin yani mutlak konumlarının sonucudur. Fakat Erzurum'un sıcaklık ortalamasının Trabzon'dan daha düşük olması enlemle çelişir. Bu durum yükselti yani göreceli konumla açıklanır.

CEVAP: D

6. Aynı boylam üzerindeki noktalarda yıl boyunca yerel saat, öğle vakti, gölgenin en kısa olduğu an yanıdır. Fakat gece - gündüz süreleri yıl boyunca değişir. Aynı boylam üzerinde bulunan noktalarda yalnız ekinoks tarihlerinde güneş aynı anda doğar, aynı anda batar.

CEVAP: B

7. Daha güneyde yer almasına karşın Muş'taki yıllık sıcaklık ortalamaları Düzce' den daha düşüktür. Bu durum enlem etkisiyle çelişir. Denizellik–karasallıkla yani özel konumla açıklanır.

CEVAP: C

8. Karadeniz Bölgesinde orman alanlarının fazla olması bölgenin enlem değerleriyle değil, yıl boyunca bol yağışlı olmasıyla ilgilidir.

CEVAP: D

9. Boylamları aynı olan merkezler yalnızca 21 Mart ve 23 Eylül tarihlerinde aynı uzunlukta gündüz süresi yaşarlar. Ayrıca kentlerin Ekvatora olan uzaklıkları farklı olduğu için Ekvator'dan uzaklaştıkça gece - gündüz süre farkı artar. Bu nedenle Kahramanmaraş ve Sivas için gece–gündüz süreleri yıl boyunca aynıdır yargısı yanlıştır.

CEVAP: C

10. Aynı enlem de yer alan merkezlerin özel konumları (yükseleti–denizellik–karasallık) farklı olduğu için yıllık sıcaklık ortalamaları aynı olmayabilir.

CEVAP: E

11. Ülkemizde şiddetli gel–git olaylarının olmaması sahip olduğu enlem değerleriyle değil, okyanusa kıyısının olmamasıyla yani görel konumuyla ilgilidir.

CEVAP: C

12. Yazın Güneydoğu Anadolu Bölgesinden ortalama sıcaklığının Akdeniz Bölgesinden fazla olması her iki bölgenin sahip olduğu mutlak konumla değil, görel konumlarıyla açıklanır.

CEVAP: D

13. Türkiye bir Kuzey Yarım Küre ülkesi olduğu için en uzun gündüzü 21 Haziran' da, en uzun geceyi 21 Aralık'ta yaşar. Dolayısıyla enlemleri farklı olan Muğla ve Sinop' ta yıl boyunca gece ve gündüz süreleri birbirine eşit değildir.

CEVAP: A

14. 21 Haziran'dan 23 Eylül'e doğru gidildikçe gece ve gündüz arasındaki süre farkı sürekli azalır.

CEVAP: E

15. Ekvatordan kutuplara doğru gidildikçe güneş ışınlarının geliş açısı küçülür. Bu nedenle hiç bir zaman V. merkez I. merkeze göre daha büyük bir açıyla güneş ışınlarını alamaz.

CEVAP: D

16. Iğdır' da pamuk tarımının yapılması yörenin bir mikroklima alanı olmasıyla, ulaşım ağının daha çok batı-doğu yönünde gelişmesi dağların uzanış yönüyle ilgilidir.

CEVAP: C

17. Boylamları aynı olan merkezlerde farklı uzunlukta gündüz süresi yaşanır. Bu nedenle Zonguldak ve Alanya'nın yıl içinde yalnızca ekinokslarda gündüz uzunlukları aynıdır.

CEVAP: A

18. İç Anadolu ve Ege Bölgesi yaklaşık olarak aynı enlem üzerinde yer alır. Buna karşın Ege'deki tarım ürünlerinin İç Anadolu' dan daha erken olgunlaşması yükselti faktörü ile yani özel konumla ilgilidir.

CEVAP: D

19. Kıyı bölgelerdeki yıllık sıcaklık farkları iç bölgelere göre daha azdır. Bunun nedeni matematiksel konum değil, nemlilik düzeyi yani özel konumdur.

CEVAP: C

1. Aynı enlem üzerinde yer alan Mersin' deki yıllık sıcaklık farkının, Mardin' den az olması nemlilikle ilgilidir. Erzurum' da ki sıcaklık ortalamasının Ankara' dan düşük olması yükseltiyle ilgilidir. I ve III maddelerde belirtilenler ise matematiksel konum ile ilgilidir.

CEVAP: D

2. Balıkesir'e göre Ardahan daha doğudadır. Bu nedenle Ardahan'daki yerel saat daha ileridir. Balıkesir'de yerel saat 12:00 iken Ardahan' da 12'yi geçmiştir.

CEVAP: D

3. Doğu Anadolu Bölgesinin İç Anadolu' dan daha fazla yağış alması yükseltisinin fazla olmasıyla ilgilidir. Yükselti ise matematiksel konumla değil, özel konumla ilgilidir.

CEVAP: B

4. Herhangi bir yerdeki gündüz uzunluğu o yörenin özel konumuyla değil matematiksel konumuyla ilgilidir. Bu nedenle Diyarbakır'da Ocak ayında yaşanan gündüz uzunluğunun karitan fazla olması bu merkezlerin mutlak konumuyla ilgilidir.

CEVAP: D

5. Türkiye en uzun gündüzü 21 Haziran'da, en uzun geceyi 21 Aralık' ta yaşar. Bu nedenle Antalya' da 21 Aralık tarihinde yaşanan gündüz uzunluğu gece uzunluğundan daha kısadır.

CEVAP: D

6. Herhangi bir yöredeki yıllık sıcaklık farkının az yada fazla olması yörenin enlem değeriyle değil, nemlilik düzeyi ile ilgilidir. Bu nedenle Akdeniz Bölgesindeki yıllık sıcaklık farkının Karadeniz Bölgesinden fazla olması özel konumun bir sonucudur.

CEVAP: B

7. Türkiye bir orta kuşak ülkesi olduğu için yıl içinde dört mevsimi belirgin olarak yaşar. Yani Türkiye'de mevsimlerin belirgin olarak yaşanması matematiksel konumunun bir sonucudur.

CEVAP: C

8. Türkiye 36° – 42° Kuzey paralelleri, 26° – 45° Doğu meridyenleri arasında yer alır. Bu nedenle en güney köşesi 36° Kuzey paralelleri ile 45° Doğu meridyeninin kesiştiği kesimdir.

CEVAP: C

9. Türkiye bir Kuzey Yarım Küre ülkesi olduğu için kuzeyden esen rüzgarlar sıcaklığı düşürür iken güneyden esenler sıcaklığı artırır.

CEVAP: A

10. Türkiye 26° – 45° Doğu meridyenleri arasında yer alır. Bu nedenle en doğu ile en batısı arasında 19° lik meridyen farkı bulunur. Her bir meridyen arası 4 dakika olduğu için 76 dakikalık yerel saat farkına sahiptir. ($19 \times 4 = 76$ dakika)

CEVAP: C

11. Türkiye güney yarım küre de yer alsaydı Haziran ayında kış, Ocak ayında yaz koşulları yaşardı. Bu nedenle Haziran ayında güneş ışınlarını daha dar açıyla alırdı.

CEVAP: C

12. Enlemleri aynı olan merkezlerde;

- Gece gündüz uzunluğu (I)
- Ekvatora olan uzaklık (IV)
- Gurub–tan süreleri de aynıdır. (V)

CEVAP: C

13. Sinop Çanakale'ye göre daha kuzeyde yer aldığı için yıl boyunca güneş ışınlarının daha küçük açıyla alır. Bu nedenle yıl boyunca Sinop'ta ki bir cismin boyu Çanakale'ye göre daha uzundur.

CEVAP: D

14. Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe daha uzun geceler veya gündüzler yaşanır. Bu nedenle Türkiye bugünkünden daha kuzeyde yer alsaydı kışın geceleri, yazın gündüz süreleri daha uzun olurdu.

CEVAP: C

15. Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe gece ile gündüz arasındaki süre farkı da artar. Verilenler içerisinde yalnızca Iğdır'dan Şanlıurfa'ya doğru gidildikçe (ekvatora yaklaştıkça) bu fark azalış gösterir.

CEVAP: E

16. Verilen üç merkezinde enlem değeri aynıdır. Enlemleri aynı olan merkezlerin güneş ışınlarını alma açısı da aynıdır.

CEVAP: B

17. I. ve IV merkezlerin enlemleri aynıdır. Bu nedenle yıl boyunca güneş ışınlarını alma açısı da aynıdır. Fakat I. yörenin sıcaklık ortalamasının IV. yöreden fazla olması özel konumlarının (denizellik-yükselti) farklı olmasıyla ilgilidir.

CEVAP: D

18. Orta kuşak ülkelerinin en belirgin özelliği yıl içinde dört mevsimi belirgin olarak yaşamalarıdır.

CEVAP: B

19. Iğdır'da pamuk tarımının yapılması, yazın Güney Doğu Anadolu'nun Akdeniz'den sıcağın olması yörelerin matematiksel konumlarıyla değil, sahip oldukları özel konumlarıyla ilgilidir.

CEVAP: A

20. Deniz suyunun tuzluluk oranı enleme bağlıdır. Türkiye'de güneyden kuzeye doğru gidildikçe buharlaşma miktarı azaldığı için deniz suyunun tuzluluğu azalır.

CEVAP: C

1. Çukurova, Silifke, Bafra ve Çarşamba ovaları akarsuyun deniz içerisinde alüvyonları biriktirmesi sonucu oluşmuş delta ovalarıdır. Amik Ovası ise tektonik oluşumlu bir ovadır.

CEVAP: E

2. Yağışın, eğimin ve killi toprağın yaygın olduğu alanlarda heyelan olayları fazladır. Heyelan sonucu akarsu vadilerin önünün kapanmasıyla heyelan set gölleri oluşur. Tortum, Sera, Abant, Yedigöller gibi göller bu şekilde oluşmuştur. Ülkemizde heyelan olayları en fazla Karadeniz Bölgesinde görülür.

CEVAP: B

3. Türkiye’de dağların güney yamacının kuzey yamaca göre daha sıcak olması engebeli bir ülke olmasıyla değil, Kuzey Yarım Küre’de bakı etkisinden kaynaklı bir durumdur.

CEVAP: C

4. Yağışın az, bitki örtüsünün cılız olduğu İç Anadolu (IV) ve Güney Doğu Anadolu Bölgesinde (V) erozyon olayları çok fazladır.

CEVAP: E

5. İzdüşüm alan herhangi bir yerin eğim durumu hesaba katılmadan, kuşbakışı görünüşe göre esas alınarak bulunan alandır. Gerçek alanda ise eğim ve yükselti hesaba katılır. Türkiye’de gerçek ve izdüşüm alan arasındaki farkın çok fazla olması engebeli bir ülke olmasından kaynaklanır.

CEVAP: A

6. Türkiye’de heyelan olaylarının daha çok ilkbaharda yaşanmasının nedeni bu dönemde kar erimelerin artmaya başlamasındandır. Kar erimeleriyle beraber toprak suya doymun hale gelerek heyelan olayının gerçekleşmesine etki eder.

CEVAP: E

7. Türkiye’de yer şekillerinin ulaşım, kıyı tipleri, kıta sahanlığı ve akarsu havzaları üzerinde önemli etkisi vardır. Fakat ülkemizde dağların güney yamacındaki ürünleri, kuzey yamaca göre erken olgunlaşmasında yer şekillerinin değil bakı etkisinin rolü vardır.

CEVAP: C

8. Karadeniz Bölgesinde yer alan dağlar denize yakın ve paralel olarak uzanır. Bu durum tarım alanları, yerleşme, yağış miktarı ve ulaşım üzerinde önemli sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Fakat bölgenin her mevsim yağışlı olmasıyla dağların uzanış yönü üzerinde her hangi bir bağlantı yoktur.

CEVAP: E

9. Toprağın verimli olan üst kısmının akarsu ve rüzgar tarafından aşındırılarak taşınmasına erozyon denir. Aşırı otlatmanın engellenmesi ve ağaçlandırma çalışmaları erozyonu önleyici bazı önlemlerdir. Fakat toprağın eğime paralel sürülmesi ve nadas uygulamasının artırılması erozyonu önlemez aksine artırır.

CEVAP: C

10. Grafiğe bakılarak A, B, C ve D seçeneklerinde belirtilen yargılara ulaşılabılır. Fakat akım grafiğine bakılarak akarsuyun taşkın yapıp yapmadığına dair bir bilgiye ulaşılamaz. Çünkü akarsuyun içinde aktığı yatağın eğim özellikleri verilmemiştir.

CEVAP: E

11. Türkiye arazisi bugünkü şeklini daha çok III. jeolojik zamanda kazanmıştır. Genç bir ülke olduğumuz için yer kabuğunu oluşturan faylar henüz yerine oturmamıştır.

CEVAP: E

12. Büyük Çekmece gölü dalganın taşıdığı kumların bir koyun önünü kapatması sonucu oluşmuş olan kıyı set gölüdür. Bu nedenle yükselti ortalaması en az olan göldür.

CEVAP: C

13. Haymana İç Anadolu Bölgesinde yer alır ve ilkbahar yağışlarından dolayı tahıl tarımı yapılır (I). Yaz yağışlarından dolayı çayır bitki örtüsüne sahip olan Ardahan Platosunda büyükbaş hayvancılık çok gelişmiştir (II). Akdeniz Bölgesinde yer alan Taşeli Platosunda kireç taşının yaygınlığına bağlı olarak nüfuslanma da çok azdır (III).

CEVAP: C

14. Karadeniz ve Akdeniz Bölgelerinde dağların denize göre konumu yağış rejimini değil yağış miktarını belirlemiştir.

CEVAP: A

15. A, B, D ve E seçeneklerinde belirtilen yarğaların ortaya çıkmasında yer şekillerinin 1. dereceden rolü vardır. Fakat Akdeniz Bölgesinde turizm süresinin uzun olmasında yer şekillerinin değil mutlak konumun rolü vardır.

CEVAP: C

16. İç Anadolu Bölgesinde özellikle Konya Tuz Gölü çevresi Türkiye'nin en az yağış alan yeridir. Yörede yağışın az buharlaşmanın fazla olmasına bağlı olarak Tuz Gölünün alanı çok önemli ölçüde küçülür.

CEVAP: D

17. Verilen alanlar içerisinde ortalama yükseltisi en az olanı Kıyı Ege' de yer alan I. merkezdir. Bu nedenle bu alanda buzul aşınım ve birikim şekillerine rastlanmaz. Diğer merkezlerin ise ortalama yükseltileri fazla olduğu için buzullaşmanın etkilerine rastlanır.

CEVAP: A

18. Marmara Gölü → Kıyı Ege' de
Tuz Gölü → Konya Bölümünde
Van ve Hazar Gölleri → Yukarı Murat – Van Bölümünde yer alır. Doğuya doğru gidildikçe ortalama yükselti artar. Bu nedenle göllerin deniz seviyesinde olan yükseltileri de artar.

CEVAP: D

19. Batı Karadeniz' de dağlar denize paralel, Kıyı Ege' de ise dik uzanır. Bu nedenle her iki bölümde farklı kıyı tipleri oluşmuştur.

CEVAP: B

20. Köyceğiz → Alüvyon set
Abant → Heyelan set
Van → Karma

B. Çekmece → Kıyı set özelliğine sahiptir.

CEVAP: B

1. Kıyı Ege' de dağlar denize dik olarak uzanır. Bu nedenle denizin derinliği çok azdır. Başka bir ifadeyle kıta sahanlığı çok geniştir.

CEVAP: A

2. Verilenler içerisinde yalnızca İznik gölüne ait herhangi bir özellik verilmemiştir.

- I. Kovada
- II. Tortum
- III. Tuz
- IV. Terkos göllerinin özelliğidir.

CEVAP: A

3. Türkiye' de;

- Ortalama yükseltinin fazla
- "V" tipi çentik vadilerin yaygın olması
- Linyit ve tuz yataklarının varlığı genç bir ülke olduğunu yani yakın bir jeolojik dönemde (III ve IV. jeolojik zaman) oluştuğunu kanıtlar.

CEVAP: A

4. Verilen alanlar içerisinde bitki örtüsü bakımından en zengin olanı Marmara Bölgesinde yer alan Yıldız Dağları Bölümüdür. Bu nedenle bu alanda toprak erozyonunun en az olması beklenir.

CEVAP: E

5. Türkiye' de kırıklı yer yapısının geniş yer kaplamasına bağlı olarak kaplıca-ılıca ve jeotermal kaynaklar da fazladır.

CEVAP: B

6. Türkiye' de dört mevsimin belirgin olarak yaşanmasının nedeni orta kuşakta bulunmasıyla ilgilidir. Türkiye kıyılarında delta ovalarının varlığı ise erozyonun fazla, gelgit olayının çok az olmasıyla ilgilidir.

CEVAP: E

7. Verilenler içerisinde yalnızca Van Gölü kapalı havza özelliğine sahiptir. Suyu sodalı olan Van Gölü'nden sulama amacıyla yararlanılması beklenemez.

CEVAP: C

8. Küre Dağları → Batı Karadeniz' de
Menteşe → Kıyı Ege' de
Yıldız Dağları → Marmara' da
Kaz Dağları → Kıyı Ege' de yer alırlar. Bunların ortalama yükseltisi az olduğu için bu dağlarda buzullaşmanın etkisine rastlanmaz. Fakat Doğu Karadeniz Bölümünde yer alan Kaçkarların yükseltisi yaklaşık 4.000 metre olduğu için buzullaşmanın etkisine rastlanır.

CEVAP: D

9. I. Fırat
II. Göksu
III. Kızılırmak
IV. Gediz
V. Dalaman Çayıdır.

Fırat ve Kızılırmak karasal iklim bölgelerinden geçtikleri için bu akarsuların debisi (akımları) ilkbaharda kar erimeleriyle beraber çok artar.

CEVAP: B

10. Haritada etkin fayların bulunduğu alanlar (KAF-BAF-DAF) gösterilmiştir.

CEVAP: C

11. Verilen bölgeler içerisinde yer şekilleri en sade ortalama yükseltisi en az olanı Marmara' dır. Bu nedenle akarsuların enerji potansiyeli de en az Marmara' dır.

CEVAP: D

12. Doğu Anadolu Bölgesinde yer alan Fırat Nehri dar ve derin vadilerde ve yüksek bir hızla akar. Bu nedenle bu akarsuyun hidroelektrik potansiyeli de en fazladır.

CEVAP: C

13. Akarsuyun akım grafiği incelendiğinde en fazla suyu kış aylarında en az suyu yazın taşıdığı görülecektir. Akarsuyun kışın en fazla suyu taşımaya akımında kar erimelerinin fazla etkili olmadığını daha çok yağmur sularıyla beslendiğini kanıtlar. Bu özelliklere sahip akarsular Akdeniz Bölgesinde yer alırlar.

CEVAP: D

14. I. Ergene
II. Kıyı Ege
III. Batı Karadeniz
IV. Taşeli Platosu
V. Mardin Eşiği
VI. Ağrı Çevresi

Verilen alanlardan Ergene, Taşeli ve Mardin Eşiği I. jeolojik azmanda oluşmuş masif araziler olduğu için deprem görülme olasılığı azdır.

CEVAP: D

15. Burdur, Hazar, Ulubat ve Manyas (Kuş) Gölleri tektonik kökenli göllerdir. Nemrut Gölü ise (Bitlis) volkanik patlama sonucu oluşan çukura zamanla suların dolmasıyla oluşmuş olan krater (kaldera) gölüdür.

CEVAP: B

16. Manavgat ve Göksu Nehirleri kireç taşının fazla olduğu Akdeniz Bölgesinde yer alırlar. Bu akarsular gür karstik kaynaklarla beslendikleri için yazın bile debileri fazladır.

CEVAP: D

17. Nemliliğin az olduğu alanlarda sıcaklık farkları fazladır. Verilenler içerisinde karasallık özelliği en belirgin olanı Malatya çevresidir. Bu nedenle fiziksel çözülme en fazla Malatya ve çevresinde görülür.

CEVAP: E

18. III. Merkez Konya Bölümüdür. Bu alanda yer şekilleri sadedir. Fakat Bölümün yükseltisi 1.000 metre civarında olduğu için bu alan fiziki haritalarda yeşil değil sarı renkle gösterilir.

CEVAP: A

19. Türkiye' de delta ovalarının her yıl büyük bir hızla büyümesi, barajların ömrünün çok kısa olması erozyonun şiddetli boyutlara ulaştığını kanıtlar.

CEVAP: B

20. Silifke ve Bafra Ovaları → Delta Ovası
Amik ve İnegöl Ovaları → Tektonik Ovalardır.

Acıpayam (Denizli) Ovası ise karstik (polye) kökenli bir ovadır.

CEVAP: C

1. İç Anadolu ile Doğu Anadolu Bölgelerinin yükseltileri birbirinden farklıdır. Daha yüksek olan Doğu Anadolu Bölgesinde kar erimeleri daha geç başlar.

CEVAP: A

2. Göksu Nehri Amik Ovasını değil Silifke deltasını oluşturur. (Amik Ovası tektonik kökenli bir ovadır.)

CEVAP: A

3. İç Anadolu Bölgesinde aniden başlayan yağmurlarla beslenen, kabaran sel rejimli akarsular fazladır.

CEVAP: C

4. Karadeniz Bölgesindeki turizm süresinin Akdeniz Bölgesine göre daha kısa olması her iki bölgenin yer şekilleri özellikleriyle değil, matematiksel konumlarının (enlem) farklı olmasıyla ilgilidir.

CEVAP: A

5. Fay hatları ile deprensellik, kaplıca, yarıdağ ve graben alanları arasında sıkı bir ilişki bulunur. Fakat fay alanlarıyla karstik arazi arasında bir paralellik yoktur. Karstik araziler kalker, jips, kayatuzu gibi kimyasal tortul kayaların olduğu alanlarda yaygınlık gösterir.

CEVAP: E

6. Türkiye'de karstik arazinin en fazla olduğu alan Antalya Bölümü'dür. Bu nedenle çökme (göçme) depremlerinin en fazla olduğu alan da Antalya Bölümü'dür.

CEVAP: A

7. Ülkemizde kar erimelerinin başladığı ilkbaharda suya doyan toprak, eğimin de fazlalığına bağlı olarak kayar. Karadeniz Bölgesinde en fazla yağış sonbahar da olmasına karşın en fazla heyelan ilkbahardadır. Bunun nedeni bu dönemde kar erimelerinin başlamasıdır.

CEVAP: E

8. Köyceğiz → Ege
Tuz → İç Anadolu
Marmara → Ege
Çıldır → Doğu Anadolu
Akşehir → İç Anadolu Bölgesinde yer alan göllerdir. Verilenler içerisinde yükselti ortalaması en fazla, sıcaklık değerleri en düşük olanı Çıldır Gölü' dür.
CEVAP: D
9. Türkiye' deki sıra dağların batı-doğu yönünde uzanması özellikle kuzey-güney yönlü ulaşımın zor ve çoğu yerde geçitlerden sağlanmasına neden olmuştur.
CEVAP: C
10. Verilen alanlar içerisinde kırıklı yer yapısının en az olduğu alan IV numara ile belirtilen Taşeli Platosudur. Bu nedenle sıcak su kaynaklarının en az olduğu alanda burasıdır.
CEVAP: B
11. Türkiye'de dağ sıralarının batı-doğu yönünde uzanması nüfuslanma, yağış miktarı, denizel iklimin etki alanı ve ulaşım gibi bir çok coğrafi olay üzerinde etkide bulunmaktadır. Fakat Türkiye' de cephe yağışlarının fazla olmasının nedeni orta kuşakta yer almasıdır.
CEVAP: C
12. Büyük Menderes denize döküldüğü alanda Çarşamba deltasını değil, Balat deltasını oluşturmuştur.
CEVAP: E
13. Kıyı Ege' de ve Antalya Bölümünde dağların denize göre konumları farklıdır. Bu nedenle her iki bölgede ulaşım, tarımsal üretimin alanı, kıta sahanlığı, falez oluşumu, nüfus dağılışı gibi bir çok coğrafik olayda farklılıklar gösterir.
CEVAP: B

14. Yer şekillerinin sade olduğu alanlarda tarımda makineleşme düzeyi de fazladır. Bu nedenle verilen coğrafi bölümler içerisinde yer şekillerinin en sade olduğu Ergene Bölümünde makineleşmede en fazladır.

CEVAP: A

15. İnegöl, Antalya, Gediz ve Adapazarı gibi ovaların ortalama yükseltileri az olduğu için fiziki haritalarda yeşil renk ile gösterilirler. Fakat Doğu Anadolu Bölgesinde (Erzurum) yer alan Aşkale ovası çok yüksek olduğu için kahve ve tonlarıyla gösterilir.

CEVAP: A

16. I, II, III ve IV. seçeneklerde belirtilen yarğılar bölümlerin yer şekilleri özellikleriyle yani özel konumlarıyla ilgilidir. Fakat Adana Bölümündeki tarım ürünlerinin Güney Marmara'dan önce olgunlaşması her iki bölümün enlemlerinin yani mutlak konumlarının farklı olmasıyla ilgilidir.

CEVAP: E

17. Yağışın, eğimin ve killi toprağın fazla olduğu alanlarda heyelan olayları da fazladır. Bu nedenle Doğu Karadeniz Bölümünde heyelan olaylarına bağlı olarak ulaşımda sık sık aksamalar yaşanmaktadır.

CEVAP: A

18. Yüksek ve engebeli alanlardır;

- Tarımsal nüfus yoğunluğu
- Gerçek ve izdüşüm alan arasındaki fark
- Ulaşım maliyeti fazladır.

Fakat bu alanlarda tarımda makina kullanımını fazla değil aksine çok azdır.

CEVAP: A

19. Verilen alanlar içerisinde nem oranı en az, dolayısıyla sıcaklık farklarının en fazla olduğu alan Konya–Karapınar Yöresidir. Bu alan Türkiye’de çölleşme etkisinin en fazla olduğu alandır.

CEVAP: A

20. Kıyı Ege’de dağlar denize dik uzanır. Bu nedenle kıyı çok girintili–çıkıntılıdır. Bu durum Kıyı Ege’nin gerçek ve izdüşüm uzunluğu arasındaki farkın da fazla olmasına neden olmuştur.

CEVAP: C

1. Verilen yerler içerisinde yer şekillerinin en sade olduğu yer Orta Karadeniz'dir. Bu nedenle makineleşme düzeyi de en fazla olanı Orta Karadeniz'dir.

CEVAP: B

2. Türkiye'de depremler de can ve mal kaybının fazla olmasında kullanılan malzemenin çok büyük bir etkisi vardır. Deprem alanlarında hafif ve esnek malzemenin kullanılması can ve mal kayıplarını önemli ölçüde azaltacaktır.

CEVAP: C

3. Delta ovası oluşturan, menderes yaparak taban seviyesi ovası içinde akan bir akarsuyun rejimi hakkında herhangi bir bilgiye ulaşılamaz. Akarsuyun rejimi, yağış rejimi, yağış miktarı beslenme kaynakları gibi faktörlere bağlıdır. Diğer seçeneklerde belirtilen yargılara ise ulaşılabilir.

CEVAP: B

4. Göl sularının acı, tatlı veya sodalı özelliğe sahip olmasında sularını bir ayak vasıtasıyla dışarı gönderip göndermemesi yani açık veya kapalı havza özelliğine sahip olması belirleyicidir. Beyşehir'in yer altından, Eğirdir'in ise yer üstünden bir gideğeni olduğu için suları tatlıdır. (Van, Tuz ve Acı Gölün ise gideğeni olmadığı için kapalı havza özelliğine sahiptirler.)

CEVAP: D

5. Tuz Gölü, Kura Havzası (Hazar Gölü) Konya ve Van Gölü çevresi kapalı havza özelliğine sahiptir. Fakat Ergene Çayı Ege Denizine ulaştığı için açık havza özelliğine sahiptir.

CEVAP: C

6. Türkiye'deki akarsularının akış hızının fazla, rejiminin düzensiz olması taşımacılıkta yararlanılmamasına neden olmuştur. Akarsularımızla ilgili olarak diğer seçeneklerde belirtilenler doğrudur.

CEVAP: C

7. Manyas (Kuş) Gölü tektonik hareketler sonucu oluşmuş olan çukurluğa zamanla suların dolmasıyla oluşmuştur. Yani Manyas Gölü heyelan set gölü değil tektonik kökenli bir göldür.

CEVAP: C

8. İç Anadolu Bölgesinde sadece denizde yaşama özelliğine sahip canlı kalıntılarına rastlanması bu alanların bir zamanlar denizlerle kaplı olduğunu, fakat zamanla kıvrım hareketleri sonucunda denizel tortul tabakaların yükseldiğini kanıtlar.

CEVAP: B

9. Türkiye genç oluşumlu bir ülke olduğu için yer kabuğu henüz yerine oturmamıştır. Bu yüzden sık sık depremler yaşanmaktadır.

CEVAP: E

10. Fıratı Çoruh, Aras ve Sakarya gibi akarsular kaynağını karasal iklim bölgelerinden aldığı için akımlarında kar erimelerinin çok büyük rolü vardır. Fakat Türkiye'ye Suriye üzerinden gelen Asi sıcak iklim bölgesinden geldiği için akımında kar erimelerinin belirgin bir rolü yoktur.

CEVAP: D

11. Verilen merkezlerin tümünün ortak özelliği deprem riski en az olan yerler olmalarıdır. Bu alanlarda etkin fay hatları bulunmamaktadır.

CEVAP: B

12. Antalya Bölümünde yer alan Kestel Ovası kalkerli arazilerde aşınmasıyla beraber oluşmuş olan karstik (polye) bir ovadır. Çukurova delta, B. Menderes, Amik ve Adapazarı ovaları ise tektonik kökenli ovalardır.

CEVAP: E

13. A, B, D ve E seçeneklerinde belirtilen yarıklar erozyonu önlemek için alınması gereken tedbirlerdir. Fakat mera alanlarını tarım alanlarına dönüştürmek erozyonu artırıcı bir rol oynar.

CEVAP: C

14. Ülkemizde kireç taşının en fazla olduğu bölge Akdeniz Bölgesidir. Kireçli arazilerde tarımsal etkinlikler zorlaştığı için bu alanlar da genel olarak nüfuslanma da çok azdır. I numara ile belirtilen Taşeli Platosunda engebeli arazinin yanısıra kireç taşının da fazla oluşu nüfuslanma üzerinde olumsuz etki yaratmıştır.

CEVAP: A

15. Manyas Gölü (Kuş) karstik değil, tektonik kökenli bir göldür.

CEVAP: C

16. Haliç kıyı tipi okyanus kenarlarında gelgitin etkisiyle oluşan bir kıyı tipidir. Türkiye'nin okyanusa kıyısı olmaması nedeniyle haliç kıyı tipi oluşmamıştır. (İstanbul, Haliç ise Ria kıyı tipine örnektir.)

CEVAP: D

17. Verilen akarsu havzaları içinde sanayileşme düzeyi en az olan IV numara ile belirtilen Çoruh Havzasıdır. Bu alanda sanayileşme az olduğu için akarsuların kirlilik düzeyleri de çok azdır.

CEVAP: D

18. Verilen ovalar içerisinde ortalama yükseltisi en az olanı bir delta ovası durumunda olan Menemen'dir. Diğer ovalar sarı ve tonlarıyla gösterilirler. Menemen Ovası yeşil renkle ile gösterilir.

CEVAP: B

19. Arazide bulunan kayaç türü, yörede oluşan toprak tipi üzerinde etkilidir. Kireç taşının fazla olduğu Taşeli Platosunda terra-rosa, volkan tufünün yaygın olduğu Kapadokya Yöresinde ise tüflü topraklar oluşmuştur.

CEVAP: A

20. Verilen coğrafi bölümler içerisinde ortalama yükseltisi en az olanı Ergene'dir. Bu nedenle bu bölümde buzul aşınım ve birikim şekillerine rastlanması beklenemez.

CEVAP: B

1. Sıcaklık ve yağış grafiği verilen merkezde yazlar sıcak ve kurak kışlar ılık ve yağışlı geçmektedir. Bu özelliğe sahip iklim tipi Akdeniz İklimi'dir. Grafikteki bilgiden yola çıkılarak B, C, D ve E seçeneklerinde belirtilen yargılara ulaşılabilir. Fakat A seçeneğinde belirtilen "yaz aylarında bağıl nem oranı yüksektir" yargısına ulaşamaz. Çünkü bağıl nem ile sıcaklık ters orantılıdır.

CEVAP: A

2. I. Merkez Antalya çevresidir. Yörede Akdeniz İklimine bağıl olarak maki bitki örtüsü yaygındır.
II. Merkez Orta Kızılırmak Bölümüdür. Bu bölümde karasal iklime bağıl olarak bozkırlar yaygındır.
III. Merkez Doğu Karadeniz' dir. Bölümün her mevsim yağışlı olmasına bağıl olarak doğal bitki örtüsü ormandır.
IV. Merkez Erzurum–Kars Bölümüdür. Bölümde yaz yağışlarına bağıl olarak çayır bitki topluluğu oluşmuştur.

CEVAP: B

3. I. Merkezde en fazla yağış yazın düşmüştür. → Erzurum → Kars
II. Merkezde en fazla yağış ilkbaharda düşmüştür. → İç Anadolu
III. Merkezde en fazla yağış kışın düşmüştür. → Akdeniz Bölgesi

CEVAP: C

4. Harita dikkatlice incelendiğinde Ege'nin en güneyi ile en kuzeyi arasındaki güneşlenme süresi farkının 750 saat değil 250 saat civarında olduğu görülecektir.

CEVAP: E

5. I. Merkez Doğu Karadeniz kıyıları
IV. Merkez Batı Karadeniz kıyıları
VII. merkez ise Yıldız Dağları Bölümüdür.
Bu üç bölümde de her mevsim yağışa bağıl olarak doğal bitki örtüsü ormandır.

CEVAP: A

6. Güneydoğu Anadolu Bölgesi İç Anadolu'dan daha fazla yağış almasına karşın Türkiye'nin en kurak bölgesi durumundadır. Bunun nedeni G. Doğu Anadolu Bölgesinde yüksek sıcaklıklara bağıl olarak meydana gelen şiddetli buharlaşmadır.

CEVAP: C

7. Her iki ile ait sıcaklık ve yağış grafiği incelendiğinde her iki merkezde de en düşük sıcaklıkların Ocak ayında yaşandığı görülecektir.

CEVAP: D

8. G. Doğu Anadolu Bölgesinde buharlaşmanın fazla olması nedeniyle kuraklığın şiddeti de çok fazladır.

CEVAP: A

9. Grafikte verilen merkezin her mevsim yağışlı olduğu görülmektedir. Diğer yandan kış sıcaklık ortalamaları 0°C nin üstündedir. En fazla yağış ilkbahar mevsiminde en fazla yağış sonbahar mevsiminde olmuştur. Bu özellik Rize iline aittir.

CEVAP: C

10. Kuzeydoğudan esen rüzgar Poyraz, güneybatıdan esen rüzgar Lodos' tur.

CEVAP: B

11. Doğal bitki örtüsü değişimi verilen bölge Akdeniz' dir. Bölgede en fazla yağış sonbaharda değil, kışın düşer.

CEVAP: C

12. İndirgenmiş izoterm haritalarında her yer deniz seviyesinde varsayılarak hesaplamalar yapılır. Bu nedenle sıcaklığın dağılımında yükselti faktörünün rolü yoktur.

CEVAP: E

13. A, B, C ve E seçeneklerinde belirtilen yarıkların oluşmasında iklimin doğrudan etkisi bulunur. Fakat Türkiye' de akarsu yataklarının dar olmasının temel nedeni yer şekillerinin engebeli oluşudur.

CEVAP: D

14. Verilen merkezler içerisinde en yüksek ve en soğuk olanı Sivas' tır. Bu nedenle diğerlerine oranla karlı gün sayısı daha fazla olanı da Sivas'tır.

CEVAP: B

15. İzmir–Bursa ve G.Antep'te Akdeniz iklimi görülür. Bu nedenle üç merkezde de en fazla kışın, en az yağış yazın düşer.

CEVAP: A

16. Doğu Karadeniz Kıyı kesiminden Erzurum–Kars Bölümüne yani III. istikamette gidildiğinde sıcaklık farklılaşması çok fazla olur. Bu farklılaşmanın nedeni dağların denize paralel olması ve deniz etkisinin Kuzey Anadolu dağları tarafından engellenmesidir.

CEVAP: C

17. Verilen alanlar içerisinde bağıl nem oranı ve bulutlu gün sayısı en fazla olan merkez II. merkez yani Karadeniz Kıyı kesimidir. Sıcaklık ile bağıl nem ters orantılıdır. Bu nedenle buharlaşma miktarı en az olan yerde burasıdır.

CEVAP: B

18. Harita dikkatlice incelendiğinde aynı enlem üzerinde yer alan merkezlerde sıcaklığın aynı değerde olmadığı batıdan doğuya gidildikçe sıcaklığın genel olarak azaldığı görülecektir.

CEVAP: D

19. Kekik, Lavanta, Zakkum, Defne gibi bitkiler maki türlerindedir.

CEVAP C

20. Kış aylarında Van'da sıcaklık ortalamalarının Ordu'dan daha düşük olması enlemle ilişkilidir. Çünkü Van daha güneyde yer almaktadır. Bu durum görece konum şartlarıyla açıklanır.

CEVAP: E

1. Yükselti arttıkça gerçek ve indirgenmiş sıcaklıklar arasındaki fark da artar. Bu nedenle bu farkın en fazla olduğu bölge İç Anadolu değil, en yüksek bölge durumunda olan Doğu Anadolu' dur.

CEVAP: E

2. 1. Yağış çeşidi konveksiyonel (yükselim) yağışıdır ve bu yağış çeşidinin en güzel örnekleri İç Anadolu'dadır.
2. Yağış çeşidi oroğrafik (yamaç) yağışıdır. Bu yağış oluşumunun en güzel örnekleri Doğu Karadeniz kıyılarında görülür.
3. Yağış çeşidi ise cephe yağışlarıdır. Bunun en güzel örnekleri ise Akdeniz'dedir.

CEVAP: B

3. Enlem, karasallık ve Samyeli rüzgarlarının etkisiyle Temmuz ayı sıcaklık ortalaması en yüksek olan bölge Güneydoğu Anadolu Bölgesidir.

CEVAP: D

4. İç Anadolu Bölgesinde en fazla yağış ilkbaharda, en az yağış yazın düşer.

CEVAP: A

5. Karadeniz Bölgesi her mevsim yağışlı olduğu için ormanlar hemen deniz seviyesinden itibaren başlar. Yani I. yargının temel nedeni yağış rejimidir. Enlem olarak daha güneyde yer alan Akdeniz Bölgesindeki orman üst sınırı Karadeniz Bölgesine göre daha yüksektir. Orman alt sınırını nemlilik, orman üst sınırını ise sıcaklık belirler.

CEVAP: C

6. Haritada kıyı kesimdeki bazı alanlar taranarak gösterilmiştir. Bu alanlarda yükselti ve dağların denize göre konumundan dolayı yıllık yağış miktarı Türkiye ortalamasının üstündedir.

CEVAP: D

7. İç Anadolu Bölgesinde yer yer korunmuş orman alanlarına rastlanılır. Bu durum bölgenin bir zamanlar ormanlarla kaplı olduğunu fakat insanlar tarafından tahrip edildiğini kanıtlar. Ormanların tahribatıyla oluşan antropojen bozkırlara en fazla İç Anadolu'da rastlanılır.

CEVAP: B

8. İzmir'den Menteşe Yöresine doğru gidildikçe yükseltinin artması ve dağların denize paralel uzanmasına bağlı olarak yağış miktarı da artar.

CEVAP: E

9. İç bölgelerdeki orman alanlarının oranı %21 iken Akdeniz Bölgesindeki orman alanlarının oranı %22 dir.

CEVAP: B

10. Zonguldak'ta yağış rejimi düzenli iken, Antalya'da düzensizdir. Bu nedenle aynı miktarda yağış almalarına karşın Zonguldak'ta ormanlar hemen kıyıdan itibaren başlar iken, Akdeniz Bölgesinde yaklaşık 800 m'den sonra başlar.

CEVAP: B

11. Harita incelendiğinde G. Doğu Anadolu'dan Karadeniz kıyılarına doğru hareket edildiğinde yıllık güneşlenme süresinin genel olarak azaldığı görülecektir.

CEVAP: E

12. Türkiye'de orman alanı en fazla olan bölge Karadeniz iken (%27), Karadeniz Bölgesinden sonra Akdeniz Bölgesi gelmektedir. (%22)

CEVAP: B

13. Tahıl tarımı İlbahar mevsiminde yağış, yaz aylarında kurak olan alanlarda yetişir. Bu nedenle İç Anadolu Bölgesinde tahıl tarımının yaygın olduğu bölgenin iklim özellikleriyle açıklanır.

CEVAP: B

14. Buharlaştırmanın fazla olması aksine kuraklık getirir.

CEVAP D

15. Dağların kıyıya paralel olarak uzandığı Doğu Karadeniz ve Yıldız Dağları bölümlerinde deniz üzerinden gelen nemli hava kütleleri yamaç boyunca yağış bırakır.

CEVAP: A

16. İzoterm haritası indirgenmiş değerlere göre verildiği için sıcaklığın dağılışında yükseltinin bir rolü yoktur. Temmuz ayında G. Doğu Anadolu'nun Akdeniz' den daha sıcak olmasının temel nedeni deniz etkisine kapalı oluşu yani karasallıktır.

CEVAP: A

17. Verilen alanlar içerisinde nem miktarı en az olan, karasallığın en belirgin olduğu merkez Haymana Platosudur. Bu nedenle sıcaklık farkının fazla olduğu bu alanda fiziksel (mekanik) çözülme de fazladır.

CEVAP: C

18. Doğu Karadeniz Bölümünde yağışın fazla, buharlaştırmanın az olması nedeniyle nadas uygulaması da en azdır. Konya Bölümü ise Türkiye'nin en az yağış alan bölümüdür. Bu nedenle bölümde tarımda nadas uygulaması da çok fazladır.

CEVAP: D

19. Özellikle İç Anadolu'da iklim değişiklikleri ve ormanların kesilmesi sonucunda ormanlık alanlar ortadan kalkmış ve yerine otsu bitkiler ortaya çıkmıştır. Fakat bazı alanlarda ufak orman toplulukları görülmektedir.

CEVAP: E

20. Doğal koşullarının yanı sıra beşeri yani insanın etkili olduğu orman tahribatı da fazladır. Türkiye'de orman yangınları, kaçak kesimler, tarla açma gibi beşeri etmenlerin ormanlara verdiği zarar çok üst boyutlardadır.

CEVAP: D

1. Örnekleri göz önüne alındığında ahşap yapı malzemesinin daha çok Karadeniz kıyı kesiminde kullanıldığı görülecektir. Bu bölgemizde orman alanlarının fazla oluşunun temel nedeni yağış miktarının fazla yağış rejiminin düzenli oluşudur.

CEVAP: E

2. I. Ocak ayında aynı enlemde olmalarına karşın Mardin'in Antalya'ya göre daha düşük sıcaklığa sahip olması karasal-lıkla
II. Erzurum'daki karlı gün sayısının Malatya'dan fazla olması yükseltiyle
III. Sinop'un sıcaklık ortalamasının Mersin'den daha düşük olması enlem etkisiyle açıklanır.

CEVAP: D

3. Verilen özellikler Türkiye'nin en fazla yağış alan, kışın ılık, yazın serin, her mevsim yağışlı Doğu Karadeniz Bölümüne aittir.

CEVAP: D

4. Yağış fazla olduğu alanlarda topraktaki aşırı yıkanmadan dolayı kireç ve tuz oranı azalır (II. merkez). Yağışın az, buharlaşmanın fazla olduğu alanlarda ise kireç ve tuz oranı fazladır (IV).

CEVAP: C

5. Akdeniz Bölgesi en fazla yağışı kışın, en az yağışı yaz aylarında alır. Bu nedenle Akdeniz Bölgesinin yağış rejimi gösteren grafik B seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: B

6. Güneydoğu'dan esen rüzgar Samyeli (I) Güneybatı'dan esen rüzgar Lodos (II) Kuzeybatı'dan esen rüzgar Karayel' dir. (III)

CEVAP: A

7. Bazı iklim özellikleri verilen merkez haritada 1 numara ile gösterilir. Doğu Karadeniz kıyı kesimidir.

CEVAP: A

8. Dünya genelinde görülen küresel ısınmanın ülkemizde kısa ve uzun vadede doğal ve beşeri olaylar üzerinde etkileri olacaktır. Fakat küresel ısınmanın maden çeşidi ve rezervi üzerinde bir etkisi olması beklenemez. Maden çeşitliliğini belirleyen etken arazinin jeolojik yapısıdır.

CEVAP: E

9. İndirgenmiş izoterm haritası incelendiğinde sıcaklık değerlerinin genel olarak güneyden kuzeye doğru gidildikçe (enlem etkisi) azaldığı görülecektir.

CEVAP: A

10. Hem İç Anadolu' da hem de Erzurum–Kars Bölümünde yağışlar daha çok Yükselim (konveksiyonel) yağışları şeklindedir. Yine her iki bölümün yükselti ve karasalılık özelliğinden dolayı kış aylarında kar yağışı geçtiği söylenebilir.

CEVAP: D

11. • Van'ın Denizli' den daha soğuk olması yüksek oluşuyla
• Yerleşmelerin daha çok güney yamaçta olması bakı etkisiyle
• Rize'nin Samsun' dan daha fazla yağış olması yüksek olmasıyla açıklanır.

CEVAP: A

12. İç Anadolu Bölgesi en fazla yağışı İlkbahar'da alır iken, Erzurum–Kars Bölümü en fazla yağışı yaz aylarında alır.

CEVAP: E

13. Türkiye'nin en az yağış alan bölümü → Konya
Kış sıcaklık ortalamalarının en düşük olduğu bölüm → Erzurum–Kars
Buharlaştırma ve kuraklığın en fazla olduğu bölüm → Dicle

CEVAP: C

14. Sıcaklık ve yağış grafiği Akdeniz İklimine aittir. Bu iklim tipinde yağış miktarı ve nemlilik fazla olduğu için fiziksel ufalanma değil, kimyasal çözülme fazladır.

CEVAP: A

15. Aydın'ın ortalama sıcaklığının Bursa' dan fazla olması ile, İç Anadolu'da kuzeyden esen rüzgarların sıcaklığı düşürmesi enlem etkisiyle (matematiksel konum) açıklanır. II. ve IV. yargıların oluşum nedeni ise özel konum şartlarıdır.

CEVAP: C

16. Marmara Bölgesinde maki, orman ve bozkır bitki örtülerinin varlığı bölgede Akdeniz, Karadeniz ve karasal iklim özelliklerinin görüldüğünü kanıtlar.

CEVAP: C

17. İndirgenmiş izoterm haritalarında her yer deniz seviyesinde varsayılır. Bu nedenle sıcaklığın dağılımında yükselti faktörünün bir etkisi yoktur.

CEVAP: D

18. Çevresine göre çukurda yer alan Tuz Gölü çevresiyle ılgdır Türkiye'nin en az yağış alan yerleridir.

CEVAP: D

19. Güneşli gün sayısının coğrafik dağılışında en önemli etmen bulutlu gün sayısıdır. (Taralı alanların yer şekilleri birbirine çok benzer)

CEVAP: B

20. Grafikte merkezde karlı ve donlu gün sayısı çok fazladır. Yine verilen merkezde en fazla yağış ilkbahar sonu, yaz başında düşmüştür. Sıcaklık ve yağış özellikleri verilen merkez Erzurum–Kars Bölümüdür.

CEVAP: A

1. İklimsel değişimlerin jeolojik yapı üzerinde herhangi bir etkisi yoktur. Fakat iklimde meydana gelecek değişimler bitki örtüsü, hayvancılık ve erozyon olayları üzerinde etkili olabilmektedir.

CEVAP: B

2. Türkiye bir Kuzey Yarım Küre ülkesidir. Bu nedenle Haziran, Temmuz ve Ağustos ayları en sıcak aylar durumundadır.

CEVAP: B

3. Doğu Karadeniz kıyı kesiminde Kuzey Anadolu dağların kıyıya yakın ve paralel olarak uzanması, deniz üzerinden gelen nemli hava kütlelerinin yamaç boyunca yükselmesine neden olmaktadır. Yükselen hava kütlelerinin soğuması ve yağış bırakması yani yamaç yağışları en fazla bu alanda görülmektedir.

CEVAP: A

4. Grafikteki sıcaklık ve yağış verilerine bakılarak yörenin ortalama yükseltisi hakkında herhangi bir bilgiye ulaşılamaz.

CEVAP: C

5. Güney Doğu Anadolu Bölgesinin karasal, Akdeniz Bölgesinin ise denizel özelliğe sahip olması hem yaz hem de kış sıcaklık ortalamalarının farklı olmasına neden olmuştur.

CEVAP: B

6. Haritadaki veriler dikkatlice incelendiğinde tüm kıyı kesimindeki güneşlenme süresinin iç bölgelerden daha fazla olmadığı görülecektir. Örneğin Doğu Karadeniz kıyılarının güneşlenme süresi İç Anadolu'dan ve Güney Doğu Anadolu'dan daha düşüktür. Güneşlenme süreleri bulutluluk oranı ve yağış rejiminden etkilenir.

CEVAP: C

7. Tablodaki bilgilerden yola çıkılarak D seçeneğinde belirtilen yargıya ulaşılamaz. İzmir ile Malatya yaklaşık olarak aynı enlemde yer almalarına karşın İzmir'deki yaz süresi Malatya' dan daha uzundur.

CEVAP: D

8. Doğu Karadeniz'in her mevsim yağışla olması ormanların hemen kıyıdan itibaren başlamasını sağlamıştır. Yükseklerle çikıldıkça sıcaklık değerlerinin azalmasına bağlı olarak da bitki örtüsünde bir katmanlaşma görülmektedir.

CEVAP: A

9. İç Bölgelerde yağışın azlığına bağlı olarak A, B, C ve E seçeneklerinde belirtilen durumlar ortaya çıkmıştır. Fakat endüstri kuruluşlarının coğrafi dağılışıyla yağış miktarının az olması arasında çok sıkı bir ilişki yoktur.

CEVAP: D

10. Güney Doğu Anadolu Bölgesindeki kış sıcaklık ortalamaları İç Anadolu Bölgesine göre daha yüksektir. Yine Güney Doğu Anadolu Bölgesi en fazla yağışı kışın alır iken İç Anadolu Bölgesi ilkbaharda almaktadır. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin batı kesimlerinde zeytin ağaçlarına rastlanması b.ölgede Akdeniz İkliminin görüldüğünün en önemli kanıtıdır.

CEVAP: C

11. Ormanların dağılışında nemlilik çok önemli bir unsurdur. Yağışın az kuraklığın fazla olduğu iç bölgelerdeki ormanların oranı yaklaşık %21'dir. Bu nedenle "kıyı bölgelerin orman alanı oranı %75'ten fazladır" yargısı doğru olarak verilmiştir.

CEVAP: E

12. Seracılık faaliyetlerinin yaz sıcaklığı veya kuraklığı ile değil, kış sıcaklık ortalamalarının yüksek olmasıyla ilgisi bulunmaktadır. Diğer yargıların oluşum nedeni ise yazların sıcak ve kurak geçmesidir. Seracılık Akdeniz bölgesinde daha çok kış mevsiminde yapılan bir faaliyettir.

CEVAP: C

13. Antalya'da denize girilirken Toros Dağların-
da kayak yapılabilmesi ve aynı enlemde yer
almalarına karşın Erzurum'un Ankara'dan
daha soğuk olması yükseltinin sıcaklık da-
ğılışına olan etkisine güzel örneklerdir.

CEVAP: D

14. Daha güneyde yer alan İç Anadolu'nun Ka-
radeniz Bölgesinden daha soğuk olması
enlem-sıcaklık ilişkisiyle çelişir. Bu durum
denizellik-karasallık etkisiyle yani özel ko-
num şartlarıyla açıklanır.

CEVAP: C

15. Bazı özellikleri verilen rüzgar ülkemizde
Güneydoğudan esen Samyeli (Kesişleme)
rüzgarıdır.

CEVAP: B

16. Ege Bölgesinde dağlar denize dik olarak
uzanır. Bu nedenle denizel iklimin etki ala-
nı da çok geniştir. Kıyı Ege Bölümünde
yer alan Gediz Ovasında rüzgar daha çok
batı-doğu yönünde esmektedir.

CEVAP: B

17. Karadeniz Bölgesinin her mevsim bol ya-
ğışlı olması toprakta aşırı yıkanmaya bu
durum ise toprakta kireç ve tuz miktarının
çok az olmasına neden olmuştur.

CEVAP: C

18. Dağların ülkemizde genel olarak batı-doğu
yönünde uzanması denizel iklimin etki ala-
nını çok fazla daraltmıştır. Bu nedenle uç
tarafı denizlerle çevrili olmasına karşın Tür-
kiye' de daha çok karasal iklim koşulları ve
bozkırlar yaygındır.

CEVAP: B

19. İç Anadolu Bölgesinde yer yer orman alan-
larına rastlanması bölgenin bir zamanlar
ormanlarla kaplı olduğunu fakat tarla açma
yada yakacak için insanlar tarafından tah-
rip edildiğini kanıtlar. Bölgede ormanların
insanlar tarafından tahribiyle ortaya çıkan
bitki örtüsüne "Entropojen bozkır" denir.

CEVAP: B

20. Bağıl nem sıcaklıkta ters orantılıdır. Bu ne-
denle yaz aylarında bağıl nemin en düşük
olduğu bölgemiz en sıcak bölge durumun-
da olan Güney Doğu Anadolu Bölgesinde
yağışın az, buharlaşmanın fazla olmasına
bağılı olarak doğal bitki örtüsünü nemli tür-
ler değil bozkırlar oluşturur.

CEVAP: C

1. Köy nüfusun oranının fazla olduğu alanlar genel olarak ekonomik açıdan geri kalmış alanlardır. Bu alanlarda doğum oranları fazla olmasına karşın yöre dışına olan göçlerden dolayı nüfus yoğunluğu da çok azdır. (Doğu Karadeniz, Hakkari, Erzurum-Kars gibi bölümlerde olduğu gibi)

CEVAP: A

2. İzmit, Kırıkkale, İskenderun, Seydişehir ve Karabük sanayi kenti özelliğine sahiptir. Fakat bir delta ovasına sahip olan Çarşamba'nın ise gelişiminde sanayinin değil tarımsal faaliyetlerin belirleyici rolü vardır.

CEVAP: E

3. Tarımsal nüfus yoğunluğu tarımla uğraşan nüfusun tarım alanlarına bölünmesiyle elde edilir. Engibeli alanlarda tarım yapılan alanlar çok azdır. Bu nedenle bu tür alanlarda tarımsal nüfus yoğunluğu da çok fazladır. Verilen alanlar içerisinde engebenin en fazla tarım alanı oranı en az olan Doğu Karadeniz'dir.

CEVAP: A

4. Karadeniz Bölgesi ülkemizde orman varlığı en fazla olan yerdir. Bu nedenle bölgede yaygın bir şekilde yapı malzemesi olarak ahşap kullanılır. İç Anadolu Bölgesinde toprak su ve samanın karışımıyla elde edilen kerpiç yapı malzemesi yaygın olarak kullanılır. Yani yörelerin doğal çevre koşulları konutlarda kullanılan yapı malzemesi üzerinde birinci derecede belirleyicidir.

CEVAP: C

5. Batman'ın gelişmesinde yakın çevresinde çıkarılan ve işletilen petrolün çok büyük bir rolü vardır.

CEVAP: C

6. Tablodaki bilgilerden yola çıkılarak toplam nüfusun köy ve kent oranlarına ulaşılamaz.

CEVAP: E

7. Tarımsal etkinliklerin ve turizm faaliyetlerinin yoğun olduğu alanlarda nüfus yaz mevsiminde önemli ölçüde artar. Örneğin Antalya ve Marmaris'te turizme, Çukurova ve Giresun'da tarım işçisinden dolayı nüfus miktarı yazın çok artar.

CEVAP: B

8. Tablodaki veriler incelendiğinde Marmara Bölgesindeki hizmet sektöründeki oranın % 48, aynı sektörde Doğu Anadolu Bölgesinin oranının % 15 olduğu görülecektir.

CEVAP: D

9. Yıldız Dağları Bölümünde tarımla uğraşan nüfusun fazla, tarım alanlarının az olmasına bağlı olarak tarımsal nüfus yoğunluğu da çok fazladır. Diğer alanlarda ise tarım alanları geniş yer kaplar.

CEVAP: A

10. Karadeniz → Ahşap
İç Anadolu → Kerpiç
Akdeniz → Taş yapı malzemesinin yoğun olarak kullanıldığı sahalardır.

CEVAP: B

11. II numaralı alanda (Konya Tuz Gölü çevresi) yer şekilleri sade, ulaşım gelişmiş, tarım alanları fazladır. Fakat bu alanda yağışın az buharlaşmanın fazla olmasına bağlı olarak aritmetik nüfus yoğunluğu çok azdır. Diğer alanların az nüfuslu olmasının nedeni ise yer şekillerinin çok engebeli olmasıdır.

CEVAP: B

12. Nüfuslanmada yer altı kaynaklarının 1. derecede rolü olsaydı, Türkiye'de nüfusun en fazla olduğu bölgenin Doğu Anadolu olması gerekirdi. Nitekim maden bakımından en zengin, ama nüfus yoğunluğu en az olan bölgemiz Doğu Anadolu'dur.

CEVAP: D

13. Türkiye'de sanayileşmeyle beraber 1980 yılından sonra şehirli nüfus oranı köy nüfus oranını geçmiştir.

CEVAP: E

14. İç Anadolu Bölgesinde kırsal kesimde kerpiç yapı malzemesi yoğun olarak kullanılırken, Akdeniz Bölgesinde taş yapı malzemesi daha yaygındır.

CEVAP: E

15. Doğal çevrede yaygın bir şekilde bulunan malzeme konut yapımında kullanılır. Kapadokya Yöresinde volkan tüfü, Karadeniz'de ahşap, Akdeniz'de taş, Güney Doğu Anadolu'da kerpiç yapı malzemesi yaygındır.

CEVAP: A

16. Tabloda Türkiye'nin aritmetik nüfus yoğunluğu verilmemiştir. Bu nedenle Ege Bölgesinin nüfus yoğunluğunun ortalamasının üstünde olduğuna dair yargıya ulaşılamaz.

CEVAP: B

17. Muğla-Sivas ve Hakkari'de yer şekillerinin engebeli olması Eskişehir ve Konya'da ise yağışın azlığına bağlı olarak nüfuslanma azdır.

CEVAP: E

18. Erkek nüfus oranı sürekli olarak artmamış, bazı yıllarda azalmış bazı yıllarda ise aynı kalmıştır.

CEVAP: B

19. I. yörede dağınık yerleşme olduğu için yer şekilleri engebeli, II. yörede toplu yerleşmeler olduğu için yerşekilleri daha sadedir. Dağınık tip yerleşmelerde su kaynakları yeterli ve bol olduğu için konutlar birbirinden uzakta yapılabilmektedir.

CEVAP: E

20. Türkiye'de kır nüfus oranı kent nüfus oranından daha fazla olan yerlerden biri de Doğu Karadeniz'dir. Bölümde ekonominin temelini tarım, hayvancılık ve ormancılık oluşturduğu için bu bölümde kırsal nüfus, kent nüfusundan daha fazladır.

CEVAP: E

1. Ülkemizde doğum oranlarındaki azalma nedeniyle özellikle 0–14 yaş grubunun oranında bir azalma olmuştur.

CEVAP: B

2. I. merkez Muğla–Menteşe Yöresidir. Bu alan Türkiye’de nüfusun az olduğu alanlardan biridir. Bu durumun temel nedeni iklim şartlarının elverişsizliği değil engebeli arazinin geniş yer kaplamasıdır. Diğer merkezlerde hem yer şekilleri hem de iklimin olumsuz etkisi az nüfuslanma gerektirir.

CEVAP: A

3. Tabloya bakıldığında Ege ve Akdeniz bölgelerindeki şehirli nüfus miktarı (10 milyon üstü) Marmara Bölgesi’ndeki kırsal nüfus miktarından (3 milyon üstü) daha fazladır.

CEVAP: E

4. Taş yapı malzemesi → Akdeniz (Antalya)
Kerpiç yapı malzemesi → İç Anadolu (Niğde)

Ahşap yapı malzemesi → Karadeniz (Trabzon) bölgesinde yaygın olarak kullanılır.

CEVAP: C

5. Taralı olarak verilen alanlar içerisinde engebenin en fazla dolayısıyla tarım alanı en az olanı V numaralı ile belirtilen Hakkari’dir. Çiftçi nüfusunun çok tarım arazisinin az olması nedeniyle bu alanda tarımsal nüfus yoğunluğu çok fazladır.

CEVAP: E

6. Verilen merkezler içerisinde engebenin en fazla dolayısıyla makineleşme düzeyi en az olanı Rize’dir. Rize çok göç vermesine karşın, makineleşme bu durumun bir nedeni değildir.

CEVAP: E

7. Ulaşımın gelişmediği, yer şekillerinin engebeli olduğu Menteşe Yöresi (Muğla) ve Biga–Gelibolu Yarımadaı (Çanakkale) Türkiye'nin en tenha alanları içerisinde sayılabilir.

CEVAP: B

8. Verilen dönemler içerisinde yalnızca 1985 ve 1997 yıllarında kent nüfusu kır nüfusunu geçmiştir.

CEVAP: B

9. Taralı olarak belirtilen alan Taşeli Plato-sudur. Bu alanda engebe, kireçli arazinin yaygınlığı ve ulaşımın gelişmemiş olması nedeniyle nüfuslanma çok azdır.

CEVAP: A

10. Verilen alanlar içerisinde yağış miktarı en az olanı 1. merkezdir. Bu nedenle yörede kerpiç yapı malzemesi yaygın bir şekilde kullanılır.

CEVAP: A

11. Grafikte Türkiye'nin bazı periyotlardaki nüfus artış hızı ve nüfus miktarı verilmiştir. Tablo dikkatlice incelendiğinde nüfus miktarının en fazla 1960 yılında değil 1990 yılında olduğu görülecektir. Nüfus artış hızı 0'ın altına düşmediği sürece nüfus sürekli artar.

CEVAP: D

12. Piramide dikkatlice bakıldığında tüm yaş gruplarındaki kadın nüfusunun erkek nüfusundan fazla olmadığı görülecektir. Yine 0–4 yaş grubundaki azalma son yıllarda doğum oranında meydana gelen azalma ile açıklanır. 5–9 yaş arasında kalanların toplamı 20–24 yaş arasında kalanların toplamından daha azdır. Piramide bakılarak nüfusun kent–köy durumu hakkında bilgiye ulaşılamaz.

CEVAP: E

13. Doğu Karadeniz Bölümünde aritmetik nüfus yoğunluğu çok azdır. Buna karşın bölümde tarım arazisinin az, çiftçi nüfusunun fazla olması nedeniyle tarımsal nüfus yoğunluğu da çok fazladır.

CEVAP: E

14. Tablodaki bilgiler doğrultusunda verilen hiçbir öncüle ulaşılamaz.

CEVAP: E

15. Artvin' de çiftçi nüfusunun fazla, tarım arazisinin az olması nedeniyle tarımsal nüfus yoğunluğu çok fazladır.

CEVAP: B

16. Tabloda yıllara göre kır–kent nüfus oranları verilmiştir. Bu nedenle A seçeneğinde belirtilen “1927–1940 yılları arasında nüfus miktarında değişim olmamıştır.” yargısı yanlıştır. Çünkü tabloda nüfus miktarları değil nüfus oranları verilmiştir.

CEVAP: A

17. Kırdan kente göçün birçok sosyo–ekonomik nedeni vardır. Fakat bunlardan birisi de kırsal kesimdeki konut yetersizliği olamaz.

CEVAP: D

18. A, B, C ve D seçeneklerinde belirtilen yargılar nüfus sayımlarının amaçlarını kapsamaktadır. Fakat nüfus sayımlarının nedenlerinden biri de ülkenin yaptığı ithalat ve ihracatı tespit etmek değildir.

CEVAP: E

19. Tabloda çalışanlarının sektörlere göre dağılımı oransal olarak verilmiştir. Dolayısıyla 1960 yılında toplam çalışan sayısı bilinmediği için C seçeneğinde belirtiler yargıya ulaşılamaz.

CEVAP: C

20. Tabloda Türkiye'nin aritmetik nüfus yoğunluğu verilmediği için A seçeneğinde belirtilen “Akdeniz Bölgesinin nüfus yoğunluğu ortalamanın üstündedir.” yargısına da ulaşılamaz.

CEVAP: A

1. – Aritmetik nüfus yoğunluğu = $\frac{\text{Toplam nüfus miktarı}}{\text{Toplam yüz ölçüm}} = 97$ kişi
– Fizyolojik nüfus yoğunluğu = $\frac{\text{Toplam nüfus miktarı}}{\text{Toplam tarım alanı}} = 283$ kişi

Türkiye’ de bu iki yoğunluk kavramı arasındaki farkın fazla oluşu ülkemizin çok engebeli olmasıyla, tarım alanlarının toplam yüz ölçüm içerisinde az yer kaplamasıyla açıklanır.

CEVAP: B

2. Türkiye’ de nüfusun hızla artmasıyla beraber B, C, D ve E seçeneklerinde belirtilen olumsuz durumlar ortaya çıkmıştır. Fakat okur–yazar oranındaki artışın nedeni nüfus artış hızının fazla oluşu değildir.

CEVAP: A

3. Grafikte yıllara göre nüfus artış hızı verilmiştir. Grafik incelendiğinde nüfus artış hızının hiçbir dönemde sıfırın altına düşmediği yani nüfus miktarının sürekli arttığı görülecektir. Bu nedenle 1950–1960 yıllarında nüfus miktarında değişme olmamıştır yargısı yanlıştır.

CEVAP: E

4. Çukurova (III) ve İzmir çevresinin (V) yoğun nüfuslanmasında hem tarımsal faaliyetler, hem de sanayi kollarının gelişmişliği önemli rol oynamıştır.

CEVAP: D

5. Konya Tuz Gölü çevresinde yer şekilleri uygun olmasına karşın nüfuslanma çok azdır. Bu durumun temel nedeni yağışın az, sulamanın yetersiz, tarım ürünü çeşidinin azlığıdır.

CEVAP: D

6. Erzurum–Kars Bölümünde ana köyün uzağında, 3–5 evden oluşan, tarım ve hayvancılıkla geçinen, kom, dam, mezra gibi köy altı yerleşmeleri çok yaygındır.

CEVAP: D

7. Tabloda sadece aktif ve aktif olmayan nüfus oranları verilmiştir. Bu nedenle 2000 yılındaki aktif nüfus sayısına yani miktarına ulaşamaz.

CEVAP: D

8. Verilen alanlar içerisinde en engebeli alan II numara ile belirtilen Doğu Karadeniz'dir. Bu bölümde köyden kente olan göçlerin bir gerekçesi olarak tarımda makineleşme gösterilemez.

CEVAP: B

9. III numara ile belirtilen Antalya Bölümünde turizm faaliyetlerine bağlı olarak nüfus yaz mevsimlerinde çok büyük artış gösterir.

CEVAP: C

10. Gerçek alan herhangi bir yerin yer şekilleri göz önüne alınarak, izdüşüm alan ise kuşbakışa göre hesaplanan alandır. Türkiye'de aritmetik nüfus yoğunluğunun gerçek ve izdüşüm alanlara göre çok büyük farklılıklar göstermesi engebeli bir ülke olmasıyla açıklanır.

CEVAP: C

11. Antalya, Marmara, Didim ve Fethiye gibi merkezler turizme bağlı olarak gelişme şehirlerdir. Seydişehir'de ise alüminyum işletmelerinin varlığı yani madene dayalı sanayinin gelişmişliğine bağlı olarak nüfuslanma söz konusudur.

CEVAP: A

12. Sıcaklık farklarının fazla, fiziksel çözülmenin güçlü olduğu Konya ve Şanlıurfa'da kırsal kesimde en çok kullanılan yapı malzemesi kerpiçtir.

CEVAP: C

13. Akdeniz Bölgesi Türkiye'de kireç taşının en fazla olduğu bölgedir. Kireçli arazilerde tarımsal faaliyetler zorlaşır. Bu nedenle Taşeli-Teke Platolarında nüfuslanmanın az olmasının bir nedeni de kireç taşının yaygınlığıdır.

CEVAP: C

14. Nevşehir-Ürgüp-Göreme-Avanos Çevresi (Kapadokya Yöresi) turizm faaliyetlerinin geliştiği bir alandır. Verilen alanlar içerisinde turizm faaliyetlerinin en çok geliştiği merkez Bodrum, Marmaris gibi merkezleri de kapsayan Muğla'dır.

CEVAP: D

15. Herhangi bir alanda kırsal yada kentsel nüfus oranını belirleyen temel etmen ekonomik faaliyetlerin niteliğidir. Kıyı Ege ve Güney Marmara'da ekonomik faaliyetlerin temeli sanayi olduğu için kentsel nüfus oranı da çok fazladır.

CEVAP: B

16. Yalnızca Marmara Bölgesinde değil, Türkiye'nin hiçbir bölgesinde nüfus bölgelerinin geneline düzenli olarak dağılmamıştır. Bölgenin kendi içinde sanayi, ulaşım, yer şekilleri özellikleri bakımından farklılıklar göstermesi nüfusun dengesiz dağılmasına neden olmuştur.

CEVAP: D

17. Tarımda verim düşüklüğü köyden kentlere doğru olan göçlerin sonuçlarından değil nedenlerindedir.

CEVAP: B

18. Ordu-Giresun gibi merkezler yaz döneminde fındık işçisi nedeniyle göç alan merkezlerdir. Çukurova Yöresinde (Adana) özellikle pamuk hasadına bağlı olarak yaz aylarında nüfus miktarı çok artar.

CEVAP: E

19. Tablo dikkatlice incelendiğinde sanayi sektöründe çalışanların oranının sürekli arttığı, fakat hizmet sektöründe ilk dört dönemdeki sürekli artıştan sonra azaldığı görülecektir.

CEVAP: B

20. Hızlı nüfus artışının;

- Kalkınma hızı
- İç ve dış göçler
- Konut açığı
- İşsizlik gibi durumlar üzerinde etkisi bulunur. Fakat hızlı nüfus artışının kadın-erkek oranı üzerinde bir etkisi yoktur.

CEVAP: A

1. I → Yıldız Dağları
II → Menteşe Yöresi
III → Tuz Gölü çevresi
IV → Yukarı Fırat
V → Hakkari' dir.

Verilen alanlar içerisinde yalnızca Konya Tuz Gölü çevresinde yer şekilleri en sadedir. Bu alanda yağışın az olması seyrek az nüfuslanma gerekçesi iken, diğer merkezlerde yer şekillerinin olumsuzluğu az nüfuslanma nedenidir.

CEVAP: C

2. Marmara Bölgesi Türkiye'de gerçek nüfus artış hızı en fazla olan bölgedir. Bu durumun temel nedeni doğum oranlarının yüksekliği değil, diğer bölgelerden aldığı göçlerdir.

CEVAP: B

3. Yer şekilleri, iklim ve tarımsal etkinliklerinin uygun olduğu Kıyı Ege'deki Gediz grabeni Türkiye'nin en yoğun nüfuslu alanlarından-
dır.

CEVAP: A

4. Tablo incelendiğinde 1965 yılında tarımda çalışanların oranının % 70, sanayi ve hizmet toplamının % 30 olduğu görülecektir.

CEVAP: C

5. Tabloda Türkiye'nin yıllara göre nüfus artış hızı verilmiştir. Nüfus artış hızı hiçbir dönemde sıfırın altında olmadığı için nüfus miktarı sürekli artmıştır. Bu nedenle "bazı yıllarda nüfus miktarı aynı olmuştur" yargısı yanlıştır.

CEVAP: C

6. 1. öncül → Doğu Karadeniz (I)
2. öncül → Taşeli Platosu (IV)
3. öncül → Güneydoğunun güneyi (V)
4. öncül → Bursa Çevresi (III)

Erzurum–Kars nüfus özelliklerine ait herhangi bir bilgi verilmemiştir.

CEVAP: B

7. Marmara Bölgesinden sonra nüfus miktarı en fazla olan bölge Ege Bölgesi değil, İç Anadolu Bölgesidir.

CEVAP: B

8. 1. merkezde yer şekilleri uygun olmasına karşın yağışın az, buharlaşmanın fazla olmasından dolayı nüfuslanma azdır. Diğer merkezlerde ise yer şekillerinin engebeliği, ulaşımın zor, tarım alanlarının az olması az nüfuslanma gerekçeleridir.

CEVAP: A

9. Afyon–Uşak ve Kütahya gibi il merkezlerinin bulunduğu İç Batı Anadolu ekonomik olarak geri kalmıştır. Bu nedenle bölüm dışarıya göç verir. Fakat sanayinin geliştiği, iklimin ve yer şekillerinin uygun olduğu Güney Marmara (Bursa–Bilecek–Balıkesir–Çanakkale) göç alır.

CEVAP: E

10. Tarımda makineleşmeyi sağlamak verimi artırıcı bir unsurdur. Fakat makineleşmeyle beraber tarımda işgücüne duyulan ihtiyaç azalacağı için yöre dışına olan göçler de artar.

CEVAP: A

11. Tabloda bazı sektörlerin oransal dağılışı verilmiştir. Bu nedenle “1980 yılında tarımda çalışan insan sayısı 2000 yılındakine göre daha yüksektir” yargısına ulaşamaz.

CEVAP: A

12. Bir önceki soruda olduğu gibi bu soruda da köyde yaşayanların oranı verilmiştir. Dolayısıyla A seçeneğinde belirtilen “köyde yaşayan insan sayısı sürekli olarak azalmıştır” yargısı yanlıştır. Örneğin 1950 yılındaki toplam nüfus miktarı 20 milyon, köyde yaşayanların oranı % 60 tır. Yani köyde yaşayanlar 12 milyondur. 2007 yılında toplam nüfus 70 milyon köyde yaşayanların oranı % 30 tur. Yani toplam nüfus içinde 21 milyon kişi köylerde yaşamaktadır.

CEVAP: A

13. Herhangi bir alanda herhangi bir dönemde doğan ve ölen insan arasındaki fark bize doğal nüfus artışını verir. Verilen alanlar içerisinde doğum oranı en fazla dolayısıyla doğal nüfus artışı en fazla olanı Doğu Anadolu' dur.

CEVAP: E

14. 4. ve 5. bölgelerin hem nüfus miktarları hem de yüzölçümleri birbirinden farklıdır. Bu nedenle her iki bölgenin nüfus yoğunluğu aynı değildir.

CEVAP: B

15. Doğum oranı fazla ancak nüfus artış hızı az olan bir bölge dışarıya yoğun göç verir. Göç veren merkezlerin en belirgin özelliklerinden biri de sanayileşme olmadığı için enerji tüketiminin az olmasıdır.

CEVAP: D

16. Grafik incelendiğinde hiçbir dönemde doğum oranlarının ölüm oranlarından daha az olmadığı görülecektir. Bu nedenle nüfus miktarı hiçbir dönemde bir önceki yıla göre azalış göstermemiştir.

CEVAP: B

17. Doğal çevre koşulları kırsal kesimde kullanılan malzeme üzerinde birinci derecede etkilidir. Ormanın fazla olduğu alanda ahşap, fiziksel çözümlenin fazla olduğu alanlarda kerpiç, Akdeniz Bölgesinde olduğu gibi tarımın yaygın olduğu alanlarda taş yapı malzemesi yaygın olarak kullanılır.

CEVAP: C

18. A, B, C ve D seçeneğinde belirtilenler nüfus sayımlarının nedenlerini ve kapsamını barındırır. Fakat enerji santrallerinin yerinin belirlenmesinde sanayi kuruluşları ve ham madde kaynaklarına yakınlık göz önüne alınır.

CEVAP: E

19. Türkiye'de sanayileşmeyle beraber milli gelir hızla artmaktadır. Fakat nüfus artış hızının halen fazla olması nedeniyle kişi başına düşen gelir aynı hızda artmaktadır.

CEVAP: B

20. 1940–1945 yılları arasında II. Dünya Savaşı'nın yaşanması, Türkiye'nin seferberlik ilan edip erkek nüfusunun silah altında tutması nedeniyle doğum oranlarında büyük bir düşüş yaşanmıştır.

CEVAP: E

1. Fizyolojik nüfus yoğunluğu bir alandaki toplam nüfusun tarım alanlarına bölünmesiyle elde edilir. İstanbul'da nüfusun fazla, tarım alanlarının az olması fizyolojik nüfus yoğununun fazla olmasına neden olmuştur.

CEVAP: A

2. Verilen alanların tümünde tarımda iş gücüne ihtiyaçtan dolayı (fındık-pamuk-tütün) mevsimlik göçler yaşanır. Bu nedenle bu alanların yaz ve kış nüfusları arasındaki farkı da çok fazladır.

CEVAP: A

3. Verilen tüm alanlarda yer şekilleri engebeldir. Buna bağlı olarak yörelerde ulaşım, sanayi ve ticaret gelişmemiştir. Bu durum ise yörelerin az nüfuslanmasına neden olmuştur.

CEVAP: B

4. 3. ve 4. merkezlerde doğum oranı az ama nüfus artış hızı fazladır. Bu durum verilen yörelerde nüfus artışının daha çok göçlere bağlı olduğunu kanıtlar.

CEVAP: E

5. Tarım gelirlerinin artması köyden kente olan göçü azaltması, aksine azaltır. Bunun dışında verilenler köyden kente göçlerin nedenleridir.

CEVAP: D

6. Grafik incelendiğinde nüfus artış hızının en az olduğu yılın 1945 olduğu görülecektir. Fakat grafikteki bilgilerden yola çıkılarak bunun nedeninin II. Dünya Savaşının olduğuna dair bir bilgiye ulaşılamaz.

CEVAP: D

7. Eğitim, sağlık gibi olanakların gelişmesi, kadının iş yaşamına daha fazla girmesi, şehirli nüfusun sürekli artışı nedeniyle doğum oranları son yıllarda azalış göstermektedir.
CEVAP: A

8. 1935–2000 yılları arasında kent–köy nüfus oranının verildiği grafiğe bakılarak kır nüfus miktarının en az olduğu yıla ulaşılamaz. Çünkü grafikteki bilgiler miktarı değil oranı vermektedir.
CEVAP: D

9. Çukurova özellikle yaz mevsiminde başta pamuk hasadı için mevsimlik işçi gücü alan bir merkezdir.
CEVAP: B

10. Verilen merkezlerde çok önemli turizm alanları bulunmamaktadır. Bu nedenle bu merkezlerin gelişiminde en az paya sahip olan etmen turizm dir.
CEVAP: E

11. Tablodaki bilgilere göre Marmara Bölgesinde aktif nüfus içinde tarımda çalışanların oranı %30 dur. Bu bilgi Marmara Bölgesinde çalışan nüfusun %70 ini tarım dışı sektörlerde (sanayi–hizmet–maden) istihdam edildiğini kanıtlar.
CEVAP: C

12. Doğu Karadeniz Bölümünde ekonominin temeli tarım, hayvancılık ve ormancılık gibi faaliyetlere dayalıdır. Bu nedenle bölümdaki kır nüfus oranı, kent nüfus oranından daha fazladır.
CEVAP: A

13. Kırıkkale, İzmit, Bursa ve Karabük gibi merkezlerin gelişiminde sanayi faaliyetleri önemli yer tutar. Fakat Rize’de ekonominin temeli sanayi değil tarım ve hayvancılıktır.

CEVAP: C

14. Dağınık yerleşmelerin görüldüğü yerlerde yer şekillerinden dolayı tarım arazisi parçalıdır. Yine bu alanlarda su kaynaklarının bol olması da dağınık yerleşme tipinin oluşmasına neden olmuştur.

CEVAP: B

15. Sıcaklık farkının fazla, fiziksel çözülmenin güçlü olduğu kurak ve yarı kurak alanlarda (İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu) kırsal kesimde kerpiç yapı malzemesi yaygın olarak kullanılır. Niğde - Aksaray çevresinde kerpiç malzemeler kırsalda yaygın kullanılmıştır.

CEVAP: D

16. Bir merkezde yoğun göçlerin yaşanmasının temel nedeni ekonomik olarak geri kalmasıdır. Fakat sulama şartlarının geliştiği alanlarda tarımsal faaliyetler gelişeceği için bu alanlarda yöre dışına göçler çok az yaşanır.

CEVAP: B

17. Tarımda sulamanın yaygınlaşması göçü engelleyici bir unsurdur. Dolayısıyla bu durum kent nüfus oranını artırıcı bir etkiye sahip değildir.

CEVAP: B

18. Çanakkale’deki Biga ve Gelibolu Yarımada- ları Türkiye’nin تنها yerlerindedir. Bunun temel nedeni olumsuz iklim şartları değil, yerşekillerine bağlı olarak ulaşımın ve sanayinin gelişmemesidir. Aynı zamanda Gelibolu Yarımadasının milli park alanı olması yerleşmelerin bu alanda sayılarının azalmasına neden olmuştur.

CEVAP: C

19. Mera ve ormanların tarım alanlarına dönüştürmek göçü önlemede bir önlem olmaz. Çünkü bu durumla beraber hayvancılık yapılan alanları daraltmış olur.

CEVAP: B

20. Türkiye’de İç Anadolu, Doğu Anadolu ve Karadeniz Bölgelerinin aritmetik nüfus yoğunlukları Türkiye ortalamasının altındadır.

CEVAP: D

1. Hayvan sayısının artırılması, hayvan başına alınacak et üretimini artırmaz.

CEVAP A

2. Buğday, arpa gibi ürünler yaz aylarında belirgin kuraklık isterler. Bu nedenle bu alanlarda bozkırlar daha yaygındır. Bozkır bitki örtüsünün yaygın olduğu alanlarda ise büyükbaş mera hayvancılığı değil, koyun keçi gibi küçükbaş hayvanlar daha yaygın olarak beslenir.

CEVAP: D

3. Kenevir → Kastamonu
Zeytin → Balıkesir
Ayçiçeği → Tekirdağ
Gül → Isparta

CEVAP: C

4. Karadeniz, Marmara, Ege ve Akdeniz Bölgelerinin tümünde de tütün tarımı yapılır.

CEVAP: B

5. Akdeniz iklimine sahip olan Silifke Ovasında yetişebilen bir ürün, yine Akdeniz iklimi özelliklerine sahip olan Menemen (İzmir) Ovasında da yetişebilir.

CEVAP: B

6. Haşhaş üretimi devlet kontrolündedir. Bu nedenle üretimi belli bir yörede (Afyon) toplanmıştır.

CEVAP: A

7. İklim seçiciliği az olan ürünler (buğday, arpa, elma, nohut, şeker pancarı) birden fazla bölgede yetişir. Ama sıcaklık ve nem ihtiyacı fazla olan ürünler (muz, fındık, çay, zeytin) ancak belli bölgelerde yetiştirilir.

CEVAP: B

8. Verilen ürünler içerisinde kış sıcaklık ihtiyacı en fazla olanlar zeytin ve incirdir.

CEVAP: A

9. Yağışın mevsimlere dağılışı düzenli olan bir yörede büyükbaş hayvancılık faaliyetleri için gerekli olan çayırar ortaya çıkar. II., III., IV. ve V. seçeneklerde belirtilenler ise küçükbaş hayvancılığın geliştiği yerlerin özellikleri arasındadır.

CEVAP: A

10. Pirinç akarsu kenarlarında, bataklık alanlarda yetiştirilen bir üründür. Gerek ekimi gerekse hasadı yoğun insan emeği ister. Diğer ürünler ise makine kullanımına elverişli olan ürünlerdir.

CEVAP: B

11. ★ sembolüyle gösterilen alan Tekirdağ çevresidir. Bu alanda ayçiçeği tarımı yoğun olarak yapılır.
■ sembolüyle gösterilen alan Giresun çevresi olup, bu alan Türkiye'de en fazla fındık üretilen alandır.
▲ sembolüyle gösterilen alan Edremit-Ayvalık çevresidir. Bu alan Türkiye'de en fazla zeytin üretimi yapan alandır.
CEVAP: A
12. A, B, C ve E seçeneklerinde verilen illerin tümünde Akdeniz iklimi görülür. Dolayısıyla sulamayla bu ürünlerin tümünün tarımı yapılır. Rize'de her mevsim yağışlı olduğu için pamuk tarımı yapılamaz.
CEVAP: D
13. Kıyı kesimde yetişen tarım ürünü (zeytin) kış ılıklığına ve belli miktarda neme ihtiyaç duyar. Fakat iç kesimde yoğun olarak yetiştirilen ürünlerin (buğday-arpa) böyle bir ihtiyacı yoktur.
CEVAP: E
14. Sulama, gübreleme, makine kullanımı ve tohum ıslahı tarımda verimi artırıcı unsurlardır. Fakat nadas uygulaması verimi artırmaz. Aksine toprak bir yıl ekilip, diğer yıl boş bırakıldığı için üretimde dalgalanmaya neden olur.
CEVAP: C
15. Bitki çeşidinin artması bal üretiminin de artmasına sebep olur.
CEVAP A
16. Etrafı dağlarla çevrili olan Iğdır'da kış sıcaklık ortalamaları fazladır. Sulama şartlarının da gelişmiş olmasından dolayı Iğdır'da (III) pamuk tarımı yapılabilir.
CEVAP: C
17. Mera hayvancılığı yapılan alanlarda malkineleşmeye beraber bu alanlar tarım arazisine dönüştürülür. Bu durum ise hayvancılık yapılan alanları daraltacağı için hayvansal üretim de azalır.
CEVAP: C
18. I. Ergene (Ayçiçeği)
II. İç Batı Anadolu (Haşhaş)
III. Güneydoğu Anadolu (Kırmızı Mercimek)
IV. Anamur çevresi (Muz)
CEVAP: D
19. Pamuk ve Buğdayda yaz yağışları ürünü çürütür. Şeker pancarında ise ürün verimini azaltır.
CEVAP C
20. V. hayvan türü az kesilmesine karşın et üretimi çok fazladır. Dolayısıyla birim hayvandan en fazla verim V. hayvan türünden sağlanmıştır.
CEVAP: E

1. merkez Kastamonu yöresi olup bu alanda yaygın bir şekilde kenevir üretilir.
2. merkez Edremit-Ayvalık çevresidir ve bu alan Türkiye'de en fazla zeytin üreten sahadır.
3. merkez Anamur çevresidir. Bu alan ise Türkiye'de en fazla muz üreten sahadır.

CEVAP: D

2. Mısır ve soya fasülyesi gibi ürünler özellikle yetişme döneminde yağışa ihtiyaç duyar. Bu yönüyle Karadeniz Bölgesi doğal yetişme alanıdır. Fakat sulama şartlarının geliştiği Akdeniz Bölgesi her iki ürünün de en çok yetiştirildiği alan olmuştur.

CEVAP: C

3. I → Erzurum-Kars → Büyükbaş hayvancılık
II → Bursa Çevresi → İpek böcekçiliği
III → Konya Yöresi → Koyun

CEVAP: D

4. Pamuk yazların sıcak ve kurak olduğu alanlarda yetiştirilir. Karadeniz Bölgesinde pamuk tarımının yapılmamasının nedeni güneşli gün sayısının az, kurak dönemin olmamasıdır.

CEVAP: A

5. III numara ile belirtilen Konya Tuz Gölü çevresinde yağışın az, buharlaşmanın fazla, sulama şartlarının yetersiz olması nedeniyle tarımda nadas uygulaması çok yaygındır.

CEVAP: C

6. Türkiye'de yalnızca Erzurum-Kars Bölümünde hayvancılık gelirleri tarımsal gelirin önüne geçmiştir.

CEVAP: A

7. Karadeniz kıyılarıyla, Marmara Bölgesinin kuzeyinde yaygın bir şekilde fındık tarımı yapılır. Afyon çevresi ise Türkiye'de en fazla haşhaş üreten sahadır.

CEVAP: A

8. Verilen merkezler içerisinde yağış miktarı en az olanı etrafı dağlarla çevrili olan Iğdır'dır. Dolayısıyla bazı özellikleri verilen bu tarım ürünü Iğdır'da yetiştirilemez.

CEVAP: A

9. Karadeniz Bölgesi'nin kıyı kesiminin yaz aylarında yağış alması, yaz kuraklığına ihtiyaç duyan tahılların yetişmesi için uygun değildir.

CEVAP: B

10. Yaz sıcaklık değerlerinin yüksek, sulama şartlarının geliştiği alanlarda sebze tarımı da gelişir. Doğu Anadolu ve Karadeniz Bölgeleri yaz sıcaklık ortalamalarının düşük olması nedeniyle sebze tarımına en elverişsiz bölgemizdir.

CEVAP: E

11. Verilen alanlar içerisinde yer şekillerinin en çeşitli yayla sayısı en fazla olanı Rize'dir. Yörede orman ve çiçek çeşitliliğinin fazla olması arıcılık faaliyetleri için uygun şartlar oluşmasını sağlamıştır.

CEVAP: C

12. ★ sembolü belirtilen alan Güney Marmara'dır. Bu alan ipek böcekçiliğinin de en çok geliştiği alanlardandır. ● sembolüyle gösterilen alan Erzurum-Kars Yöresidir. Bu yörede yaz yağışlarıyla oluşan çayırlardan dolayı sığır yetiştiriciliği çok gelişmiştir.

CEVAP: E

13. Haritada zeytinin yetiştirildiği ve Akdeniz ikliminin yayıldığı alanlar gösterilmiştir. Haritadan hangi bölgede daha yaygın ve yoğun yetiştirildiğine dair bir bilgiye ulaşamaz.

CEVAP: B

14. Muz yüksek kış sıcaklığına ihtiyaç duyan bir tarım ürünü olduğu için sadece güney kıyılarımızda yetiştirilir. Üzüm ise çok düşük kış sıcaklıklarına dayanıklı olduğu için tüm bölgelerimizde kolaylıkla yetiştirilen bir tarım ürünüdür.

CEVAP: D

15. Türkiye'deki hayvan varlığının yarısından fazlasının koyunlara ait olmasının temel nedeni bozkırların geniş alan kaplamasıdır.

CEVAP: A

16. Taralı alanlar içerisinde engebenin en fazla olduğu alan I numara ile belirtilen Doğu Karadeniz'dir. Yörede engebenin fazla olması tarımda makine kullanımı çok güçleştirmiştir.

CEVAP: A

17. Grafikte yalnızca bazı tarım ürünlerinin yıllık üretim miktarı verilmiştir. Bu nedenle hangi yıl veya hangi tarım ürününden birim alandan daha fazla verim sağlandığına dair bir bilgiye ulaşamaz. Çünkü ürünlerin toplam ekim alanı verilmemiştir.

CEVAP: C

18. Yağışın az, buharlaşmanın fazla olduğu alanlarda kuraklık ortaya çıkar. Verilen alanlar içerisinde yağışın en az, buharlaşmanın en fazla olduğu yer Güneydoğu Anadolu'da yer alan Ceylanpınar (Ş. urfa)'dır.

CEVAP: B

19. Şeker pancarı hasat edildikten sonra hemen işlenmek zorunda olan bir tarım ürünüdür. Bu nedenle pancar tarımı yapılan alanlar ile bunu işleyen fabrikalar birbirine yakın olmak zorundadır.

CEVAP: E

20. A) Isparta Yöresi → Gül
B) Kastamonu Yöresi → Kenevir
C) Malatya Yöresi → Kayısı

CEVAP: C

1. A ürünü her üç bölgede de yetiştiğine ve Akdeniz 1. olduğuna göre bu ürün mısırdır. B ürününde de 1. olan bölgede Akdeniz'dir. Bu ürün turunçgildir. C ürününde Karadeniz 1. Marmara Bölgesi 2.'dir. Bu ürün fındıktır.

CEVAP: E

2. Sulamanın yaygınlaşmasıyla beraber; tarıma dayalı sanayi kolları gelişir, endüstri ürünlerinin ekim alanı genişler. Diğerlerinde ise azalma görülür.

CEVAP: D

3. Haritada III numara ile belirtilen alan Muğla Menteşe Yöresidir. Bu alan Türkiye'de en fazla koyun değil, arıcılık faaliyeti yapılan alandır. Diğer merkezlerde beslenen hayvan türleri doğru eşleştirilmiştir.

CEVAP: C

4. Fındık, ayçiçeği, tütün gibi ürünler kendi ihtiyacımızı karşıladığı için ihraç ettiğimiz tarım ürünlerindedir.

CEVAP: C

5. ■ sembolüyle belirtilen alan Ergene Bölümüdür. Bu alan Türkiye'de en fazla ayçiçeği (Tekirdağ) üreten sahadır. ● sembolüyle belirtilen Ordu-Giresun çevresi olup, bu alan Türkiye'de en fazla fındık üreten sahadır.

CEVAP: C

6. B, C, D ve E seçeneklerinde belirtilen tarım ürünlerinin en çok yetiştirildiği alanlar doğru eşleştirilmiştir. Fakat şekerpancarı en fazla İçbatı Anadolu Bölümünde değil, Konya Bölümünde yetiştirilir.

CEVAP: A

7. Yaz yağışların fazla, sıcaklık ortalamalarının yüksek olmadığı Erzurum-Kars ve Doğu Karadeniz Bölümlerinde büyükbaş mera hayvancılığı gelişme gösterir.

CEVAP: D

8. Taranarak gösterilen 1. alanda (Marmara) turunçgil, II. alanda ise (Batı ve Orta Karadeniz) çay tarımı yapılamaz.

CEVAP: D

9. Pirinç yapay bataklık alanlarında, sulamanın geliştiği akarsu boylarında yetiştirilen bir tarım ürünüdür. Bu nedenle akarsu dağılışının gösterildiği bir harita ile pirinç ekim alanları arasında sıkı bir ilişki söz konusudur.

CEVAP: B

10. Orta Karadeniz Bölümünde Bafra ve Çarşamba deltalarında kışların ılık, her mevsim yağışın varlığı sözkonusu tarım ürününün doğal olarak yetişmesi için gerekli ortamı sağlar.

CEVAP: A

11. • Tarımda nadas uygulamasının en fazla olduğu bölge İç Anadolu'dur. (B)
• Akdeniz Bölgesinde sıcaklık ortalamalarının yüksek olması nedeniyle aynı tarladan iki ürün olmak mümkündür. (C)
• İklim çeşitliliğinden dolayı tarım ürünü çeşidi en fazla olan bölge Marmara'dır. (A)

CEVAP: C

12. Batman ve Kırıkkale Orta Anadolu Petrol rafinelerinin bulunması Petrol ve Kimya tesisleri ortaktır.

CEVAP: B

13. Artan nüfusun artan besin ihtiyacı için tarımda bir takım geliştirici, verimi arttırıcı çalışmalar yapılmalıdır. Bunlardan bazıları A, C, D ve E seçeneklerinde belirtilmiştir. Fakat üretici sayısını arttırmak verimi arttırıcı bir uygulamaya olmaz.

CEVAP: B

14. B, C, D ve E seçeneklerinde belirtilen uygulamalar hayvancılığı geliştirmek için alınması gerekenlerdir. Fakat Türkiye'deki yerli hayvan ırklarındaki verim düşük olduğu alanlarda çayırlardan dolayı daha çok büyük baş hayvancılık gelişir.

CEVAP: A

15. II, III, IV ve V maddelerde belirtilen yargılar küçükbaş hayvancılığın geliştiği yerlerin ortak özelliğidir. Fakat yağış rejiminin düzenli olduğu alanlarda çayırlardan dolayı daha çok büyük baş hayvancılık gelişir.

CEVAP: A

16. Doğu Karadeniz ve Erzurum - Kars çevresinde yaz ayları yağışlı geçtiği için yaz mevsiminde kuraklık isteyen ürünlerin yetişmesi zordur.

CEVAP: E

17. Pirinç → Yetiştirildiği ortam sıtma hastalığına neden olduğu için
Kenevir → Uyuşturucu madde yapımında da kullanıldığı için devlet kontrolünde olan tarım ürünleridir.

CEVAP: B

18. A, B, D ve E seçeneklerinde tarımsal faaliyetlerle bazı sektörlerin etkileşimi belirtilmiştir. Fakat Kayseri'de pamuklu dokuma sanayisinin gelişiminin nedeni yörede pamuk tarımının yapılması değildir.

CEVAP: C

19. Fındık, incir, tütün ve kayısı üretiminde Türkiye dünyanın en önemli üreticilerindedir. Fakat çay tarımında bu kadar önemli bir yere sahip değildir.

CEVAP: C

20. Rize, Sinop, Bolu, Muğla gibi merkezlerde yaylalara ve bitki çeşitliliğine bağlı olarak arıcılık faaliyetleri gelişmiştir. Fakat yaylaların olmadığı, bitki çeşitliliğinin az olduğu Şanlıurfada arıcılık fazla gelişmemiştir.

CEVAP: E

1. • Belirgin yaz kuraklığına ihtiyacı olanlar → Ş
• İthal ettiğimiz ürünler → M
• Kış ılıkılığı isteyenler → L
• Düşük sıcaklıklarda yetişebilenler → K
• Devlet kontrolünde olanlar → Y

CEVAP: D

2. Türkiye’de yapılan balıkçılık daha çok kıyı balıkçılığı şeklindedir. Bu nedenle ülkemizin balıkçılık gelirleri çok düşüktür.

CEVAP: A

3. Türkiye kurak ve yarıkurak bir ülkedir. Bu nedenle büyük bir bölümünde doğal bitki örtüsü bozuktur. Bu durum büyükbaş hayvancılıktan ziyade, daha çok küçükbaş hayvancılık faaliyetlerini yaygınlaştırmıştır.

CEVAP: B

4. A, B, C ve D seçeneklerinde belirtilen yarıgılar hayvancılıkta elde edilen et ve süt miktarını arttırıcı çalışmalardır. Fakat hayvan sayısını arttırmak veya hayvan ithal etmek hayvancılıktaki verimi arttırmaz.

CEVAP: E

5. Akdeniz Bölgesi Türkiye’de kıl keçisinin en çok beslendiği bölgedir. Bunun nedeni engebeli arazi ve maki bitki topluluğunun yaygınlığıdır.

CEVAP: B

6. Üretimi devlet kontrolünde olan ürün ⇒ Haşhaş
Yalnızca Karadeniz ve Marmara Bölgelerinde yetişen ürün ⇒ Fındık
Genelde iç bölgelerde yetişen ürün ⇒ Şeker pancarı

CEVAP: D

7. Doğu Karadeniz Bölümünde yaz yağışlarının varlığı, yaz kuraklığı isteyen tahıllar için uygun değildir.

CEVAP: C

8. I. merkez Giresun - Ordu çevresi = Fındık
II. merkez Tekirdağ Yöresi = Ayçiçeği
III. merkez Konya Yöresi = Şeker Pancarı
IV. Aydın Çevresi = İncir

CEVAP: D

9. Orman ve çiçek çeşitliliğinin fazla olduğu Muğla-Menteşe Yöresi Türkiye'de arıcılığın ve bal üretiminin en fazla olduğu yörelerin başında gelir.

CEVAP: B

10. Açık deniz balıkçılığının yapılmaması, kaçak avlanmanın varlığı, depolama şartlarının yetersizliği, pazarlama şartlarının gelişmemesi balıkçılığımızın yeterince gelişmeme nedenidir. Bu şartların iyileştirilmesi durumunda balıkçılığımız istenilen düzeye ulaşacaktır. Balık ithal etmek ise balıkçılığı geliştirmez, aksine geriletir.

CEVAP: C

11. Doğu Karadeniz ve Erzurum-Kars Bölümlerinde yaz yağışlarının varlığı çayır bitki topluluğunun oluşmasını sağlamıştır. Bu durum büyükbaş mera hayvancılığının gelişmesini sağlamıştır.

CEVAP: E

12. Çay tarımının yapıldığı alanlar (Doğu Karadeniz) yaz yağışlarının da olduğu alanlardır. Yaz yağışlarının varlığı ise büyükbaş hayvancılık için gerekli olan çayırların oluşumunu sağlar.

CEVAP: C

13. Gemlik - İstanbul - Bursa ve son yıllarda özellikle Diyarbakır'da dut yaprağına bağlı olarak gerçekleştirilen ipek böcekçiliği çok gelişmiştir.

CEVAP: A

14. Verilen alanlar içerisinde kış sıcaklık ortalaması en yüksek olan yerler Kıyı Ege'de yer alan Gediz Ovasıyla, Akdeniz Bölgesi kıyı kesimidir. Bu nedenle seracılık faaliyetleri de yaygın olarak bu alanlarda yapılır.

CEVAP: B

15. Engebenin ve makinin fazla olduğu Teke Yöresinde daha çok kıl keçisi beslenir. (Tiftik keçisi ise en fazla İç Anadolu'da Ankara çevresindedir.)

CEVAP: D

16. Yağış miktarının az, buharlaşmanın fazla, sulama şartlarının yetersiz olduğu alanlarda tarım toprağı nadasa bırakılır. Bu alanlarda doğal bitki örtüsü genelde bozkır olduğu için büyükbaş hayvancılık değil, küçükbaş hayvancılık gelişir.

CEVAP: B

17. Türkiye dış satımda madencilikte ilk sırada değildir.

CEVAP: E

18. Pirinç sıtma hastalığına yol açtığı için kenevir ve haşhaş uyuşturucu madde yapımında da kullanıldığı için tütün kalite düşüklüğünü önlemek için devlet kontrolündedir. Fakat ayçiçeği devlet kontrolünde olan bir tarım ürünü değildir.

CEVAP: C

19. I. merkez İzmir Yöresi = Üzüm
II. merkez Konya Çevresi = Buğday
III. merkez Orta Fırat = Pamuk
IV. merkez Doğu Karadeniz = Çay

CEVAP: B

20. Karadeniz Bölgesi'nin iç kesimlerinde bulunan Bolu'da fındık tarımı yapılmaz. Diğer merkezler ve karşılarında yer alan tarım ürünleri o yöreler için monokültür bitkileridir.

CEVAP: D

1. Zeytin yazların sıcak ve kurak, kışların ılık ve yağışlı geçtiği alanlarda kolaylıkla yetişir. Balkanlardan gelen hava kütlelerine açık olduğu için kış ve ilkbahar sıcaklık değerleri düşük olan Ergene Bölümünde zeytin tarımı yapılamaz.

CEVAP: E

2. Kırsal kesimde sulanabilen alanların genişletilmesi taban fiyat uygulamalarının yapılması ve geri dönüşümü kolay kredilerin sağlanması köyden kentlere doğru olan göçleri azaltır.

CEVAP: E

3. Türkiye turunçgil tarımının % 88'i Akdeniz Bölgesindedir. Akdeniz Bölgesi yaz sıcaklıklarının en erken başladığı bölgedir. Enlem ve denizellikten dolayı kış sıcaklık ortalamalarının en yüksek olduğu bölgedir. (Yıllık sıcaklık farklarının en az olduğu bölge Karadeniz, iklim çeşitliliği en fazla olan bölge ise Marmara'dır.)

CEVAP: D

4. Pirinç (çeltik) akarsu boylarında, devlet kontrolünde üretilir. Toplam üretimimiz tüketimi karşılamadığı için ithal edilir.

CEVAP: D

5. Son yıllarda sanayide sentetik ipeğin üretilmesi nedeniyle ipek böcekçiliği gerilemiştir.

CEVAP: B

6. Pamuk üretiminde sulama şartlarının gelişmiş olduğu Güneydoğu Anadolu Bölgesi 1. sıradadır. Türkiye tarımına ait olarak A, B, C, D seçeneklerinde belirtilen yargılar doğrudur.

CEVAP: E

7. Şeker pancarının küspesi (melas) hayvan yemi olarak kullanılır. Bu nedenle şeker fabrikalarının çevresinde besi hayvancılığı da gelişmiştir.

CEVAP: C

8. Pamuk tarımı belirgin yaz kuraklığına sahip, ilkbaharda don olaylarının yaşanmadığı alanlarda yapılır. Bu nedenle Güneydoğu Anadolu Bölgesi içerisinde yer alan Orta Fırat'ta pamuk tarımı gelişmiştir.

CEVAP: A

9. İzmir'de şeker pancarı tarımının yapılması, sulama veya iklim şartlarının yetersizliği ile değil, tarım arazilerinin ekonomik değeri daha yüksek ürünlere ayrılmasıyla ilgilidir.

CEVAP: D

10. Çay ve muz gibi ürünlerin sıcaklık ve nem ihtiyaçları fazladır. Bu nedenle Türkiye'de yetiştirme alanı doğal koşullar nedeniyle en dar olan ürünler çay ve muzdur.

CEVAP: B

11. Türkiye'de belirgin bir yaz kuraklığının yaşanması, büyük bir bölümünde bozkırlarının oluşmasını sağlamıştır. Bu nedenle et ve süt verimi fazla olan büyükbaş hayvancılıktan ziyade daha çok küçükbaş (keçi-koyun) hayvancılık gelişmiştir.

CEVAP: E

12. Mısır Türkiye'de en fazla sulama olanaklarının gelişmişliği ve aynı tarladan iki ürün almanın mümkün olduğu Akdeniz Bölgesinde üretilir. Diğer ürünlerin en çok yetiştirildiği alanlar doğru belirtilmiştir.

CEVAP: B

13. Türkiye tarımının birçok sorunu vardır. Fakat bu sorunların başında sulama şartlarının yetersizliği ve gübre kullanımının azlığı vardır.

CEVAP: B

14. A, C, D ve E seçeneklerinde yetiştirilen ürünler ve bu ürünlerin yetiştirildiği alanlar doğru eşleştirilmiştir. Fakat mısır tarımı en fazla Ergene Bölümünde değil, sulama şartlarının geliştiği Akdeniz kıyılarında üretilir.

CEVAP: B

15. Taranarak gösterilen alanda yüksek kış sıcaklığı, belirgin yaz kuraklığı isteyen muz tarımı yapılmaz.

CEVAP: E

16. Sembolüyle gösterilen tarım ürünü pamuktur.

Sembolüyle gösterilen tarımı ürünü ise en fazla Afyon çevresinde üretilen haşhaştır.

CEVAP: C

17. Tablo incelendiğinde tütünün toplam üretiminin her iki dönemde de birbirine yakın olduğu görülecektir. Kırmızı mercimek ise üretim anlamında daha büyük değişimler yaşanmıştır.

CEVAP: D

18. Genellikle İstanbul ve Çanakkale boğazı balık geçişleri bakımından fazladır. Gelibolu Çanakkale boğazı üzerinde olduğu için balık geçişi fazla olur.

CEVAP: C

19. Bursa çevresi → İpek böcekçiliğinin
Menteşe Yöresi → Arıcılığın
Ankara çevresi → Tiftik keçisinin en çok beslendiği alanlardır.

CEVAP: E

20. Yüzölçümü en büyük olan bölge Doğu Anadolu'dur. Ekili-dikili alan oranı en az olan bölgede Doğu Anadolu Bölgesidir.

CEVAP: C

1. Baraj gölleri tatlı sulu olduğu için tuz elde edilemez. Ama baraj göllerinden içme suyu sağlanır. Kültür balıkçılığı, sel ve taşkınları önleme, elektrik enerjisi temin etme barajların yapılaş amaçları arasındadır.

CEVAP: D

2. III. jeolojik zamanda oluşan en önemli madenler krom ve linyittir. Genç bir ülke olan Türkiye'de krom ve linyit yaygın olarak görülür.

CEVAP: A

3. Murgul'da demir değil, bakır çıkarılır. Diğer madenlerin çıkarıldığı ve işlendiği yerler doğru eşleştirilmiştir.

CEVAP: E

4. Seydişehir'de çıkarılan boksit, İskenderun'da değil yine çıkarıldığı Seydişehir'de işlenir.

CEVAP: D

5. Kırıkkale arazinin olduğu alanlarda sıcak suyun buharından elde edilen enerjiye jeotermal enerji denir. Bu santrallerin sayısı ve toplam enerji üretimi içindeki payı çok azdır.

CEVAP: C

6. Tablodaki verilere göre termik elektrik üretiminde en büyük artış 2006 - 2007 yılları arasında değil, 2008 - 2009 yılları arasında gerçekleşmiştir.

CEVAP: C

7. Madende (Elazığ) demir değil bakır çıkarılmaktadır. Diğer madenlerin çıkarıldığı yerler doğru eşleştirilmiştir.

CEVAP: D

8. Sarayköy'de linyitle değil, jeotermal enerji ile, Elbistan'da jeotermal ile değil linyit ile çalışan santraller bulunur.

CEVAP: D

9. Doğalgaz Türkiye enerji üretiminde 1. sırada yer alır. Toplam rezervimiz az olduğu için ithal edilir.

CEVAP: D

10. II. merkez Zonguldak (Çatalağzı) → Taşkömürü
III. merkez Kırklareli (Hamitabat) → Doğalgaz
IV. merkez Denizli (Sarayköy) → Jeotermal
V. merkez Kahramanmaraş (Elbistan) → Linyit
I. merkez ise Manisa (Soma) dır.
Bu alanda linyitle çalışan termik santral bulunur.

CEVAP: A

11. ■ sembolüyle Zonguldak çevresi gösterilmiştir. Bu alan Türkiye'de en fazla taş kömürü bulunan alandır.
★ sembolüyle Seydişehir (Konya) ve Akseki (Antalya) gösterilmiştir. Bu alan Türkiye'de boksitin en fazla çıkarıldığı alandır.

CEVAP: E

12. Türkiye'de maden çeşidi ve rezervi en fazla olan bölüm bakır, demir, krom, linyit, kurşun ve çinko gibi madenlere sahip Yukarı Fırat'tır.

CEVAP: D

13. Raman'da (Batman) bakır değil petrol çıkarılır. Diğer madenlerin çıkarım alanları doğru belirtilmiştir.

CEVAP: C

14. Seydişehir'de krom değil, alüminyum yapımında kullanılan boksit çıkarılır. Krom ise Dalaman ve Guleman'da çıkarılır.

CEVAP: E

15. Elbistan → linyit
Hamitabat → Doğalgaz
Soma → Linyit

Oymapınar → Su gücü ile çalışan ve enerji kaynağına yakın alanlarda kullanılan santrallerdir.

Ovaakça'da ise (Bursa) doğal gaz ile çalışan santral bulunur. Fakat bu alanda doğalgaz çıkarılmamaktadır.

CEVAP: E

16. Hamitabat ve Ovaakça doğal gaz ile Çayırhan ve Yatağan linyit ile çalışan santrallere sahiptir.

Çatalağzı ise (Zonguldak) taşkömürü ile çalışan santrale sahiptir.

CEVAP: B

17. Çatalağzı'nda (Zonguldak) taşkömürüyle, Çayırhan (Ankara) Linyitle çalışan santraller yer alır.

CEVAP: B

18. I. merkez Kütahya Emet'tir. Bu alanda çıkarılan bor minerali Bandırma'da işlenir.
II. merkez Kastamonu Küre'dir. Bu alanda çıkarılan bakır Samsun'da işlenir.
III. merkezde Sivas Divriği'dir. Bu alanda çıkarılan demir Karabük'te işlenir.

CEVAP: E

19. Divriği (Sivas) → Demir
Seydişehir (Konya) → Boksit
Küre (Kastamonu) → Bakır çıkarım alanlarıdır.

CEVAP: E

20. Krom ve bor gibi madenlerin rezervinin fazla, kalitelerinin yüksek olması dış piyasada sürekli alıcı bulmasını sağlamıştır.

CEVAP: C

1. Hamitabat (Kırklareli) → Doğalgazla
Çatalağzı (Zonguldak) → Taş kömürüyle
Alaçatı (İzmir) → Rüzgar ile çalışan santrallere sahiptir.

CEVAP: B

2. Suni gübre yapımında kullanılan fosfat yataklarımız çok az olduğu için ithalatımız içerisinde önemli yer tutar.

CEVAP: A

3. İzmir Alaçatı'nda jeotermal enerji ile değil, rüzgar ile çalışan santral bulunmaktadır.

CEVAP: C

4. Antalya Bölümünde Seydişehir'de boksit, Dalaman'da krom çıkarılır.
Güney Marmara'da Susurluk - Bigadiç ve Mustafa Kemalpaşa'da bor madeni çıkarılır.

Dicle Bölümü Türkiye'de en fazla petrol ve fosfat madenlerine sahip bölümdür.

CEVAP: C

5. Seydişehir'de → Boksit
Murgul'da → Bakır
Elbistan'da → Linyit
Batman'da → Petrol çıkarılır.

İskenderun'da ise büyük ölçekli demir-çelik fabrikası bulunmasına karşın demir madeni çıkarılmamaktadır.

CEVAP: E

6. Silifke (Mersin) önemli bir tarım sahasıdır. Bu alanın gelişiminde madencilik rolü yoktur.

CEVAP: A

7. IV. merkez dışındaki diğer alanlar Türkiye'de deprem riski en az olanlardır. Kıyı Ege'de kırıklı yer yapısına bağlı olarak jeotermal enerji potansiyeli de çok yüksektir.

CEVAP: D

8. Kütahya Emet'te doğalgaz değil, bor minerali ile çıkarılmaktadır. Diğer merkezlerde karşılarında belirtilen madenler çıkarılmaktadır.

CEVAP: A

9. ▲ sembolüyle gösterilen ve çok yaygın olan maden linyittir.
● sembolüyle bakır çıkarım alanları (Küre - Murgul - Maden gösterilmiştir).

CEVAP: E

10. ● sembolüyle gösterilen alanlar ve Akseki'dir. Bu alanda boksit çıkarılır.

▲ sembolü ile gösterilen alanlar Maden - Murgul ve Küre'dir. Bu alanlarda bakır çıkarılmaktadır.

CEVAP: C

11. Mazıdağ'da (Mardin) petrol değil, suni gübre yapımında kullanılan fosfat çıkarılır.

CEVAP: A

12. Tavşanlı, Elbistan, Yatağan ve Soma'da linyitle çalışan santraller bulunur. Ambarlı'da ise doğal gazla çalışan santral bulunur.

CEVAP: A

13. Taralı alan içerisinde bor mineralleri çıkarılmaz.
Bakır → Maden (Elazığ)
Petrol → Batman
Doğalgaz → Çamurlu (Mardin)
Krom → Guleman (Elazığ) taralı alan içerisinde çıkarılan madendir.

CEVAP: D

14. Ereğli demir çelik fabrikasının kuruluş yeri belirlenirken hammadde kaynaklarına yakınlık değil, enerji kaynağı olan taşkömürüne yakınlık göz önüne alınmıştır.

CEVAP: A

15. Kırıklı yer yapısının yaygın olduğu Ege Bölgesinde jeotermal kaynaklar geniş yer kaplar. Sarayköy (Denizli) Germencik (Aydın) Balçova (İzmir) gibi alanlarda seraların ısıtılmasında jeotermal kaynaklar kullanılmaktadır.

CEVAP: A

16. Elazığ (Maden), Artvin (Murgul) Rize (Çayeli) ve Kastamonu (Küre) gibi merkezlerde bakır madeni çıkarılır.

CEVAP: B

17. Kralkızı → Güneydoğu Anadolu
Demirköprü → Ege
Hirfanlı → İç Anadolu
Atatürk → Güneydoğu Anadolu
Adıgüzel → Ege Bölgesinde yer alan hidroelektrik santralleridir.

CEVAP: C

18. Merzifon'da fosfat değil linyit çıkarılır. Diğer madenlerin çıkarıldığı alanlar doğru eşleştirilmiştir.

CEVAP: A

19. Küresel ısınmayla beraber iklimde meydana gelecek değişimler en fazla akarsulara, dolayısıyla hidroelektrik santrallere etkide bulunacaktır.

CEVAP: B

20. ■ sembolüyle gösterilen alan Bandırma'dır. Burada bor işletmeleri bulunur.
★ sembolüyle gösterilen alan Antalya'dır. Burada ferro-krom tesisleri bulunur.
● sembolüyle gösterilen alan Samsun'dur. Burada bakır işletmeleri bulunur.

CEVAP: C

1. Soruda yalnızca kroma ait bir bilgi verilmiştir.
1. öncül → Boksit
 2. öncül → Bakır
 3. öncül → Altın
 4. öncül → Mermerdir.

CEVAP: A

2. Hamitabat, Akçakoca ve Çamurlu'da doğal gaz çıkarılır.

CEVAP: D

3. Yerşekilleri ve sürekli basınç farklılığına bağlı olarak Çanakkale çevresinde çok büyük rüzgar potansiyeli bulunur.

CEVAP: C

4. Türkiye'de potansiyeli fazla olmasına karşın rüzgar ve jeotermalin toplam enerji üretimindeki payı çok azdır.

CEVAP: C

5. İstanbul Ambarlı'da doğal gazla çalışan bir termik santral bulunur. Bu termik santralin kullandığı doğal gaz yurt dışından sağlandığı için Türkiye'ye olan maliyeti de fazladır.

CEVAP: D

6. Fosfat Muğla'da değil Mardin Mazıdağ'da çıkarılmaktadır.

CEVAP: C

7. Karadeniz Bölgesi Türkiye taşkömürü rezervinin tamamına, bakırın ise yarıdan fazlasına sahiptir.

CEVAP: C

8. Krom Dalaman ve Guleman havzalarında çıkarılır. Antalya ve Elazığ'da ferro-krom tesisleri bulunur.

CEVAP: B

9. ▲ sembolüyle Emet - Susurluk ve Bigadiç gösterilmiştir. Bu alanlarda bor minerali çıkarılır.
● sembolüyle Maden - Ergani - Küre - Murgul gösterilmiştir. Bu alanlarda bakır çıkarılır.
■ sembolüyle Hamitabat gösterilmiştir. Bu alanda ise doğal gaz çıkarılır.

CEVAP: B

10. Soma'da → Linyit
Küre'de → Bakır çıkarılır.
Köyceğiz - Fethiye ve Guleman'da ise krom çıkarılır.

CEVAP: C

11. Türkiye'de verilen enerji kaynakları içerisinde en az kullanılanı güneştir.

CEVAP: E

12. Türkiye'de taş kömürüyle çalışan tek termik santral Zonguldak Çatalağzı'dır.

CEVAP: C

13. Herhangi bir ülkede kişi başına tüketilen enerji miktarının artması, o ülkenin sanayileştiğinin de en güçlü kanıtlarındandır.

CEVAP: B

14. Tablodaki bilgiler dikkatlice incelendiğinde Linyit üretiminin en fazla Ege Bölgesi'nde olduğuna dair bir bilgiye ulaşmak mümkün değildir.

CEVAP: D

15. Kromdaki üretim azalmasının nedeni ihracatın azalmasına bağlıdır yargısına tablodaki bilgilerden ulaşmak mümkün değildir.

CEVAP: D

16. Susurluk - Bigadiç - Mustafa Kemalpaşa - Emet ve Seyitgazi'de çıkarılan bor mineralleri Bandırma'da işlenir.

CEVAP: D

17. Çayırhan - Gökova - Soma → linyitle
Çatalağzı → Taşkömürüyle

Hamitabat ve Ambarlı ise doğalgazla çalışan santrallerdir.

CEVAP: C

18. Sarayköy (Denizli) jeotermal enerjiyle çalışan bir santraldir. Diğerleri ise enerji kaynağı olarak linyit kullanır.

CEVAP: C

19. Verilen madenler içerisinde yalnızca I ve II madenlerin üretimi tüketimi karşılamamaktadır. Bu nedenle bu madenlerin dış alımına ihtiyaç duyulur.

CEVAP: A

20. Verilen enerji kaynakları içerisinde iklim koşullarından en fazla etkileneni sudur. Bu nedenle su gücü ile çalışan santrallerde yıllık değişimler olabilir.

CEVAP: D

1. İzmir limanı geniş ard bölgesi nedeniyle Türkiye'nin en büyük ihracat limanı özelliğine sahiptir. En büyük ithalat limanı ise İstanbul'dur.

CEVAP: C

2. Gölcük (İzmit) → Tersanecilik
İzmit → Petrol rafinerisi
Çanakkale → Konservecilik
sanayilerinin geliştiği alanlardır.

CEVAP: C

3. Türkiye gelirin %95'ini sanayi gelirleri oluştururken, %5'lik kısmını tarım ve madencilik gelirleri oluşturmaktadır.

CEVAP: B

4. Pamukkale, Damlatış Mağarası, Cennet ve Cehennem obruklarıyla Köprülü Kanyonun oluşumunda kalker tabaklarının aşınma süreçleri etkili olmuştur. Fakat Kapadokya Yöresi ve Ürgüp'ün turizm değeri taşınmasında volkanik arazinin etkisi fazladır.

CEVAP: E

5. Tabloda üç ana sektördeki ihracat payının yıllara göre değişimi verilmiştir. Bu nedenle tablodaki bilgilerden yola çıkılarak tarımsal üretim miktarının en az veya ne fazla olduğu döneme ulaşılamaz.

CEVAP: D

6. Petrol ürünleri, gübre, kağıt ve ilaç gibi ürünler dış alımımızda (ithalat) önemli yere sahiptir. Fakat iklim koşullarının elverişliliği, seracılık faaliyetlerinin gelişmişliği nedeniyle sebze-meyve üretimimiz fazla olduğu için konservecilik sanayimiz gelişmiştir. Bu nedenle konserve ürünleri dış satımımızda (ihracat) önemli paya sahiptir.

CEVAP: A

7. Dış satımımızda en büyük pay Almanya'ya aittir.

CEVAP: D

8. Otomotiv, tıbbi cihazlar, kahve ve muz ile petrol dış alımımızda büyük paya sahiptir. Fakat tekstil ürünleri ihraç ettiğimiz ürünler arasında yer alır.

CEVAP: D

9. Ortalama yükseltisi az, iklim şartları yeter-siz olan Ergene Bölümüyle, Kıyı Ege Bölümlerinde kayak turizmi gelişme göstermemiştir.

CEVAP: C

10. Sarp → Gürcistan
Kapıkule → Bulgaristan
Habur → Irak
Cilvegöz → Suriye
İpsala → Yunanistan
ile olan sınır kapılarımızdır.

CEVAP: A

11. Türkiye'de tersaneciliğin en çok geliştiği alanlar Tuzla - Pendik (İstanbul) ve Gölcük'tür (İzmit).

CEVAP: E

12. Güney Marmara'da Balıkesir ile sınırları içinde yer alan Gönen'de termal turizm gelişmiştir. Yükselti ortalaması az olduğu için yayla turizminin gelişmesi beklenemez.

CEVAP: B

13. Aydın, Balıkesir, Gaziantep ve Adana'da Akdeniz iklimi özellikleri görülür. Bu alanlarda zeytin tarımına bağlı olarak zeytinyağı fabrikaları gelişmiştir. Fakat Göller Yöresinde yer alan Isparta'da ılıman karasal iklim görüldüğü için zeytin tarımı yapılamaz.
CEVAP: E
14. Türkiye'nin en büyük ihracat limanı İzmir'dir. Geniş art bölgesi nedeniyle yükleme boşaltma kapasitesi çok fazladır.
CEVAP: C
15. Verilen doğrultular arasında en engebeli olan Mersin-Aksaray'dır. Orta Torosların kıyıya paralel uzanması Akdeniz ile İç Anadolu Bölgesi arasındaki ulaşım maliyetinin fazla olmasına neden olmuştur.
CEVAP: C
16. İshak Paşa Sarayı → Ağrı
Gordion → Ankara
Efes → İzmir
Sümela Manastırı → Trabzon'da yer alır.
Kayseri'deki turizm değerlerine atı bir bilgi verilmemiştir.
CEVAP: C
17. Karadeniz Bölgesinin her mevsim yağışlı olması ormanların alanını, bu durum ise kağıt, kereste ve mobilya sanayilerinin gelişimini sağlamıştır.
CEVAP: A
18. Verilen bölümler içerisinde maden rezervi ve çeşitliliği en az olanı Çatalca-Kocaeli'dir.
CEVAP: B
19. Eski uygarlıklara ait merkezler doğal turizm değeri değil, tarihi turizm değerleridir.
CEVAP: B
20. Grafik incelendiğinde tüketim maddelerinin ithalatının her yıl düzenli artmadığı 2005 yılından 2007 yılına geçildiğinde azaldığı görülecektir.
CEVAP: C

1. Zonguldak'ta demirçelik fabrikasının hammaddeye yakınlığı değil, enerjiye yakınlığı dikkate alınarak kurulmuştur.

CEVAP: D

2. Gelişmekte olan ülkelerde hammadde gereksinimine bağlı olarak, hammadde ithalatı yapılır. B, C, D ve E seçeneklerinde belirtilen yargılar Türkiye'nin gelişmekte olduğunu kanıtlar.

CEVAP: A

3. I → İstanbul
II → İzmir
III → Antalya
IV → Samsun
V → Mersin limanıdır.

Verilenler içerisinde en az gelişeni Antalya limanıdır.

CEVAP: C

4. İzmit'te petrol, Kayseri'de pamuk olmamasına karşın bu merkezlerde petro-kimya ve tekstil sanayileri gelişmiştir. Diğer merkezlerde ise verilen sanayi kuruluşu için gerekli hammadde yeterlidir.

CEVAP: C

5. Ereğli (Konya) bir tarım kentidir. Bir delta ovası olan Bafra'da da tarımsal etkinlikler yoğunudur. Diğer merkezlerin gelişiminde turizm faaliyetlerinin rolü fazladır.

CEVAP: C

6. Demiryolu ulaşımın bulunmadığı Antalya'da vagon-lokomotif sanayisinin gelişmesi beklenemez.

CEVAP: D

7. Otoyollar işletme ticaret yollarıdır. Türkiye'deki dağılışı sanayi kuruluşları, nüfus yoğunluğunun fazla olduğu alanlar göz önüne alınmıştır. Fakat otoyollar önemli turizm merkezlerinin tümüne ulaşmamaktadır.

CEVAP: E

8. Verilen alanlarda kırıklı arazinin varlığına bağlı olarak termal turizm gelişme göstermiştir.

CEVAP: A

9. Türkiye'nin dış ticaret açığı yaklaşık 50 milyar dolardır. Turizm gelirleri ise 20-25 milyar dolar civarındadır. Bu nedenle tüm turizm gelirleri, dış ticaret açığını kapatacak düzeyde değildir.

CEVAP: B

10. Karadeniz ve Akdeniz Bölgelerinde karayolu ağı kıyıya paralel değil, kıyı çizgisine dik olarak uzanmaktadır.

CEVAP: D

11. Grafik incelendiğinde dış alım ve dış satım arasındaki farkın 1997 yılına göre 1999 yılında daha az olduğu görülecektir.

CEVAP: E

12. Petrol, gübre, kağıt ve ilaç gibi ürünler dış alımımız içerisinde önemli bir paya sahiptir. Tekstil ürünleri ise dış satımımız içerisinde önemli paya sahiptir.

CEVAP: D

13. Yalnızca haritadaki bilgilerden yola çıkılarak demiryolu taşımacılığında daha çok yük taşımacılığının yapıldığı yönünde herhangi bir bilgiye ulaşılamaz.

CEVAP: D

14. İstanbul'da pamuklu dokuma sanayisinin gelişimi ulaşım ve pazarlama olanaklarıyla, Kayseri'de mobilya sanayisinin gelişimi de pazarlama şartlarının gelişimiyle yolundan ilgilidir. Yani her iki merkezde de verilen sanayi kuruluşları için gerekli hammadde yoktur.

CEVAP: B

15. Aksu'da → Kaçıt
Seydişehir'de → Alüminyum işletmeleri
Ereğli'de → Demir-çelik sanayileri gelişmiştir.

CEVAP: C

16. Eğimin ve yağışın fazla olduğu alanlarda heyelan ve çığ gibi doğal afetler yaygındır. Verilen alanlar içerisinde bu şartlara en uygun olan Trabzon-Erzurum arasındaki eğimli ve yağışlı alanlardır.

CEVAP: D

17. Bandırma, İzmir, İskenderun ve İzmit gibi körfezler sanayileşmenin yoğun olduğu alanlardır. Ama Ege Denizinin kuzeyinde yer alan Saroz Körfezi yoğun olarak sanayileşen alanlardan olmadığı için bu alanda kirlilik oranı da azdır.

CEVAP: D

18. Nemrut Milli Parkı Şanlıurfa'da değil, Adıyaman il sınırları içerisinde yer almaktadır.

CEVAP: B

19. Ekonomik değeri düşük olduğu için şeker pancarı tarımı daha çok iç bölgelerimizde yapılmaktadır. Bu nedenle şeker fabrikaları daha çok iç bölgelerimizde gelişme göstermiştir.

CEVAP: B

20. Verilen alanlar içerisinde yerçekillerinin en sade olduğu doğrudan Konya-Kayseri arasındadır. Bu nedenle bu iki merkez arasında yapılacak yolun maliyeti en az olur.

CEVAP: C

1. Karadeniz ve Akdeniz gibi yağışın ve nemliliğin fazla olduğu alanlarda ormancılığa dayalı sanayi kolları da gelişme göstermiştir.
CEVAP: B

2. Zeugma → Güneydoğu Anadolu'da (Gaziantep)
Ani Harabeleri → Doğu Anadolu'da (Kars)
yer alır. Bu iki merkezin yer değiştirmesi eşleştirmenin doğru olmasını sağlar.
CEVAP: A

3. Verilen alanlar içerisinde en az gelişen merkez Sinop'tur. Bu nedenle Sinop'ta hava ve deniz kirliliği diğerlerine göre daha azdır.
CEVAP: D

4. ▲ sembolüyle gösterilen alanlar Giresun ve Muğla'dır. Bu alanlarda kağıt sanayisi gelişmiştir.
● sembolü ile gösterilen alanlar Ereğli ve İskenderun'dur. Bu alanlarda demir-çelik sanayisi gelişmiştir.
■ sembolüyle gösterilen alanlar İzmir ve Kırıkkale'dir. Bu alanlarda petrol rafinerisi gelişmiştir.
CEVAP: D

5. Orta Fırat Bölümünün batısında yer alan Gaziantep'te Akdeniz iklimi görülür. Gaziantep'te zeytin tarımı yapıldığı için bu alanda zeytin yağı fabrikasında kurulmuştur.
CEVAP: B

6. Kağıt fabrikaları genelde yağışın fazla, dolayısıyla ormanın fazla olduğu kıyı bölgelerde gelişme göstermiştir. Diğer sanayi kuruluşları iç bölgelerde de gelişmiştir.
CEVAP: B

7. Türkiye'de ulaşım sistemine ait verilen bilgilerden III ve IV maddeler doğru ancak I. 'de belirtilen bütün bölümlerde demiryolu bağlantısı vardır. (D. Karadeniz'de yok; ve II'de belirtilen yarıda en çok yolcu ve yük taşımada havayolu değil karayolu kullanılır.
CEVAP: C

8. Türkiye'de en yaygın olan sanayi kolu besin endüstrisidir. Besin sanayisi tüm bölgelerde hatta tüm illerde gelişme göstermiştir.
CEVAP: B
9. Verilen alanlar içerisinde kış turizmine en elverişsiz olanı Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yer alan Orta Fırat'tır. Bölümde yükseltinin az, sıcaklık değerlerinin yüksek olması nedeniyle kış turizmi gelişmemiştir.
CEVAP: C
10. Tablo dikkatlice incelendiğinde hem iç hem de dış hatlarda taşınan yolcu sayısının sürekli artmadığı görülecektir. Örneğin 2005 yılından 2006 yılına geçildiğinde iç hatlarda taşınan yolcu sayısı azalmıştır.
CEVAP: E
11. İl merkez Bursa çevresidir. Bu alanın gelişiminde tarım, turizm, ticaret ve sanayi etkinliklerinin tümü etkili olmuştur.
CEVAP: B
12. Türkiye endüstrisi ve dağılışına ait olarak B, C, D ve E seçeneklerinde belirtilen yarğılar doğrudur. Fakat endüstri kuruluşlarının dağılışı ile enerji üretim alanları arasında sıkı bir paralellik yoktur. Örneğin Doğu Anadolu Bölgesinde enerji üretimi fazla olmasına karşın sanayi gelişmemiştir.
CEVAP: A
13. Truva Antik kenti Güney Marmara'da Çanakkale il sınırları içerisinde yar alır. Diğer merkezler ise Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndedir.
CEVAP: E

14. Palandöken, Kartalkaya, Uludağ ve Ilgaz kış turizm merkezleridir. Kapadokya ise (Nevşehir) tarihi turizmin yanısıra doğal güzelliklerle turist çekmektedir.

CEVAP: B

15. Türkiye kahve, muz, otomobil, petrol, doğal gaz, ilaç ve tıbbi ilaçlar ithal eden bir ülkedir. Ama incir ve fındık üretiminde dünya 1.si olduğumuz için ihraç ederiz.

CEVAP: C

16. Antalya, Trabzon, Muğla ve Çanakkale gibi merkezlerde engebeli yerşekillerine bağlı olarak demiryolu ulaşımı gelişmemiştir.

CEVAP: D

17. Türkiye'nin turizm gelirlerine bakılarak, hangi yıl daha fazla turist geldiği bilgisine ulaşılamaz.

CEVAP: D

18. Karadeniz'de → Ilgaz (Kastamonu)
Doğu Anadolu'da → Palandöken (Erzurum)

Marmara'da → Uludağ (Bursa)

İç Anadolu'da → Erciyes (Kayseri)

Ama yükseltisi az olan Güneydoğu Anadolu'da kış turizmi gelişmemiştir.

CEVAP: C

19. Turizm geliri verilenler arasında en fazla olanı İstanbul'dur. Fakat toplam geliri içinde turizmin payı en fazla olanı Muğla ilidir. (İstanbul'un toplam geliri içinde en büyük pay sanayiye aittir.)

CEVAP: C

20. Verilen petrol rafinerileri içinde yalnızca Batman'da petrol çıkarılmaktadır. Diğerlerinin yeri belirlenirken ulaşım ve pazarlama olanakları göz önüne alınmıştır.

CEVAP: E

1. Haritada belirtilen III. merkez Taşeli Plato-
sudur. Bu alanda yerşekillerine bağlı olarak
demiryolu ulaşımı gelişmemiştir.

CEVAP: C

2. Zonguldak (Çaycuma)
Giresun (Aksu)
Kastamonu (Taşköprü)
Muğla (Dalaman)
kağıt sanayisinin geliştiği alanlardır.

CEVAP: D

3. 2000 yılındaki ithalat ve ihracat karşılaştı-
rıldığında hemen hemen 10 milyar dolarlık
dış ticaret açığının olduğu görülecektir. Fa-
kat bu açık 1998 yılında yaklaşık 2 milyar
dolardır.

CEVAP: E

4. Sermaye yetersizliği nedeniyle kamuya ait
bazı kuruluşlar yap - işlet - devret modeliyle
özel kuruluşlara verilmektedir.

CEVAP: B

5. Pamukkale hem doğal hem de tarihi özel-
likleriyle turist çekmektedir. Diğer merkez-
ler ise yaz turizmi potansiyeli fazla olan bu
nedenle turist çeken yerlerdir.

CEVAP: E

6. Verilen alanlar içerisinde engebenin dola-
yısıyla yol yapım maliyetinin en fazla oldu-
ğu merkez Sivas - Malatya arasındır. Diğer
alanlarda ise engebe oranı çok azdır.

CEVAP: E

7. ▲ sembolüyle Türkiye'deki petrol rafinerileri belirtilmiştir. Bu alanlar İzmit - İzmir - Mersin - Kırıkkale ve Batman'dır.
■ sembolüyle ise demir-çelik fabrikalarının dağılışı gösterilmiştir. Bu alanlar ise Karabük - Ereğli ve İskenderun'dur.

CEVAP: D

8. Verilen merkezler içerisinde en çok gelişenin Kocaeli'dir. Bu nedenle çevre kirliliğinde en fazla olanı Kocaeli'dir.

CEVAP: B

9. Pamuk kolay bozulmayan bir ürün olduğu için, üretim alanının uzağında işletmeleri kurulabilir. İstanbul'da pamuk üretilmemesine karşın tekstil sanayisinin gelişmesi bunu kanıtlar.

CEVAP: A

10. Demiryoluyla en fazla olduğu yıl 1998'dir. Hava yoluyla gelenlerin en fazla olduğu yıl ise 2001'dir.

CEVAP: E

11. Grafik dikkatlice incelendiğinde 1993, 1995, 1997 ve 2000 yıllarında bir önceki yıla göre artış gösterdiği görülecektir.

CEVAP: E

12. Traktör üretimi en fazla 2001 yılında gerçekleştirilmiştir. Fakat otomobil üretimi en fazla 2001 yılında değil, 1997 yılında olmuştur.

CEVAP: D

13. Verilen bölgeler içerisinde orman alanı en fazla olanı Karadeniz'dir. Hammadde kaynaklarına bağlı olarak ormana dayalı sanayinin de en fazla Karadeniz Bölgesinde gelişmesi beklenir.

CEVAP: A

14. Yerşekilleri, iklim şartları, sermaye birikimi ve ulaşım koşulları ekonomik faaliyetlerden üzerinde etkilidir. Bölgelerin yüzölçümlerinin ise ekonomik faaliyetler üzerinde etkisi yoktur.

CEVAP: B

15. Sanayinin gelişmesiyle beraber büyük kentlerin çevresinde konut yetersizliğinin ortaya çıkması olumlu değil, olumsuz sonuçlar arasında değerlendirilir.

CEVAP: D

16. Demir-çelik, tütün ürünleri, konserve ve seramik ihracatını yaptığımız ürünlerdir. Optila aletler ise dış alımımızda önemli yer tutar.

CEVAP: E

17. Çanakkale'de konserve, Ankara'da uçak, Adana'da sigara sanayisi gelişmiştir.

CEVAP: C

18. Verilen alanlarda hammadde kaynaklarına bağlı olarak kağıt sanayisi gelişmiştir.

CEVAP: D

19. Bütün komşularımızla demiryolu bağlantımız yoktur. Suriye, Irak, İran ve Bulgaristan'la demiryolu bağlantımız bulunmakta iken, Ermenistan ve Gürcistan demiryolu bağlantımız bulunmamaktadır.

CEVAP: B

20. Engelibeli araziden dolayı Karadeniz ve Akdeniz Bölgelerinde demiryolu ulaşımı fazla gelişmemiştir.

CEVAP: E

1. Grafik incelendiğinde 1998-2002 yılları arasında gelen turist sayısının sürekli artmadığı 2002 yılında gelen turistlerin azaldığı görülecektir.

CEVAP: C

2. Kalite düşüklüğünü önlemek için İç Anadolu'da tütün ekimi yoktur. Bu nedenle bölgede sigara fabrikası kurulması beklenemez.

CEVAP: B

3. Frigya Krallığına ait olan Gordion Çorum'da değil Ankara'dadır.

CEVAP: E

4. Tüm limanların çevresi çok yoğun sanayileşen alanlar değildir. Sinop, Giresun, Rize, Antalya gibi liman çevreleri yoğun olarak sanayileşmemiştir.

CEVAP: E

5. Türkiye'de engebenin fazla olması ulaşımı olumsuz etkiler. Engelibeli araziye bağlı olarak en az gelişme gösteren üretim sistemi demiryoludur.

CEVAP: B

6. Dağların kıyıya paralel uzandığı engebenin fazla olduğu Doğu Karadeniz Bölümü'nde her türlü ulaşım maliyeti çok fazladır. Trabzon-Gümüşhane arasında engebenin fazla, dağların kıyıya paralel uzanması nedeniyle ulaşım maliyeti çok fazladır.

CEVAP: A

7. Dış ticaret açığı ithalatın ihracattan fazla olmasıdır. Tablo incelendiğinde 1994 yılında diğer yıllara göre ithalat ile ihracat arasındaki fark diğer yıllara göre daha azdır.
CEVAP: E

8. Ürgüp ve Göreme'de termal turizm değil, tarihi ve doğal turizm gelişme göstermiştir.
CEVAP: C

9. Balıklı Göl, Mevlana, Meryem Ana ve Hacıbektaş'ta inanç turizmi gelişmiştir. Pamukkale'de ise doğal turizm (traverten) gelişme göstermiştir.
CEVAP: C

10. Dağların kıyıya paralel uzandığı Karadeniz ve Akdeniz Bölgelerinde iç kesimlerle olan ulaşım maliyeti yüksektir. Ulaşım bu alanlarda ancak doğal geçitler vasıtasıyla sağlanır.
CEVAP: B

11. Sanayinin geliştiği alanlarda satın alma gücü ve nitelikli işgücüne ihtiyaç artar. Bu alanlarda doğum oranı artış göstermez. Nüfus artışı daha çok göç yoluyla gerçekleşir.
CEVAP: A

12. B, C, D ve E seçeneklerinde belirtilen sanayi kolları karşılarında verilen illerde gelişmiştir. Fakat Kayseri'de demir-çelik sanayi gelişmemiştir.
CEVAP: A

13. ▲ sembolü kağıt sanayisini (Giresun - Zonguldak)

■ sembolü petrol rafinerilerini (İzmit - Kırıkkale) göstermektedir.

CEVAP: E

14. İzmir'de (Aliağa) petrol rafinerisi bulunur. Bunun nedeni ham maddenin varlığı değil, ulaşım ve pazarlama şartlarının gelişmesidir.

CEVAP: E

15. Gerek ithalat gerekse ihracatta en çok kullanılan ulaşım sistemi deniz yoludur.

CEVAP: B

16. Gönen, Sandıklı, Haymana ve Havza'da termal turizm gelişme göstermiştir. Perge'de (Antalya) ise tarihi turizm gelişmiştir.

CEVAP: D

17. Karadeniz ve Akdeniz Bölgelerinde dağların kıyıya paralel uzanması, engebenin fazla olması ulaşım maliyetini arttırmıştır. Fakat dağların kıyıya dik uzandığı Ege Bölgesinde iç kesimlerle olan ulaşım maliyeti çok düşüktür.

CEVAP: C

18. Demir-çelik fabrikalarının yeri belirlenirken (Ereğli-karabük) daha çok hammadde değil, enerji kaynaklarına (taş kömürü) yakınlık göz önüne alınmıştır.

CEVAP: A

19. İtalya'da hizmet sektöründe çalışanların oranı %33,1 iken, bu oran Belçika'da %29,3'tür.

CEVAP: D

20. İç Anadolu Bölgesi'nde yağışın az olması orman alanların da az olmasına neden olmuştur. Bu durum bölgede (Yukarı Kızılırmak'ta) orman sanayisinin gelişmesini engellemiştir.

CEVAP: D

1. Fındık üretiminin %82'si Karadeniz'de geriye kalanı Marmara'da üretilir. (K tarım ürünü) Bakır madeninin yarısından fazlası Karadeniz'de geriye kalanı Doğu Anadolu'dadır. (L madeni)

CEVAP: D

2. Sebze tarımı güneşli gün sayısı fazla, sulama olanaklarının geliştiği alanlarda yapılmaktadır. Karadeniz'de sulama sorunu olmamasına karşın, güneşli gün sayısının az olmasından dolayı sebzeçilik gelişmiştir.

CEVAP: E

3. Karadeniz Bölgesi Türkiye bütün üretiminin yaklaşık %20'sini sağlar (I) Karadeniz Bölgesi Türkiye fındık tarımı üretiminin yaklaşık %80'ini sağlar (V)

CEVAP: C

4. Karadeniz Bölgesinde dağların uzanış yönü falez oluşumu, delta oluşumu, denizciliğin etki alanı ve kıta sahanlığı üzerinde etki bulunmuştur. Fakat bölgenin her mevsim yağışlı olması üzerinde etkisi yoktur.

CEVAP: D

5. Samsun bakır işletmeleri ham maddesini Küre'den Karabük demir-çelik fabrikası ham maddesinin Divriği'den (Sivas) sağlar.

CEVAP: C

6. Karadeniz Bölgesi Türkiye'nin en fazla göç veren bölgesidir. Bu durumun ortaya çıkmasında bir çok etmen rol oynamıştır. Fakat bölgenin her mevsim yağışlı olmasının göç üzerinde herhangi bir etkisi yoktur. Aksine bu durum bölge dışına olan göçleri azaltmıştır. Çünkü tarım – hayvancılık ve ormancılık faaliyetlerinin gelişimini sağlamıştır.

CEVAP: B

7. Karadeniz Bölgesine tarım arazisinin parçalı, su kaynaklarının yeterli olması kırsal yerleşmelerin dağınık olmasına neden olmuştur.

CEVAP: C

8. Çoruh – Kelkit Vadisi Doğu Karadeniz Bölümünün iç kesimlerinde kaldığı için çok az nüfuslanmış alanlarındandır. Bu alanda yerçekillerinin engebeli olması ve yağışın az olması nüfusun seyrek olmasına neden olmuştur.

CEVAP: E

9. Tarımda makineleşmenin yaygın olduğu alanlarda yöre dışına olan göçler de artar. Fakat Karadeniz Bölgesi çok engebeli olduğu için makineleşme düzeyi de çok düşüktür. Bu neden ile bölgenin göç verme nedenleri arasında yoğun makineleşmenin etkisinden söz edilemez.

CEVAP: A

10. Taşkömürü rezervinin tamamı Batı Karadeniz'de Zonguldak Havzası'ndadır.

CEVAP: E

11. Bölgenin her mevsim yağışlı olması;
– Topraktaki kireç ve toz oranını
– Orman alanlarını
– Deniz turizmi süresini
– Heyelan olaylarının fazlalığını etkilemiştir. Fakat yağış fazla ve düzenli olması bölge dışına olan göçleri etkilememiştir.

CEVAP: A

12. Limanların doğal veya yapay oluşu o limanın gelişliği üzerinde etkili değildir. Fakat 1. ve 2. öncülde belirtilen durumlar Trabzon limanının diğer limanlara göre daha fazla gelişmesini sağlamıştır.

CEVAP: C

13. Mısır ve soya fasülyesi üretiminde sulama şartlarının geliştiği, yılda iki ürün almanın mümkün olduğu Akdeniz Bölgesi birincidir.
CEVAP: C
14. Orta Karadeniz'de → Samsun
Batı Karadeniz'de → Zonguldak'ta demir yolu ağı bulunur. Doğu Karadeniz'de ise demiryolu ulaşımı bulunmamaktadır.
CEVAP: A
15. Yer şekillerinin engebeli olduğu alanlarda kısa mesafede çok büyük beşeri, fiziki, sosyo—ekonomik değişimler yaşanır. Bu neden ile verilen bölümler içerisinde bu değişiklikleri en fazla yaşayanı, en engebeli olan Doğu Karadeniz'dir.
CEVAP: E
16. Tarım ürünlerinin en erken olgunlaştığı bölge Akdeniz'dir (Enlem etkisi)
Bölgede yaz kuraklığı yaşanmamaktadır.
CEVAP: E
17. Doğu Karadeniz yaz yağışlarının fazla olmasından dolayı. Buğday yaz yağışları yüzünden verim alınmaz bu yüzden mısır ekilir. Pamuk ise yaz sıcaklığı ister.
CEVAP A
18. Yağışın az, sulamanın yetersiz olduğu alanlarda nadas uygulaması da fazladır. Fakat yağış miktarı fazla, yağış rejimi düzenli olan Karadeniz Bölgesi tarımda nadas uygulamasının en az olduğu bölgedir.
CEVAP: A
19. Karadeniz Bölgesi Türkiye tütün üretiminin yaklaşık %20'sini, fındık üretiminin %80'ini, çayın ise %100'ünün üretildiği bölgedir.
CEVAP: D
20. Hiterlandın geniş olması nedeniyle Trabzon limanı Doğu Karadeniz Bölümünün en gelişmiş limanı durumundadır. Yine Kop ve Zigana geçitleri limanda ulaşımı geliştirmiştir.
CEVAP: B

1. Karadeniz Bölgesinde dağların kıyıya paralel olarak uzanması, diğer seçeneklerde belirtilen durumların ortaya çıkmasına neden olmuştur.

CEVAP: B

2. Yaz yağışı fazla olan yerlerde çayır oluşur. Büyükbaş hayvanlar için elverişlidir. Fakat küçükbaş hayvanların çeneleri uzun boylu otları yemek için elverişli değildir.

CEVAP C

3. Karadeniz Bölgesinin en gelişmiş, haliyle en fazla nüfuslanmış bölümü Batı Karadeniz'dir.

CEVAP: D

4. Marmara Bölgesinden sonra sanayileşmenin en fazla olduğu bölge Karadeniz debi Ege Bölgesidir. Bölgeye ait olarak A, B, D ve E seçeneklerinde belirtilen yargılar doğrudur.

CEVAP: C

5. Dağların kıyıya paralel uzanması, denizin varlığı ve yükseltinin fazla olması nedeniyle Karadeniz Bölgesi Türkiye'nin en fazla yağış alan bölgesi durumundadır.

CEVAP: C

6. Yağışın, eğimin ve killi toprağın yaygın olduğu Karadeniz Bölgesinde heyelanlar da fazladır. Heyelan sonucu önü kapanan akarsu vadilerinin önünün zamanla sularla dolması sonucu heyelan set gölleri oluşur. Bu tür göllere en fazla Karadeniz Bölgesinde rastlanır.

CEVAP: C

7. Verilen ürünler içerisinde en dar alanda yetişen ürün turunçgildir. Bölgedeki toplam turunçgil üretimi Türkiye üretiminin ancak %2'si kadardır.

CEVAP: A

8. Karadeniz dağınık yerleşmelerin temel sebebi arazinin engebeli olması ve su kaynaklarının fazla olmasıdır.

CEVAP B

9. Karadeniz Bölgesinin en alçak, en az yağış alan bölümü Orta karadeniz'dir. Bu nedenle bölümde nüfus diğer bölümlerin aksine biraz daha iç kesimlere kadar girebilmiştir.

CEVAP: D

10. Karadeniz Bölgesinin her mevsim yağışlı olması sıcaklık farkın, buharlaşmanın, güneşli gün sayısının, bağıl nemin az olması üzerinde etkisi olmuştur. Fakat bölgenin en fazla yağışı sonbaharda alması üzerinde etkisi yoktur.

CEVAP: A

11. Zigana – Kop ve Ecevit geçitleri Karadeniz Bölgesinde yer alan geçitlerdir. Diğer geçitler ise Akdeniz Bölgesinde yer alır.

CEVAP: D

12. Hemen hemen tüm bölgelerde dağ sıraları batı – doğu yönünde uzanır. Karadeniz Bölgesinin diğer bölgelerden ayrılan bir özelliği dağ sıraların uzanışı değildir.

CEVAP: A

13. Karadeniz Bölgesinde güneşli gün sayısının az olması sebze tarımının gelişimini engellemiştir.

CEVAP: D

14. Karadeniz Bölgesi

- Taşkömürünün tamamının üretildiği bölgedir.
- Küre'de bakır
- Amasya Çeltek'te linyit çıkarılır.

CEVAP: B

15. Karadeniz Bölgesinde nüfusun yarısından fazlası köylerde yaşamaktadır. Bölgeye ait olarak verilen diğer bilgiler doğru açıklanmıştır.

CEVAP: A

16. Karadeniz Bölgesi'nden dağ sırasının kıyıya paralel uzanması en fazla yağışın sonbahar mevsiminde olması etkilemez. Bu durum üzerinde basınç merkezlerinin ve hava kütlelerinin etkisi vardır.

CEVAP: B

17. Karadeniz Bölgesinde büyük tektonik çukurluklar olmadığı için doğal göl oluşumunda azdır. Bölgede yüz ölçümü küçük olan heyelan set gölleri bulunur.

CEVAP: B

18. Karadeniz'de ulaşım maliyetinin fazla, tarım arazisinin az olması yerçekillerinin engebeli olmasıyla ilgilidir.

CEVAP: C

19. Çay ve Fındık üretimi Doğu Karadeniz'de iklim koşulları sebebi ile en fazla yetişen yerdir. Bu nedenle ham madde sağlama kolaylığı vardır.

CEVAP B

20. Akarsu boyunun uzun ya da kısa olmasının bitki çeşitliliği üzerinde herhangi bir etkisi yoktur. Diğer etmenler ise bölgede bitki çeşitliliğini arttırmıştır.

CEVAP: A

1. Marmara Bölgesi Türkiye'de iklim çeşitli-ği en fazla olan bölgedir. Bölgede bitki ve akarsu rejimi çeşitliğinin fazla olması bu duruma kanıt oluşturur.

CEVAP: B

2. Ambarlı (İstanbul) doğalgaz ile çalışan bir termik santraldir. Fakat burada doğal gaz çıkarılmaz.

CEVAP: A

3. Marmara Bölgesinde demir – çelik ve uçak sanayisi dışında hemen hemen tüm sanayi kolları gelişme göstermiştir.

CEVAP: E

4. Pirinç tava adı verilen alanlarda bol su kullanılarak üretilen bir tahıldır. Sulama alanlarının bol olduğu yerlerde üretim yapılır.

CEVAP: D

5. Bitki örtüsünün gür ya da seyrek olmasının nüfuslanma ve şehirleşme üzerinde etkisi yoktur.

CEVAP: D

6. Ana yollara sapa kalan, engebenin fazla olduğu Biga ve Gelibolu Yarım adaları (Çanakkale) Marmara Bölgesinin de en az nüfuslanmış yerlerindedir.

CEVAP: A

7. Marmara'nın kuzeyinde fındık tarımının yapılması Karadeniz, Güney Marmara'da zeytin tarımının yapılması Akdeniz ikliminin görüldüğünü kanıtlar.

CEVAP: D

8. Meriç çevresinde → pirinç
Kuzey Marmara'da → fındık
Tekirdağ'da → üzüm tarımı yaygındır.

CEVAP: C

9. Ham maddeden dolayı keresteciliğin en çok geliştiği bölge Marmara değil, Karadeniz Bölgesidir.

CEVAP: C

10. Marmara Bölgesinden nemlilikten dolayı yıllık sıcaklık farkı azdır. Orman üst sınırı Ekvator'dan kutuplara gidildikçe azalır. Güney Marmara Kıyı Ege bölümüne göre daha kuzeyde yer aldığı için maki üst sınır daha alçaktır.

CEVAP: A

11. İklim çeşitliliğine bağlı olarak Marmara Bölgesinde tarım ürünü çeşidi fazladır. Fakat yetersiz kış sıcaklığından dolayı turunçgil tarımı yaygın değildir.

CEVAP: C

12. Ulaşım, turizm, sanayi ve ye şekillerinden dolayı Türkiye'nin en gelişmiş bölgesi Marmara'dır.
Fakat bölgenin gelişmişliği üzerinde enerji üretiminin fazla payı yoktur.

CEVAP: D

13. Tüketici nüfusun fazla olması nedeniyle Marmara Bölgesi diğer bölgelerden tarım ürünü satın alır.

CEVAP: C

14. Marmara Bölgesi maden çeşidi bakımından çok zengin değildir. Diğer etmenler ise bölgenin işlek bir deniz yolu olmasında etkili olmuştur.

CEVAP: C

15. Taşkömürü yalnızca Karadeniz Bölgesinde çıkarılır.

CEVAP: D

16. Marmara Bölgesi'nin gelişmişliği üzerinde tarımsal, hayvansal ve madensel ham maddenin önemli bir etkisi yoktur.

CEVAP: E

17. Zeytin kış ılıklığı ister. Bu nedenle Güney Marmara'da Balıkesir çevresinde yetiştirilirken, kuzeyde yetiştirilmez.

CEVAP: B

18. Fındık her mevsim yağış isteyen Karadeniz iklimi arayan bir üründür. Bu nedenle Akdeniz iklimi görülen Güney Marmara'da yetiştirilmez.

CEVAP: B

19. Tekirdağ ve Edirne'nin olduğu bölümde ılıman karasal iklim görülür. Bu nedenle bölümde orman değil, bozkırlar yaygındır.

CEVAP: A

20. Marmara Bölgesinin en ılıman bölümü enlem etkisi nedeniyle Güney Marmara'dır.

CEVAP: D

1. Marmara Bölgesinde yükselti ortalaması çok azdır. Bu durumun sonuçları arasında deprensellik gösterilmez. Depremin varlığı yükseltiye değil, jeolojik yapı ile ilgilidir.

CEVAP: D

2. Marmara Bölgesinde yükselti az olduğu için yaylacılık faaliyetleri yaygın değildir.

CEVAP: B

3. Marmara Bölgesinin en yüksek, en geri kalmış bölümü Kırklareli'nin olduğu Yıldız Dağları Bölümü'dür.

CEVAP: A

4. Marmara Bölgesi'nde zeytin tarımının yapılabilmesi Akdeniz, fındık tarımının yapılabilmesi Karadeniz ikliminin görüldüğünü kanıtlar.

CEVAP: C

5. Antalya limanı sadece turistik fonksiyona sahipken diğer limanlar ekonomik fonksiyona sahiptir.

CEVAP D

6. Marmara Bölgesi'nde yer şekillerinin sade, engebenin az olması nedeniyle akarsuların hidroelektrik potansiyeli çok azdır. Bölgeye ait olarak verilen %60'lık hidroelektrik üretimi yanlıştır.

CEVAP: B

7. Çayın tamamı Doğu Karadeniz'de, muzun ise tamamı Akdeniz Bölgesindedir. Bu nedenle Marmara Bölgesinde çay ve muz tarımını yapılmaz.

CEVAP: C

8. Akdeniz İklimi dünya genelinde 30 – 40 enlemleri arasında görülür. Güney Marmara'da Akdeniz ikliminin varlığı yer şekilleri özelliği ile değil, mutlak konumu ile ilgilidir.

CEVAP: C

9. Bir bölgedeki toplam çiftçi nüfusunun toplam tarım alanlarına bölünmesiyle tarımsal nüfus yoğunluğu elde edilir. Marmara Bölgesinde çiftçi nüfusunun az, tarım alanlarının fazla olması nedeniyle tarımsal nüfus yoğunluğu fazla değil, çok azdır.

CEVAP: E

10. Marmara Bölgesinde hemen hemen tüm sanayi kolları gelişmiştir. Bölgedeki bu durumun nedeni olarak ham madde kaynaklarının bolluğu gösterilemez.

CEVAP: A

11. Seracılığın geliştiği yerlerin ortak özelliği kış sıcaklık ortalamalarının yüksek oluşudur. Seracılığın yer şekilleriyle bağlantısı yoktur.

CEVAP: C

12. Herhangi bir yörenin tarım ürünü çeşidi üzerinde belirleyici olan temel etmen iklim koşullarıdır. Marmara Bölgesinden iklim çeşitliliğine bağlı olarak tarım ürünü çeşidi de çok fazladır.

CEVAP: C

13. Verilenler alanlar içerisinde yalnızca Susurluk'a ait olarak verilen maden (bor minerali) doğru eşleştirilmiştir.

CEVAP: B

14. Marmara Bölgesi Türkiye'de besi ve kümes hayvancılığının en çok geliştiği bölgedir. Besi ve kümes hayvancılığında yer şekilleri ve iklim değil, pazarlama şartları etkili olmuştur.

CEVAP: B

15. Besi ve ahır hayvancılığının yaygınlaştığı alanlarda et ve süt verimi çok yüksektir. Çünkü kapalı ortamda, yem ile beslenen hayvanların et ve süt verimi de yüksektir.

CEVAP: E

16. Yer şekilleri ve iklimin uygun olduğu alanlarda nüfuslanma da fazladır. Çatalca – Kocaeli Bölümünün en gelişmiş bölüm olmasında yer şekilleri ve iklimin uygunluğu rol oynamıştır.

CEVAP: B

17. Gelişmiş ülkelerde tarımda çalışanların oranı düşüktür. Ayrıca ham madde ihraç eden ülkeler gelişmiş sayılmazlar. Ham maddenin işlenmesi gerekir.

CEVAP C

18. Engebenin fazla olduğu alanlarda gerçek ve izdüşüm alanları arasındaki fark çok fazladır. Marmara Bölgesinde yer şekillerinin sade olması nedeniyle gerçek ve izdüşüm alanı arasındaki fark çok azdır.

CEVAP: B

19. Marmara Bölgesi Türkiye'de iklim çeşitliği en fazla olan bölgedir. Bu nedenle bölgede maki, orman ve bozkır gibi çok farklı bitki türleri de bulunmaktadır.

CEVAP: B

20. Maki üst sınırını belirleyen temel etmen sıcaklıktır. Güney Marmara'da maki üst sınırının Kıyı Ege'ye göre daha düşük olması daha kuzeyde yer alması yani sahip olduğu enlem değerleridir.

CEVAP: E

1. İklim şartları uygun olmasına karşın Muğla-Menteşe Yöresi engebenin fazla, ulaşımın gelişmemiş olmasına bağlı olarak Türkiye'nin de en tenha yerlerindedir.

CEVAP: B

2. Mentеше Yöresinde zengin bakır yatakları değil, kaliteli krom yatakları bulunur.

CEVAP: C

3. İzmir'den Antalya'ya gitmek için, Enine - Ria - Dalmaçya - Boyuna kıyı tiplerinden geçmesi gerekir.

CEVAP A

4. Nüfus yoğunluğunun fazla olmasının turizm ve tarımsal faaliyetler üzerinde etkisi yoktur.

CEVAP: B

5. Ege Bölgesindeki dağlar denize dik olarak uzanır. Bu nedenle I, II, III ve V. maddelerde belirtilen özellikler ortaya çıkmıştır.

CEVAP: D

6. Kıyı Ege'de dağlar denize dik olarak uzandığı için nüfus Karadeniz'in aksine iç kesimlerde de yoğundur

CEVAP: C

7. Dağların kıyıya uzanışı yağış miktarı üzerinde etkilidir. Yağış rejimini belirleyen ise basınç koşullarıdır. Ege Bölgesi'nde dağların kıyıya dik uzanması
- kıyıda koy, körfez ve liman sayısını artırmış.
 - kıta sahanlığını genişletmiş
 - ulaşımı kolaylaştırmış
 - iklimin iç kesimlere girmesini sağlamıştır.
- Ancak en fazla yağışın kış mevsiminde olmasını sağlayan etken hava kütleleri ve basınç koşullarıdır.

CEVAP: E

8. Hem Adana hem de kıyı Ege Bölümünde zeytin üretimi, yağış rejimi, bitki örtüsü ve delta oluşumu benzer özellikler gösterir. Fakat her iki bölümde dağların denize uzanışı farklılıklar gösterir. Kıyı Ege'de dağlar denize dik Adana'da ise paralel uzanır.

CEVAP: B

9. Akdeniz iklimi özelliği gösteren Kıyı Ege'de turuncgil (Menteşe Yöresi) ve pamuk tarımı da yapılır.

CEVAP: C

10. Letoon → Antalya'dadır.

Sardes → Manisa

Pamukkale → Denizli

Efes → İzmir

Sandıklı Termalleri → Afyon'da yer alır.

CEVAP: A

11. Akdeniz iklim sahasında yer alan Kıyı Ege'de en fazla cephe yağışları görülür.

CEVAP: E

12. Hem Kıyı Ege'de hem de İç Batı Anadolu'da belirgin yaz kuraklığı yaşanır. Her iki bölümde de linyitle çalışan santraller bulunur.

CEVAP: B

13. Ege Bölgesinden hayvancılık faaliyetleri çok gelişmiş değildir. Menteşe yöresinde arıcılık, İç Batı Anadolu'da küçükbaş hayvancılık gelişmiştir.

CEVAP: A

14. Ülkemizde jeotermal kaynakların en fazla olduğu yer Denizli'dir.

CEVAP B

15. Ege Bölgesi Zeytin, Üzüm, Haşhaş, Tütün ve İncir üretiminde Türkiye 1.'sidir. Turunçgil üretiminde ise Akdeniz Bölgesi birincidir.

CEVAP: A

16. Denizli'de ferro – krom tesisleri bulunmaktadır. Ferro – krom tesisleri Antalya ve Elazığ'da yer alır.

CEVAP: B

17. Haşhaş Kıyı Ege Bölümünde değil, İç Batı Anadolu'da (Afyon) üretilir.

CEVAP: D

18. Ege Bölgesi Marmara Bölgesine göre daha güneyde yer aldığı için yıllık sıcaklık ortalamaları daha yüksektir.

CEVAP: D

19. Sanayi olarak geri kaldığı için İç Batı Anadolu diğer bölgelerden göç almaz.

CEVAP: B

20. Kıyı Ege'den İç Batı Anadolu'ya doğru gidiildikçe karasal iklim şartları belirginleşir. Bu alanda bozkırların varlığına bağlı olarak küçükbaş mera hayvancılığı da artar.

CEVAP: C

1. İzmir'de bulunan Aliağa petrol rafinerisi gerekli ham maddeyi bölge dışından sağlar. Diğer endüstri kuruluşları ise ham maddeyi yakın çevresinden sağlar.

CEVAP: A

2. Ege Bölgesinde kırıklı yer yapısına bağlı olarak termal turizm potansiyeli ve deprem olma ihtimali de artmıştır.

CEVAP: C

3. Ege bölgesinde dağların kıyıya dik uzanması enine kıyı tipini belirler. Koy, Körfez doğal limanı belirler. Girintili çıkıntılı olması sebebiyle gerçek uzaklık ve kuş uçuşu farkı artırır. Fakat yükseltinin artması dağların uzantısını belirlemez.

CEVAP E

4. Soma – Tavşanlı – Tunçbilek ve Yatağan santralleri linyitle, Sarayköy ise jeotermal enerjiyle çalışırlar

CEVAP: C

5. Menteşe Yöresinde yer alan Muğla ilinde dağların yükseltisinin fazla, dağların ise kıyıya paralel uzanması yağış miktarının artmasını sağlamıştır.

CEVAP: B

6. Ege Bölgesindeki dağlar kıyıya dik olarak uzanır. Bu nedenle bölgedeki hakim rüzgar yönü de batı – doğudur.

CEVAP: B

7. Alüvyal set gölü özelliği gösteren Kıyı Ege'deki göller Marmara ve Bafa Gölleridir.

CEVAP: A

8. Yer şekilleri sade olduğu için Kıyı Ege'deki akarsuların hidroelektrik potansiyeli çok düşüktür. Bu nedenle bölgenin Türkiye ekonomisine önemli katkılarından biri de hidroelektrik üretimi alanında olmamaktadır.

CEVAP: D

9. Hem yer şekilleri hem de iklim şartlarından dolayı Ege Bölgesinde kış turizmi gelişme göstermemiştir.

CEVAP: C

10. Ege Bölgesinde ham madde çeşitliliğine bağlı olarak sanayi ürünü çeşidi de fazladır. Fakat bölgede petrokimya sanayisinin gelişmiş olması ham maddenin varlığı ile değil, ulaşım ve pazarlama şartlarından kaynaklanmaktadır.

CEVAP: E

11. Ege Bölgesinde birbirinden çok farklı ürünlerin tarımı yapılır. Bu durumun oluşmasında kırsal nüfus oranının fazla olması etkili olmamıştır.

CEVAP: B

12. Soma → Manisa
Kemer → Muğla

Yatağan ve Gökova Muğla'da bulunan santrallerdir.

Çayırhan termik santrali ise Ankara'da bulunur.

CEVAP: D

13. Kıyı Ege'de bulunan dağlar denize dik olarak uzanır. Bu nedenle deniz etkisi iç kısımlara kadar girebilmiştir. Batı – Doğu yönünde ulaşımın kolay, kıyıda falez oluşumunun az olmasının nedeni de dağların uzanış doğrultusudur.

CEVAP: C

14. Kıyı Ege'deki dağların uzanış yönü nedeniyle Akdeniz iklimi daha geniş alanlara sokulabilmektedir. Bu nedenle Akdeniz Bölgesinin dar kıyı şeridinde görülen turunçgiller, Kıyı Ege Bölümünde daha geniş alanlarda görülebilmektedir.

CEVAP: B

15. Ege Bölgesi zeytin üzüm, haşhaş Tütün ve incir üretiminde Türkiye 1.'sidir. Tabloda tütün, pamuk ve incirin üretim oranları verilmiştir.

CEVAP: B

16. Kuzey – Güney yönünde en geniş alan kaplayan bölge Ege Bölgesi değil, Doğu Anadolu Bölgesidir.

CEVAP: C

17. Ege Bölgesinde güneyden kuzeye doğru gidildikçe sıcaklığın azalmasının temel nedeni enlem etkisidir.

CEVAP: E

18. Güney Ege'de yer alan Menteşe Yöresinde kıyı turizmi çok gelişmiştir. Bu nedenle özellikle yaz aylarında nüfusu çok artar.

CEVAP: D

19. Enlem etkisine bağlı olarak Antalya'dan, Güney Marmara'ya doğru gidildikçe maki üst sınırı düşer.

CEVAP: B

20. Adıgüzel Barajı Büyük Menderes üzerinde yer alan bir barajdır.

CEVAP: A

1. Akdeniz Bölgesinde falezlerin varlığı kireç taşının varlığı ile değil, dağların kıyıya paralel olarak uzanmasıyla ilgilidir. Diğer maddeler ise kireç taşının yaygın olmasının sonucudur.

CEVAP: C

2. Seydişehir (Konya) bir sanayi kentidir. Bu nedenle bu alanda görülen yıllık nüfus değişiminin nedeni turizm faaliyetleri olamaz.

CEVAP: A

3. Herhangi bir alanda tarım arazisinin azlığı, tarımla geçinen nüfusun fazlalığı o yörede tarımsal nüfus yoğunluğunun da fazla olmasına neden olur. Doğu Anadolu, Karadeniz ve Akdeniz'de tarımsal nüfus yoğunluğu da fazladır.

CEVAP: E

4. Hem Adana hem de Antalya bölümünde yağış rejimi benzerdir. Her iki bölümde en fazla yağışı kış mevsiminde daha fazla alır.

CEVAP: E

5. Yükseltisi fazla olduğu için Antalya Bölümü Adana Bölümü'ne göre daha fazla yağış almaktadır. Antalya Bölümü'nün ekonomisi sanayiye değil, tarım ve turizme dayalıdır.

CEVAP: D

6. Akdeniz Bölgesinde kireç taşının fazla olması B, C, D ve E seçeneklerinde belirtilen durumların ortaya çıkmasını sağlamıştır. Fakat bölgede falezlerin yaygın olması dağların denize paralel uzanmasıyla ilgilidir.

CEVAP: A

7. Akdeniz Bölgesi Türkiye turunçgil üretiminin %88'ine, muz tarımının tamamına, pamuk tarımının ise %25'ine sahiptir.

CEVAP: A

8. Akdeniz ikliminin grafiğine bakıldığında kış sıcaklık ortalamalarının sıfır derecenin altına düşmediği, dolayısıyla kar yağışlarının görülmeyeceği söylenebilir. Bölgedeki akarsular en fazla suyu ilbaharda değil, yağışın arttığı kış döneminde artar.

CEVAP: B

9. Eğirdir, Kovada, Suğla ve Beyşehir gibi göller Antalya Bölümünde yer almaktadır. Bafa (Çamiçi) gölü ise Kıyı Ege Bölümü'nde yer almaktadır.

CEVAP: C

10. Kop Geçidi Doğu Karadeniz Bölümü'nde yer alır.

Belen → Hatay'ı İç Anadolu'ya

Sertavul → Silifke'yi İç Anadolu'ya

Gülek → Çukurova'yı İç Anadolu'ya

Çubuk → Antalya'yı İç Anadolu'ya bağlayan geçitlerdir.

CEVAP: A

11. Dağlık alanların ulaşımı olumlu etkilemediği bellidir. Fakat yaylacılık faaliyetleri ve bölgenin yapısı gereği turizm faaliyetlerini de olumlu etkilemiştir.

CEVAP B

12. Akdeniz Bölgesinde kışların ılık, yazların sıcak ve kurak geçmesi, sulama olanaklarının gelişmiş olması nedeniyle tarımsal etkinliklerde yoğundur. Bölgede aynı tarladan iki ürün almak mümkündür. Bu nedenle yörede ekonomik değeri yüksek olan tarım ürünlerine yönelme vardır.

CEVAP: E

13. Akdeniz Bölgesi Türkiye'de karstik arazinin en geniş alan kapladığı bölgedir. Bölgede bulunan Tefenni - Acıpayam - Kestel - korkuteli ve Elmalı gibi ovalara karstik kökenli ovalardır.

CEVAP: B

14. Akdeniz birçok yerinde büyük fay hatları yoktur. Bu nedenle bölgede termal turizm fazla gelişmemiştir.

CEVAP: B

15. Adana Bölümü'nde yazlar sıcak ve kurak geçer. Bölgede kireç taşının yaygınlığı karstik şekillerin de yaygın olmasını sağlamıştır. Antalya Bölümü'nde yaz ayları sıcak geçer. Bölümde kalker, gips, kayatuzu gibi kayalara bağlı olarak karstik arazi yaygındır. Yaz turizmi bölümü önemli bir ekonomik faaliyetidir.

CEVAP: C

16. Akdeniz Bölgesi'nde aynı tarladan yıl içinde birden fazla ürün alınabilir. Bölgede seracılığın yaygın olmasının nedeni kış ılıklığıdır.

CEVAP: C

17. Akdeniz Bölgesi'nde kireç taşının yaygın olması II, III, IV ve V öncüllerde belirtilen durumların oluşmasını sağlamıştır. Falez oluşumu ise dağların kıyıya paralel uzanması sonucu oluşmuştur.

CEVAP: A

18. Pamuk üretiminde son yıllarda sulama olanaklarının gelişmiş olması nedeniyle Güneydoğu Anadolu Bölgesi 1. olmuştur.

CEVAP: A

19. Meryem Ana Manastırı İzmir il sınırları içerisinde yer alır. Diğer turizm merkezleri ise Akdeniz Bölgesi'nde yer alır.

CEVAP: A

20. Akdeniz Bölgesi'nde turizm faaliyetleri çok geliştiği için yaz ve kış mevsimleri arasındaki nüfus değişimi de fazladır. Fakat aynı durum Karadeniz Bölgesi için geçerliği değildir.

CEVAP: E

1. Akdeniz Bölgesi Türkiye muz ve gül üretiminin tamamına sahiptir.

CEVAP: A

2. Barit, derin sondaj çalışmalarında sıvılaştırıcı olarak kullanılan bir madendir. Bu maden Alanya ve Gazipaşa çevresinde çıkarılmaktadır.

CEVAP: C

3. Kıta sahanlığı dar olan Antalya Bölümü'nde delta ovaları oluşmamıştır. Çukurova ve Silifke gibi delta ovaları Adana Bölümü'nde yer almaktadır.

CEVAP: B

4. Türkiye'de en fazla boksit (Seydişehir) ve kükürt (Keçiboru) Akdeniz Bölgesi'nde yer almaktadır.

CEVAP: B

5. Akdeniz Bölgesinde kireç taşının fazla olması mağara, sarkıt, dikit, traverten, kanyon vadi gibi şekilleri yaygınlaştırmıştır.

CEVAP: C

6. Hem orman hem de maki üst sınırını belirleyen etmen sıcaklıktır. Akdeniz Bölgesi'ndeki maki üst sınırının Kıyı Ege'ye göre daha yüksek olması enlem etkisiyle açıklanır.

CEVAP: B

7. Akdeniz bölgesinin kıyı balıkçılığının ekonomik olarak diğer sektörlerle göre payı azdır.

CEVAP A

8. Akdeniz Bölgesi'nde yer alan Taşeli Platosu Türkiye'nin en az nüfuslanmış alanlarından. Bunun nedeni yağış azlığı değil, ulaşımının gelişmemiş olması ve kireç taşının yaygın oluşudur.

CEVAP: A

9. Daha güneyde yer alan Akdeniz Bölgesi'nde tarım ürünleri Karadeniz Bölgesi'ne göre daha erken olgunlaşır.

CEVAP: B

10. Silifke ovasını oluşturan → Göksu
Yurt dışından gelen → Asi
Oymapınar Barajının bulunduğu → Manavgat
Sınır oluşturan → Dalaman'dır.
Ceyhan Nehri'ne ait herhangi bir bilgi verilmemiştir.

CEVAP: E

11. Turunçgil, muz, zeytin gibi ürünlerin ortak özelliği kış sıcaklık ortalamalarının yüksek olduğu alanlarda yetiştirilmesidir.

CEVAP: E

12. Akdeniz Bölgesinde kireçli arazinin varlığına bağlı olarak birçok akarsu gür karstik kaynaklarla beslendiği için yazın bile çok su taşırlar.

CEVAP: A

13. Akdeniz Bölgesi kıyı kesiminde ekonomik değeri yüksek olan ürünlerin tarımı yapılır. Bu nedenle kıyı kesimde çok fazla şeker pancarı ve buğday gibi ürünlerin tarımı yapılmaz.

CEVAP: C

14. Göller Yöresinde yer alan ve deniz etkisine kapalı olan Burdur'da karasal iklim şartları hakimdir. Bu nedenle Antalya'da yetişebilen birçok tarım ürünü Burdur'da yetişmez.

CEVAP: B

15. Anamur çayından ve Alaköprü barajından su boruları ile deniz altından Kıbrıs'a su taşıma projesidir.

CEVAP D

16. Herhangi bir gölün suyunun tatlı veya acı olması gideğenin olup olmaması ile ilgilidir.

CEVAP: A

17. Hem Adana hem de Antalya Bölümü'nde güneşli gün sayısı fazladır. Her iki bölümde de maki bitki topluluğu yaygındır.

CEVAP: D

18. Engebenin fazla olduğu Karadeniz ve Akdeniz Bölgelerinde her türlü ulaşım maliyeti çok fazladır.

CEVAP: D

19. Akdeniz Bölgesinde engebenin fazla olması tarımsal üretimi arttırmamış, aksine azaltılmıştır.

CEVAP: B

20. Mersin'de yer alan petrol rafinerisi ve İskenderun'da yer alan demir-çelik fabrikaları gerekli hammaddeyi bölge dışından sağlar.

CEVAP: A

1. Ayçiçeği ve pirinç üretiminde → Ergene Petrol rezervi en fazla → Dicle Karstik arasinin en fazla → Antalya Türkiye'nin en az yağış alan bölümü → Konya'dır.
Ankara ve Eskişehir'in bulunduğu Yukarı Sakarya Bölümüne ait herhangi bir bilgi verilmemiştir.

CEVAP: D

2. Yukarı Sakarya'da yağış miktarı çok azdır. İç Anadolu Bölgesinin en fazla yağış alan bölümü en yüksek bölümü olan Yukarı Kızılırmak'tır.

CEVAP: C

3. Pamuk ilkbaharda don olaylarının görülmediği, yaz kuraklığının belirgin, sulama koşullarının geliştiği alanlarda gelişmiştir. İç Anadolu Bölgesinde özellikle ilkbaharda görülen don olayları pamuk tarımının yapılmasını engellemiştir.

CEVAP: C

4. Şekerpancarı üretimi en fazla Konya Bölümünde, yeşil mercimek üretimi en fazla Orta Kızılırmak Bölümünde yapılır.

CEVAP: E

5. Hem kar erimeleri hem de yağışlara bağlı olarak İç Anadolu Bölgesindeki akarsuların en fazla su taşıdığı mevsim ilkbahardır. Ege Bölgesinde ise en fazla yağış kış aylarında düştüğü için akarsuların akımı en fazla bu dönemde artar.

CEVAP: A

6. Güney doğu Anadolu Bölgesi Türkiye petrol yataklarının tamamına sahiptir. A, B, C ve D seçeneklerinde belirtilenler İç Anadolu ve Güney Doğu Anadolu bölgeleri için ortak özellik gösterir.

CEVAP: E

7. Yukarı Sakarya İç Anadolu Bölgesinin en gelişmiş bölümü durumundadır. Fakat bölgede en az yağış Yukarı Sakarya Bölümüne değil, kapalı havza özelliği gösteren Konya Bölümüne düşer.

CEVAP: A

8. Melendiz, Erciyes, Hasandağı ve Karadağ İç Anadolu Bölgesinde yer alan volkanik kökenli dağlardır. Fakat Nemrut Dağı Doğu Bölgesinde Bitlis il sınırları içerisinde yer almaktadır.

CEVAP: C

9. Petrol rafinerisi → Kırıkkale
Şeker fabrikası → Ankara – Konya – Kayseri
Mobilya → Kayseri ve Ankara
Uçak → Eskişehir ve Ankara'da gelişme göstermiştir.
Kalite düşüklüğünü önlemek için İç Anadolu Bölgesinde tütün üretimi, dolayısıyla sigara fabrikası yoktur.

CEVAP: B

10. I. öncül → İç Anadolu

II. öncül → Marmara

III. öncül → Akdeniz Bölgelerine aittir.

CEVAP: C

11. Uçak endüstrisi Konya'da değil, Ankara ve Eskişehir'de gelişme göstermiştir.

CEVAP: C

12. İç Anadolu Bölgesinde doğuya doğru gidildikçe (Sivas'a) yükselti azalmaz Bu doğrultuda ilerlendiğinde Doğu Anadolu'ya yaklaşıldığı için yükselti de artar.

CEVAP: E

13. İç Anadolu Bölgesinde yağışın az, buharlaşmanın fazla sulama olanaklarının gelişmemiş olması nedeniyle nadas uygulaması çok fazladır.

CEVAP: D

14. Ilıman karasal iklim özelliklerine sahip İç Anadolu Bölgesinde en fazla yağış ilkbahar mevsiminde düşer. Sonbahar yağışlarının fazla olduğu bölgemiz ise Karadeniz'dir.

CEVAP: D

15. Ramsar Projesi sulak alanları ve göçmen kuş yollarını koruma altına alınan yer Nemrut gölüdür.

CEVAP D

16. Gordion → Ankara
Ürgüp – Göreme → Nevşehir
Erciyes → Kayseri
Ihlara Vadisi → Aksaray'da yer almaktadır.
Göbekli Tepe ise Şanlıurfa il sınırları içerisinde yer almaktadır.

CEVAP: D

17. İç Anadolu Bölgesinde petrol rafinerisi Kırşehir'de değil, Kırıkkale'de bulunmaktadır.

CEVAP: D

18. Türkiye'de dağ sıraları genel olarak batı – doğu yönünde uzandığı için kara ve demir yolları da bu doğrultuda gelişmiştir. Fakat yer şekillerinin sade olduğu İç Anadolu Bölgesinde ulaşım hem batı–doğu hem de güney – kuzey yönlü olarak gelişmiştir.

CEVAP: B

19. Sulama şartlarının yetersiz olduğu İç Anadolu Bölgesinde tarımsal üretimde yıllık dalgalanma da çok fazladır. Bölgede sulamanın gelişmesiyle bu dalgalanmalar en aza inecektir.

CEVAP: D

20. Konya Tuz Gölü çevresi Türkiye'nin en az nüfuslanmış alanlarından. Bu durumun temel nedeni yer şekilleri değil, yağışın az, kuraklığın fazla olmasıdır.

CEVAP: B

1. Etrafı yüksek dağlarla çevrili olan İç Anadolu Bölgesinde daha çok yükselim (konveksiyonel) yağışlar görülür. Cephe yağışları ise daha çok Akdeniz iklimi sahalarında görülür.

CEVAP: A

2. İç Anadolu Bölgesinden
- en az yağış alan bölüm Konya
 - en yoğun nüfuslu bölümü Yukarı Sakarya
 - Volkanik dağların en fazla olduğu bölüm Orta Kızılırmak'tır

CEVAP: C

3. Güney Doğu Anadolu Bölgesine göre daha kuzeyde yer alan İç Anadolu Bölgesindeki gece - gündüz arasındaki süre farkı Güney Doğu Anadolu'ya göre daha fazladır.

CEVAP: C

4. İç Anadolu Bölgesi orman varlığı en az olan bölgerimizdendir. Bu nedenle bölgede mobilya sanayisinin gelişmişliği ham madenin varlığı ile değil, ulaşım ve pazarlama şartlarının gelişmişliği ile açıklanır.

CEVAP: A

5. A, C, D ve E seçeneklerinde belirtilen etmenler İç Anadolu Bölgesinde erozyonun fazla olmasının nedenlerindedir. Fakat bölgede eğimli ve çok yüksek arazi şartları mevcut değildir.

CEVAP: B

6. İç Anadolu Bölgesinden bor mineralleri Bünyan'da (Kayseri) değil, Seyitgazi'de (Eskişehir) çıkarılır. Diğer madenlerin ise çıkarım alanları doğru eşleştirilmiştir.

CEVAP: D

7. İç Anadolu Bölgesinde batıdan doğuya doğru gidildikçe yükselti artar. Bu nedenle doğuya doğru gidildikçe sıcaklık ortalamaları düşer.

CEVAP: C

8. Yerşekillerinin sade olması İç Anadolu Bölgesinde tarım alanlarının geniş olmasına, ulaşımın gelişmiş olmasına, yerleşmelerin toplu olmasına, makineleşmenin fazla olmasına neden olmuştur. Fakat bölgede en fazla yağışın ilkbaharda görülmesinin nedeni yer şekilleri değildir.

CEVAP: E

9. İç Anadolu Bölgesi yaz aylarında kuraklığın belirgin bir şekilde yaşandığı bölgedir. Bölgede yaz aylarında düşen toplam yağış miktarı (6, 7 ve 8. ayları) Mayıs ayında düşenden daha azdır.

CEVAP: A

10. Manisa'ya göre daha yüksek ve daha az yağış alan Konya'da tarım ürünü çeşidi azdır. Yörede ekstansif tarım metodlarının uygulanması da ürün çeşidinin çok az olmasına neden olmuştur.

CEVAP: B

11. Karasal iklimlerde yaz ve kış mevsimlerinde sıcaklık farkları fazladır.

CEVAP C

12. İç Anadolu Bölgesinde ilkbaharın yağışlı, yaz aylarının ise kurak geçmesi bozkır bitki örtüsünün oluşumuna neden olmuştur. Bu durum ise küçükbaş hayvancılığın gelişimi sağlamıştır.

CEVAP: C

13. Banaz platosu Egede bulunur.

CEVAP C

14. Yağışın az, bitki örtüsünün cılız olduğu İç Anadolu Bölgesinde akarsu ve rüzgar erozyonu en fazladır.

CEVAP: B

15. İç Anadolu Bölgesinde yer şekillerinin sade olması her türlü ulaşım maliyetinin düşük olmasını sağlamıştır. Diğer doğrultularda engebeli araziden dolayı ulaşım maliyeti yüksektir.

CEVAP: C

16. İç Anadolu Bölgesinde bakır yatakları bulunmaz. Diğer alanlarda belirtilen madenlerin çıkarım alanları doğru eşleştirilmiştir.

CEVAP: E

17. Hem İç Anadolu hem de Güney Doğu Anadolu Bölgesinde nüfus bölgenin kenar kesimlerinde toplanmıştır.

Bunun nedeni su kaynaklarının bu alanlarda bol olmasıdır.

CEVAP: E

18. İç Anadolu Bölgesi birçok tarım ürününde Türkiye birincisidir. Fakat bölgede üretilen ürünlerin ekonomik değeri düşüktür. Nadas uygulamalarının fazlalığı nedeniyle yıllık üretim dalgalanması fazladır. Bölgede yetiştirilen ürünlerin daha çok iç piyasada tüketilmesi bölgede tarımdan elde edilen gelirin az olmasında etkili değildir.

CEVAP: A

19. Volkanizma, sel suları ve rüzgarın etkisiyle oluşan peribacaları İç Anadolu Bölgesinin en önemli turist çekim alanlarındandır.

CEVAP: A

20. Gordion → Ankara

Kapodakya → Nevşehir

Kültepe → Kayseri

Çatalhöyük → Konya'da yer alan turizm merkezleridir.

Sardes ise Lidyalılara ait Manisa'da yer alan antik kenttir.

CEVAP: E

1. Doğu Anadolu'da özellikle Erzurum-Kars Bölümü'nde en fazla yağış yaz aylarında düşer. Bu nedenle yörede yüksek ot toplulukları oluşmuştur. Bu durum yörede büyükbaş mera hayvancılığının gelişmesini sağlamıştır.

CEVAP: C

2. Doğu Anadolu Bölgesi'nde karlı ve donlu gün sayısının fazla olması yükseltisinin fazla olmasıyla ilgilidir. Engebenin fazla olması nedeniyle bölgenin gerçek ve izdüşüm alanı arasındaki farkı da çok fazladır. Karasal bir iklime sahip olduğu için sıcaklık farkları da fazla olan bir bölgedir.

CEVAP: E

3. • Yaz yağış oranı en fazla olan bölüm → Erzurum-Kars
• Petrol rezervi ve üretimi en fazla olan → Dicle
• Maden çeşidi ve rezervi en fazla olan → Yukarı Fırat
• Ayçiçeği ve pirinç üretimi en fazla olan → Ergene'dir.

Konya Bölümü'ne ait herhangi bir bilgi verilmemiştir.

CEVAP: B

4. Malatya, Elbistan ve Elazığ Yukarı Fırat Bölümü'nde yer alan çöküntü ovalarıdır. Bu alanda sıcaklık ortalamaları diğer alanlara göre daha fazla olduğu için tarımsal etkinliklerde bu ovalarda yoğunlaşmıştır.

CEVAP: B

5. Verilen özelliklerin tümü "Türkiye'nin çatısı" olarak adlandırılan Erzurum-Kars Bölümü'ne aittir.

CEVAP: C

6. Türkiye'nin en yüksek bölümü, yaz yağış oranı da fazla olan, bu nedenle büyükbaş mera hayvancılığının çok geliştiği Erzurum-Kars Bölümü'dür.

CEVAP: D

7. Doğu Anadolu Bölgesi'nin çok dağlık ve engebeli oluşu toplam yüz ölçüm içerisinde ekili-dikili olan oranında çok az olmasına neden olmuştur.

CEVAP: C

8. Doğu Anadolu Bölgesi'nde kış yağışlarının kar biçiminde düşmesi akarsuların debilerinin özellikle bu dönemde çok düşmesine neden olmaktadır.

CEVAP: C

9. Doğu Anadolu Bölgesi'nin çok yüksek olması birçok olumsuz durumun oluşmasına neden olmuştur. Bölgedeki yükseltinin ve engebenin fazla olması nüfus yoğunluğunu artırmamış, aksine azaltılmıştır.

CEVAP: B

10. Yukarı Fırat Bölümü Doğu Anadolu Bölgesi'nin en alçak, en ılıman, maden bakımından en zengin bölümdür. Keban ve Karakaya Barajlarının varlığı bölümün Türkiye ekonomisine enerji alanında da katkı sağladığını gösterir.

CEVAP: D

11. Türkiye'de buharlaşmanın en fazla olduğu bölge Güneydoğu Anadolu'dur. Horst ve grabenin en fazla olduğu bölge ise Ege Bölgesidir.

CEVAP: D

12. Doğu Anadolu Bölgesi Türkiye'nin en geri kalmış bölgesidir. Bu nedenle bölge dışına çok göç verir. Fakat bölgenin geri kalmış olmasında yer altı kaynakları bakımından fakir olması etkili olmamıştır. Aksine bölge Türkiye'de maden çeşidi ve rezervi bakımından en zengin olanıdır.

CEVAP: C

13. Ortalama yükseltisi fazla olduğu için Erzurum-Kars Bölümü'nde sebzeçilik ve seracılık gelişme göstermiştir. Yaz aylarının kısa sürmesi tarımsal faaliyetlerin kısa sürmesine neden olmuştur.

CEVAP: B

14. Ortalama yükseltisi fazla olduğu için Doğu Anadolu Bölgesi İç Anadolu'dan daha fazla yağış almaktadır.

CEVAP: C

15. Yükselti arttıkça genel olarak yağış miktarı da artar. İç Anadolu Bölgesi etrafı dağlarla çevrili olduğu için Türkiye'nin en az yağış alan bölgesidir.

CEVAP: B

16. Yaz aylarının kısa, sıcaklık ortalamalarının çok düşük olması nedeniyle Doğu Anadolu Bölgesi'nde sebze tarımında gelişme göstermemiştir.

CEVAP: A

17. Çıldır, Erçek, Van ve Hazar Gölleri Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alırlar. Eber, Tuz, Alaşehir İç Anadolu'da Bafa Ege'de Sapanca, Manyas Marmara'da Acı Göl, Suğla, Burdur ise Akdenizde bulunur.

CEVAP: C

18. Erzurum-Kars Bölümü Türkiye'de turizm gelirleri sıralamasında sonlarda yer alır.

CEVAP: D

19. Cumhuriyet'in ilk dönemlerinden bugüne kadar kırsal kentten, kente devamlı göç olmuştur. Fakat Karadeniz bölgesi nüfusunun %51'i hâlen kırsal kesimde yaşamaktadır.

CEVAP E

20. Orman alanı bakımından en fakir bölge Doğu Anadolu Bölgesi değil buharlaşmanın ve kuraklığın fazla olduğu Güneydoğu Anadolu Bölgesi'dir.

CEVAP: D

1. Türkiye'de bütün akarsuların rejimleri düzensizdir. Doğu Anadolu'da yatak eğiminin fazla olması, yükseklikten dolayı vadiler boyunca uzanırlar. akarsu ağı sık ve geniştir.

CEVAP: A

2. Pirinç olgunlaşma döneminde (yaz aylarında) sıcaklık ve kuraklık isteyen bir tarım ürünüdür. Bu nedenle Doğu Anadolu Bölgesi'nde ekim alanı ve üretimi de çok azdır.

CEVAP: B

3. Erzurum-Kars Bölümü'de yaz yağışlarının varlığı (yağış rejimi) çayırların oluşmasına neden olmuştur. Bu durum ise büyükbaş mera hayvancılığının gelişmesini sağlamıştır. Yukarı Fırat Bölümünde ise bozkırlara bağlı olarak küçükbaş hayvancılık gelişmiştir.

CEVAP: A

4. Doğu Anadolu Bölgesine ait olarak I ve II öncüllerde verilen bilgiler doğrudur. Fakat bağıl nemin en fazla olduğu bölge Karadeniz, besi hayvancılığın en çok geliştiği bölge Marmara, horst ve graben sisteminin yaygın olduğu bölge ise Ege'dir.

CEVAP: A

5. Bölgeye ait olarak I, III, IV ve V. öncüllerde verilen karşılaştırmalar matematiksel konumun sonuçlarıdır. Fakat Yukarı Fırat'ta maden çeşidi ve rezervinin fazla olması göreceli konumun bir sonucudur.

CEVAP: B

6. Yaz sıcaklık ortalaması en fazla olan bölge Güneydoğu Anadolu'dur. Bölgeye ait olarak verilen diğer maddeler doğru açıklanmıştır.

CEVAP: C

7. Bölgede kapalı havza özelliği gösteren alan Van Gölü çevresidir. Van Gölü'nün değeni olmadığı için suları sodalıdır.

CEVAP: A

8. Doğu Anadolu Bölgesi'nin yüksek ve engebeli oluşu akarsuların hidroelektrik potansiyelini arttırmıştır. Bölgede Keban ve Karakaya gibi önemli hidroelektrik santraller bulunur.

CEVAP: B

9. Çevresine göre çukurda yer alan ve mikroklima özelliği gösteren Iğdır'da kış ve ilkbahar sıcaklıkları yüksektir. Bu durum yörede pamuk tarımının yapılmasına olanak sağlamıştır.

CEVAP: E

10. Doğu Anadolu Bölgesinde dağlar genel olarak batı-doğu yönünde uzanır. Bu nedenle ulaşım ağı da daha çok batı-doğu yönünde gelişmiştir. Akarsuların geçtiği alanlarda dağ sıralarının uzanış doğrultusunu izler.

CEVAP: E

11. Erzurum-Kars'ta ekonomik faaliyetler daha çok tarım ve hayvancılığa dayalıdır. Bu nedenle bölümde kentleşme oranı çok düşüktür.

CEVAP: E

12. Doğu Anadolu Bölgesi'nin geri kalma nedenlerinden biri de hammaddenin yetersizliği olamaz. Bölgede madensel, tarımsal ve hayvansal hammadde kaynakları fazladır.

CEVAP: C

13. Van ile Tatvan (Bitlis) arasında düzenli feribot seferleri yapılmaktadır.

CEVAP: A

14. Doğu Anadolu Bölgesi yağış miktarı bakımından 5. sırada yer alır. Yağış miktarı en fazla olan bölge Karadeniz'dir.

CEVAP: D

15. Yükselti arttıkça fiziki haritalarda kullanılan renklerde koyulaşır. Ortalama yükseltisi çok fazla olan Aşkale (Erzurum) fiziki haritalarda kahve renkle gösterilir.

CEVAP: D

16. Doğu Anadolu Bölgesi'nin en alçak, en ılıman, en gelişmiş bölümü Yukarı Fırat'tır. Bölümdeki nüfus diğer bölümlere göre çok fazladır. Bunun nedenlerinden biri de yaz yağışları olamaz. Nitekim yaz yağış oranının en fazla olduğu bölüm Erzurum-Kars'tır.

CEVAP: A

17. Erzurum-Kars'a ait sıcaklık ve yağış grafiği incelendiğinde yağışın sıcaklıklarında arttığı dönemde yani yaz aylarında arttığı görülecektir.

CEVAP: B

18. Maden'de (Elazığ) boksit değil, bakır çıkarılmaktadır. Diğer madenlerin çıkarım alanları doğru eşleştirilmiştir.

CEVAP: E

19. Muğla'da engebeden dolayı Rize'de heyelan olaylarından dolayı Erzurum'da kar yağışlarından dolayı ulaşım zorlaşmıştır.

CEVAP: C

20. Yağış miktarı en az → İç Anadolu
İklim çeşitliliği en fazla → Marmara
Ocak ayında en yüksek sıcaklıklar → Akdeniz
Yıllık sıcaklık ortalaması en yüksek → Güneydoğu Anadolu
Soruda Doğu Anadolu'ya ait herhangi bir iklim bilgisi verilmemiştir.

CEVAP: A

1. Hakkari Doğu Anadolu Bölgesi sınırları içerisinde yer alan GAP içerisinde yer almaz.

CEVAP: D

2. GAP'la beraber su ihtiyacı fazla, ekonomik değeri yüksek olan ürünlerin tarımı artmıştır. Pamuk, mısır, ayçiçeği ve meyve-sebze ekim alanı genişleyen ürünler iken mercimek ekim alanı daralan ürünlerdendir.

CEVAP: C

3. Basra Alçak Basıncının etkisiyle Samyeli rüzgarları oluşur. Bu rüzgarların etkisiyle bölgede şiddetli buharlaşma olur. Bu durum ise tarımsal etkinlikleri olumsuz olarak etkiler.

CEVAP: D

4. Samyeli rüzgarları, enlem ve karasallıktan dolayı yaz aylarında en yüksek sıcaklıklar Güneydoğu Anadolu Bölgesinde görülür. Bitki örtüsü sıcaklığı belirleyen değil, sıcaklıktan etkilenen bir unsurdur.

CEVAP: A

5. Güneydoğu Anadolu Bölgesinde petrolün varlığının tarımsal faaliyetler üzerinde herhangi bir etkisi yoktur.

CEVAP: B

6. Ortalama yükseltisi en az olan bölge Marmara'dır. Bu nedenle gerçek ve indirgenmiş sıcaklıklar arasındaki farkında en az olduğu bölgemiz Marmara'dır.

CEVAP: D

7. • Ekili-dikili alan oranı en fazla → Marmara
• Tarımsal gelirden 1. olan bölge → Ege
• Yıllık sıcaklık farkının en az olduğu Bölge Karadeniz
• Maden bakımından en zengin olan bölge → Doğu Anadolu

Soruda Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne ait herhangi bir özellik verilmemiştir.

CEVAP: C

8. Tablodaki bilgilerden yola çıkılarak yalnızca D seçeneğindeki bilgiye ulaşılabilir. Bölgede toplam çalışanların %67,48'i tarımla uğraştığı için sanayi ve hizmet sektörlerinin toplamının iki katı kadar kişi tarımda istihdam ediyordur.

CEVAP: D

9. Güneydoğu Anadolu Bölgesi yüzölçümü en küçük olan bölgedir. Bu nedenle az nüfus barındırmasına karşın nüfus yoğunluğu ortalamasının üstündedir.

CEVAP: A

10. Horst-graben en fazla → Ege Kenevirde 1. olan bölge → Karadeniz Gerçek ve indirgenmiş sıcaklıklar arasındaki en fazla fark → Doğu Anadolu En az yağış olan bölge → İç Anadolu'dur. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne dair herhangi bir bilgi verilmemiştir.

CEVAP: C

11. Güneydoğu Anadolu'da GAP'la beraber;
• nadas alanları azalmış
• sulanabilen alanlar artmış
• pamuk, mısır, pirinç ekim alanları genişlemiştir.

CEVAP: C

12. Kaynağını Doğu Anadolu'dan alan Fırat ve Dicle derin vadiler içerisine gömülmüşlerdir. Bu nedenle bu akarsulardan ancak üzerine barajlar yapılarak faydalanılmaktadır.

CEVAP: A

13. Güneydoğu Anadolu'da Gaziantep çevresinde Akdeniz iklimi özellikleri görülür. Bu alanda zeytin tarımının yapılabilmesi bu durumu kanıtlar.

CEVAP: A

14. Bir tarihi eserin kültürel ve doğal özelliklerini beraber taşıması için, doğal olarak oluşması ve insan eli değmesi gerekir. Antalya Karain mağarası hem doğal oluşmuş, hem de ilkel insanlar yaşamı ve iz bırakmışlardır. Nevşehir, Peribacaları da buna örnektir.

CEVAP C

15. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde aşırı buharlaşma nedeniyle tarımda sulamaya olan ihtiyaç çok fazladır. Bu durum GAP kapsamı içerisinde yer alan barajlarla giderilmeye çalışılmaktadır.

CEVAP: B

16. Karasallık, samyeli rüzgarları, Basra Alçak basıncının etkisi, çöl alanlarına yakınlık nedeniyle yaz sıcaklık ortalaması en fazla olan bölge Güneydoğu Anadolu'dur. Fakat orman varlığının bu durum üzerinde etkisi yoktur.

CEVAP: A

17. Enlem, Samyeli rüzgarları ve karasallıktan dolayı Temmuz ayı sıcaklık ortalaması en yüksek olan bölge Güneydoğu Anadolu'dur. Buharlaşma ise sıcaklığın bir nedeni değil sonucudur.

CEVAP: C

18. GAP'tan önce bölge sulanabilen alanlar az olduğu için daha çok kuru tarım metodları yaygın iken, günümüzde sulu tarıma geçilmiştir.

CEVAP: B

19. Yağış azlığı ve şiddetli buharlaşma nedeniyle Güneydoğu Anadolu'da nüfus bölgenin yüksek kesimlerinde toplanmıştır. Mardin eşiği, Güneydoğu Torosların eteklerinde nüfusun fazla olması bu alanların serin ve yağışlı olmasıdır

CEVAP: C

20. Nemrut Milli Parkı → Adıyaman
Balıklı Göl → Urfa
Hasankeyf → Batman
Zeugma → Gaziantep'te yer alan turistik değerlerdir.
İshak Paşa Sarayı ise Ağrı'da (Doğu Anadolu'da) yer alır.

CEVAP: E

1. Güneydoğu Anadolu'da nüfus serin ve yağışlı geçen alanlarda toplanmıştır. Çünkü bölgede yüksek sıcaklık ve yağış azlığı söz konusudur.

CEVAP: A

2. GAP'la beraber sulanabilen alanlar artacağı için buğday ve mercimek gibi ürünlerin ekim alanı daralacaktır.

CEVAP: C

3. Güneydoğu Anadolu Bölgesi Türkiye'de güneşli gün sayısı en fazla olan bölgedir. Bu nedenle güneş enerjisinden yararlanma potansiyeli en fazla olan bölgemiz durumundadır. Gaziantep-Şanlıurfa ve Adıyaman'ın bulunduğu Orta Fırat'ta güneş enerjisi potansiyeli de çok farklıdır.

CEVAP: B

4. Güneydoğu Anadolu'da Batman'da İç Anadolu'da Kırıkkale'de petrol rafinerileri bulunur.

CEVAP: B

5. Türkiye'de hiçbir bölgemizde nüfus düzenli dağılmaz. (2004 KPSS)

CEVAP A

6. Türkiye'de karstik aşınım ve birikim şekillerinin en fazla olduğu bölge Güneydoğu Anadolu değil, Akdeniz'dir.

CEVAP: E

7. Zeytin kış ılıkılığı isteyen bir tarım ürünüdür. Bu nedenle GAP'la beraber zeytin alanlarında bir genişleme olmayacaktır.

CEVAP: A

8. Siirt'te sigara sanayisi gelişmemiştir. Sigara fabrikalarının başlıcaları; Samsun, İzmir, İstanbul, Manisa, Malatya'dır.

CEVAP: C

9. Güneydoğu Anadolu Bölgesi Akdeniz üzerinden gelen gezici hava kütlelerinin etkisiyle en fazla yağışı kış aylarında alır.

CEVAP: B

10. Orman alanı bakımından en fakir bölge Güneydoğu Anadolu'dur. Bu nedenle bölgenin ekonomiye ormancılık alanında katkı sağlaması beklenemez.

CEVAP: E

11. Raman, Garzan, Kurtalan ve Kahta gibi merkezlerde petrol, Mazıdağ'da (Mardin) ise fosfat yatakları bulunur.

CEVAP: E

12. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde doğal bitki örtüsü alpin çayırlar değil, bozkırdır.

CEVAP: E

13. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde en fazla yağış ilkbaharda değil, Akdeniz ikliminin etkisiyle kış mevsimidir.

CEVAP: D

14. • Yaz yağış oranı en fazla → Erzurum-Kars
• Petrol rezervi ve üretimi en fazla → Dicle
• Maden çeşidi ve rezervi en fazla → Yukarı Fırat
• Türkiye'nin tahıl ambarı → Yukarı Fırat
Orta Fırat Bölümü'ne ait herhangi bir bilgi verilmemiştir.

CEVAP: D

15. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde nüfus yoğunluğu Türkiye ortalamasının üstündedir. Bunun nedeni yüz ölçümünün küçük olmasıdır.

CEVAP: C

16. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde sıcaklık değerlerinin yüksek, buharlaşma ve kuraklığın fazlalığı nedeniyle nadas uygulaması da fazladır.

CEVAP: E

17. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin yerçekillerinin sade olması ekili-dikili alan oranında fazla olmasını sağlamıştır.

CEVAP: C

18. Güneydoğu Anadolu Bölgesi Karpuz - Pamuk - Antep Fıstığı ve Kırmızı Mercimek üretiminde Türkiye birincisidir.

CEVAP: B

19. Tarımsal nüfus yoğunluğu bir yöredeki toplam çiftçi nüfusunun toplam tarım alanlarına bölünmesiyle elde edilir. Karadeniz ve Doğu Anadolu Bölgesi gibi engebeli alanlarda bu yoğunluk fazla iken, Marmara, İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi gibi yerçekillerinin sade olduğu alanlarda bu yoğunluk çok azdır.

CEVAP: A

20. Son yıllarda Güneydoğu Anadolu Bölgesinde özellikle ipekböcekçiliği yaş koza üretiminde Diyarbakır ilk sıraları almıştır.

CEVAP: C

1. Doğu Anadolu'da kış sıcaklık ortlamasının düşük olması bölgenin mutlak konumuyla değil özel konumuyla ilgilidir. Diğer seçenekler ise Türkiye'nin sahip olduğu enlem ve boylam değerleriyle ilgilidir.
CEVAP: C
2. Herhangi bir yerde sıcaklık farklarının az ya da çok olması yörenin özel konum şartlarıyla ilgilidir. Karasal alanlarda, yükseltinin fazla olduğu yerlerde yaz ve kış sıcaklık ortalamaları arasında çok büyük farklılıklar görülür.
CEVAP: A
3. Herhangi bir yörenin en fazla yağışı hangi mevsimde aldığı yörenin engebesi veya yükseltisiyle değil, o yöredeki basınç merkezlerinin konumuyla ilgilidir. Diğer seçeneklerde belirtilenler Karadeniz'in engebeli olmasıyla ilgilidir.
CEVAP: E
4. Karadeniz ve Ege bölgelerinin ikisinde de verimli delta ovaları bulunur. Karadeniz'de Bafra, Çarşamba, Ege Bölgesinde ise Menemen, Balat, Selçuk gibi deltalar yer alır.
CEVAP: B
5. Türkiye'de turizm gelirleri en fazla olan bölge hemen tüm turizm türlerinin bulunduğu Marmara Bölgesi'dir.
CEVAP: A
6. Doğu Anadolu'da yapılan hayvancılık faaliyetleri daha çok mera hayvancılığı şeklinde iken Marmara ve Ege Bölgelerinde daha çok besi ve ahır hayvancılığı şeklindedir. Bu nedenle Doğu Anadolu'daki hayvan başına elde edilen et ve süt miktarı daha azdır.
CEVAP: E

7. Sıcaklık ve yağış koşullarından dolayı yetiştirme alanı en dar olan ürünlerden biri de çaydır. Diğer ürünlerin ekim ve üretim alanı ise daha geniştir. Ekim alanı dar alan bir diğer ürün ise muzdur.

CEVAP: A

8. Demir çelik → Karabük ve Ereğli'de
Termik santral → Çatalağzı (Zonguldak)
Bakır işleme → Samsun
Kağıt fabrikası → Taşköprü (Zonguldak)
Karadeniz Bölgesinde petrol rafinerisi bulunmaz

CEVAP: B

9. Ocak ayı sıcaklık ortalaması en fazla olan bölgemiz enlem ve denizellikten dolayı Akdeniz'dir.

CEVAP:: E

10. Koyun yetiştiriciliği yağışın az, yaz kuraklığının belirgin olduğu alanlarda yoğunluk kazanmıştır. Yağış az olduğu için (İç Anadolu – G. Doğu Anadolu) bu alanlardaki toprak az yıkanmıştır. Bu nedenle topraktaki kireç ve tuz oranı da fazladır.

CEVAP: A

11. ▲ Artvin (Borçka) Manganez
● Mardin (Mazıdağ) Fosfat
■ Bursa (Uludağ) Volfram

CEVAP: B

12. Yer şekilleri daha sade, ulaşımın, sanayinin ve ticaretin daha fazla geliştiği Adana Bölümü Antalya Bölümüne göre daha fazla nüfuslanmıştır.

CEVAP: C

13. Yağışın az buharlaşmanın fazla olması nedeniyle Tuz gölünün 3/4'ü yaz aylarında kurur.

CEVAP: C

14. Dağların batı – doğu yönünde uzanması Türkiye’de birçok faaliyetin aksamamasına neden olmuştur. Bu durum denizel iklimin iç kesimleri sokulmasını engellemiş, kuzey – güney yönünde ulaşımı güçleştirmiştir.

CEVAP: E

15. Verilen coğrafik özellikler Konya Bölümüne aittir.

CEVAP: C

16. A, B, C ve E seçeneklerinde belirtilenler bir maden ocağının işletilmesi için gerekli olan şartlardır. Fakat madenin işletilmesi için madenin volkanizma sonucu oluşmasına gerek yoktur.

CEVAP: D

17. İç Anadolu Bölgesinde ekili – dikili alan oranının fazla olmasının nedeni yer şekillerinin sade olmasıyla açıklanır. Diğer maddeler ise yağışın az, buharlaşmanın fazla olmasıyla ilgilidir.

CEVAP: D

18. Dağların kıyıya göre konumunun bir çok coğrafik olay üzerinde etkisi bulunur. Fakat dağların doğrultusunun yağış rejimi üzerinde bir etkisi yoktur.

CEVAP: D

1. Enlemle boylamla açıklanamayan konum özel konumdur. Türkiye'nin Orta Doğu ülkelerine komşu olması özel konumuyla ilgilidir.

CEVAP: C

2. ★ Sembolüyle gösterilen ürün zeytin iken, ▲ sembolüyle gösterilen ürün pamuktur.

CEVAP: B

3. Yerçekillerinin sade su kaynaklarının az olduğu alanlarda toplu (Konya) su kaynaklarının ve engebenin fazla olduğu alanlarda ise (Doğu Karadeniz) dağınık yerleşmeler görülür.

CEVAP: C

4. Akdeniz iklim koşullarında yetişen bir tarım ürünü yine Akdeniz iklim koşullarının görüldüğü Kıyı Ege'de yetişir.

CEVAP: A

5. Türkiye de kış aylarında 30° Doğu meridyeni üzerindeki İzmit'in yerel saatini ulusal saat olarak kullanır. Bu nedenlere boylam olarak İzmit'e en uzak merkezde yerel saat ile ulusal saat arasındaki fark en fazladır.

CEVAP: E

6. Tablo dikkatlice incelendiğinde x hayvan sayısının sürekli azalmadığı 2003'ten 2004'e geçildiğinde arttığı görülecektir.

CEVAP: C

7. Kuraklığın yaşandığı herhangi bir yılda rekolte düşüşü, nadas alanlarının artışı gözlemlenebilir. Fakat ekili – dikili alanların oranında bir değişme olmaz
- CEVAP: A**

8. Ucuz sanayi ürünlerinin ithalatını arttırmak ülke ekonomisinde bir takım sorunlara yol açar. Rekabet gücünü ve kaliteli üretimi azaltır.
- CEVAP: D**

9. Yer altı kaynaklarının rezervi ile iklim arasında herhangi bir bağlantı yoktur
- CEVAP: D**

10. Türkiye'nin sahip olduğu özel konumdan dolayı transit taşımacılık gelişmiştir. Asya – Avrupa ve Afrika kıtalarının ortasında yer alması stratejik, jeopolitik önemini de arttırmıştır.
- CEVAP: A**

11. Türkiye'nin yarımada şeklinde olmasıyla erozyonun fazla olması arasında herhangi bir ilişki söz konusu değildir.
- CEVAP: C**

12. Van ile Tatvan arasında düzenli feribot seferleri yapılmaktadır. Yine Keban Baraj gölünde de feribot taşımacılığı yapılmaktadır.
- CEVAP: B**

13. Dünyanın en verimli topraklarından bir olan çernozyum toprakları Erzurum – Kars Bölümünde yaygındır.

CEVAP: C

14. Ortalama yükseltisi fazla olan Doğu Anadolu Bölgesi G.Doğu Anadolu Bölgesinden daha fazla yağış almaktadır.

CEVAP: B

15. Verilen şekil horst ve grabene aittir. Hors ve grabenlere en fazla Kıyı Ege'de rastlanır.

CEVAP: B

16. Hem Kıyı Ege'de hem de İç Batı Anadolu'da belirgin bir yaz kuraklığı yaşanır

CEVAP: D

17. Kırıklı arazinin yaygın olduğu alanlarda deprem, sıcak su kaynakları ve termal turizm potansiyeli de mevcuttur.

CEVAP: B

18. Karadeniz Bölgesinde yağışın fazla, yağış rejiminin de düzenli olması nadasa ayrılan alanların az olmasını sağlamıştır.

CEVAP: C

1. Çatalca – Kocaeli, Kıyı Ege ve Çukurova çevresinde sanayi faaliyetleri çok yoğundur.

CEVAP: A

2. IV. merkezde Orman, II. merkezde makiler yaygındır.

CEVAP: B

3. Menemen, Bafra, Balat ve Çukurova delta ovası iken Kestel ovası karstik oluşuma sahiptir.

CEVAP: B

4. Devegeçidi Barajı Dicle üzerinde yer alır. Diğerleri ise Fırat üzerine kurulmuştur.

CEVAP: E

5. Türkiye’de en çok görülen yağış oluşumu cephe yağışlarıdır. Bunun nedeni yerşekillerinin engebese değil, orta kuşakta yer almamızdır.

CEVAP: B

6. Verilen ürünler arasında sıcaklık ve nem ihtiyacı en az olanı tüm bölgelerimizde de yetiştirilen üzümdür.

CEVAP: A

7. Engebeli arazi ve maki bitki topluluğundan dolayı kıl keçisinin en çok beslendiği bölge Akdeniz Bölgesi'dir.

CEVAP: D

8. Engebeli arazi, karstik yapıdan dolayı Tazeli ve Teke platoları, az nüfuslanmıştır. Konya Tuz Gölü çevresi ise yağış azlığı ve verimsiz toprak şartlarından dolayı az nüfuslanmıştır.

CEVAP: E

9. Türkiyede'ki turizm faaliyetleri üzerinde bitki örtüsünün ve bunun dağılışının bir etkisi yoktur.

CEVAP: B

10. I. merkez → Biga Yarımadası
II. merkez → Muğla Menteşe Yöresidir.
Bu alanlarda iklim şartları uygun olmasına karşın engebeli arazi ve ulaşım ağının gelişmemesi nedeniyle nüfuslanma azdır.

CEVAP: A

11. A, B, D ve E seçeneklerinde belirtilen endüstri kuruluşlarının yer seçiminde ham maddeye yakınlık göz önüne alınmamıştır. Ama Seydişehir'de alüminyum işletmelerinin varlığı yakın çevreden boksit üretiminin varlığıyla açıklanır.

CEVAP: C

12. Yükseltisi az olan Yıldız Dağlarında kış turizmi gelişme göstermemiştir.

CEVAP: A

13. Ankara daha çok hizmet sektörünün geliştiği ve idari kent özelliği taşıyan bir ildir. Bu nedenle turizm ve tarım işçisine bağlı göç alması beklenemez.

CEVAP: E

14. Doğu Anadolu Bölgesindeki akarsuların hidroelektrik potansiyelinin fazla olmasında iklim koşullarından ziyade yerşekillerinin yapısı belirleyici olmuştur.

CEVAP: D

15. Türkiye’de kırsal nüfus oranının en fazla olduğu bölge, ekonomisi tarım, hayvancılık ve ormancılığa dayalı olan Karadeniz Bölgesidir.

CEVAP: C

16. Şeker, un, yağ dokuma gibi sanayi faaliyetleri ham maddesini topraktan tarımsal faaliyetlerle sağlar. Fakat suni gübrenin ham maddesi daha çok fosfattır. Fosfat ise yer altı zenginliğidir.

CEVAP: E

17. Turizm merkezlerinde sanayi faaliyetlerini yaygınlaştırmak turizm faaliyetlerini olumsuz etkiler.

CEVAP: E

18. Türkiye bir kuzey yarım küre ülkesidir. Bu nedenle dağların güneye dönük yamaçları kuzey yamaca oranla daha fazla ısınır. ve aydınlanır. Buna **Bakı Etkisi** denir.

CEVAP: C

1. Engebenin ve yükseltinin fazla olduğu Doğu Anadolu Bölgesinde akarsuların hidroelektrik potansiyeli çok fazladır.

CEVAP: D

2. Yol yapım maliyetini belirleyen ana etmen yer şekilleridir. Dağların uzanış doğrultusu ve engebe koşulları göz önüne alındığında Zonguldak – Çankırı arasında yapılacak yeni yolun maliyetinin en fazla olması beklenir.

CEVAP: E

3. II, III, IV ve V öncülde verilenler Karadeniz Bölgesinde dağların kıyıya paralel uzanmasının sonuçlarıdır. Fakat bölgenin her mevsim yağışlı olmasıyla dağların uzanış yönü arasında herhangi bir ilişki söz konusu değildir.

CEVAP: A

4. Gayzer volkanik dağlarında belli zaman aralıklarıyla fışkıran ve ülkemizde görülmeyen bir kaynak türüdür.

CEVAP: E

5. Keban ve Karakaya Barajlarının bulunduğu Yukarı Fırat aynı zamanda Türkiye’de maden çeşitliliğinde en fazla olan coğrafi bölümdür.

CEVAP: B

6. Tarım ve turizm faaliyetlerinin olduğu alanlara yapılan göçler daha çok mevsimlik iken, sanayi ve madencilik faaliyetlerinin yaygın olduğu alanlara yapılan göçler kalıcı nitelikte göç alırlar.

CEVAP: D

7. Herhangi bir yöreye dışarıdan yapılan göçler ortalama yaşam süresini azaltıp arttırmaz.

CEVAP: C

8. Tarımsal faaliyetler için yağış miktarının yanısıra yöredeki buharlaşma miktarı da önemlidir. Enlem olarak güneyde yer alan Şanlıurfa'da buharlaşma miktarıda fazladır. Bu nedenle tarımda sulamaya daha fazla ihtiyaç duyulur.

CEVAP: D

9. Karadeniz Bölgesinde dağlar kıyıya paralel olarak uzandığı için Ege Bölgesindeki gibi çok fazla girinti – çıkıntı, koy, körfez, ada yarımada bulunmaz.

CEVAP: C

10. Verilen alanlar içerisinde sıcaklık ortalamaları en düşük Doğu Anadolu Bölgesi'nde yeralan Erzincan oasıdır. Erzincan oasının yükseltisi fazla olduğu için sıcaklık ortalaması düşüktür. Tarım ürünleri diğer verilen alanlara göre daha geç olgunlaşır.

CEVAP: B

11. Erzurum – Kars Bölümü en fazla yağışı yazın alır. Yaz yağışlarıyla oluşan çayırardan dolayı yörede büyükbaş mera hayvancılığı çok gelişmiştir.

CEVAP: C

12. Tablodaki bilgiler incelendiğinde kentsel nüfusta hem kadın hem de erkek nüfus oranının arttığı gözlemlenecektir.

CEVAP: D

13. Diyagrama bakıldığında nüfusun yaz grupları içerisindeki en büyük payın 12 – 64 yaş aralığında olanlar olduğu görülecektir.

CEVAP: C

14. İç Anadolu Bölgesi nadas uygulanmasının en fazla, bozkırdan dolayı küçük baş hayvancılığın çok yaygın olduğu bölgedir.

CEVAP: D

15. Etrafı yüksek dağlarla çevrili olan İç Anadolu'daki bazı akarsular denize ulaşamaz. Bu nedenle kapalı havza özelliği gösterirler.

CEVAP: A

16. Kırıklı yer yapısının fazla olduğu Ege Bölgesinde sıcak su kaynakları fazla yer kaplar Denizli Sarayköy'de jeotermal enerji santrali bulunur.

CEVAP: C

17. Karabük – Ereğli, Kırıkkale ve İskenderun'da demir – çelik sanayisi gelişmiştir. Diğer Sanayi kolları ise hemen hemen tüm bölgelerde yaygındır.

CEVAP: B

18. Sıcaklık ve yağış koşullarından dolayı Türkiye'de ormanlar çok dengesiz dağılmıştır. Sadece Karadeniz ve Akdeniz Bölgelerinin orman alanı Türkiye orman varlığının yarısından fazladır.

CEVAP: E

1. Engebeli alanlarda ekili – dikili alan oranı çok azdır. Özellikle Karadeniz Bölgesinde engebeden dolayı tarım arazisi toplam yüz ölçümün %16'sı kadardır.

CEVAP: D

2. ▲ Zonguldak çevresi olup taş kömürü gösterir.
□ Yatağan – Afşin – Elbistan olup linyiti ifade eder.
■ Küre – Murgul ve Maden olup bakırı sembolize eder.

CEVAP: B

3. Akdeniz ikliminin sıcaklık ve yağış koşullarına uyum sağlamış olan zeytin kış sıcaklık ortalamalarının fazla olduğu alanlarda yetiştirilir.

CEVAP: A

4. Hemen hemen tüm bölgelerde yetişen bir tarım ürünü Türkiye iklim koşullarına daha fazla uyum sağlamıştır. B seçeneğinde ise 7 coğrafi bölgede de yetiştirilen ürün Türkiye iklim şartlarına daha fazla uyum sağlamıştır.

CEVAP: B

5. Belirtilen hayvancılık faaliyeti en fazla Akdeniz'de beslenen kıl keçisidir.

CEVAP: C

6. Herhangi bir ülkenin dış alım ve dış satım ürünlerinin niteliğine bakılarak gelişmişliği ya da geri kalmışlığı hakkında yorumlar yapılabilir. 1970'lerde daha çok tarımsal ürünler satan Türkiye son yıllarda daha çok sanayi ürünleri satmaya başlamıştır. Bu durum Türkiyenin ekonomik olarak geliştiğini gösterir.

CEVAP: E

7. Marmara Bölgesinde tüketici nüfusun fazla olması, değer bölgelerden tarımsal ürünler almasını gerekli kılmıştır.

CEVAP: A

8. Yer şekillerinin engebeli olduğu alanlarda gerçek ve izdüşüm uzunluklar arasındaki fark da fazladır. Verilen doğrultular içerisinde en engebeli olanı Trabzon – Erzurum arasındadır. Bu nedenle bu iki il merkezinin gerçek ve izdüşüm uzunlukları arasındaki farkı da fazladır.

CEVAP: C

9. Doğu Anadolu Bölgesinde kış yağışları daha çok kar şeklindedir. Bu nedenle bölgedeki akarsular en fazla suyu ilkbahar sonu yaz başı gibi taşıyor iken, en az suyu kışın taşırlar.

CEVAP: B

10. Hatay il sınırları içerisinde, yer alan Belen Geçidi Hatayı hem İç Anadolu hem de G.Doğu Anadolu'ya bağlıdır.

CEVAP: C

11. I. merkez: Ergene'dir. Karasal iklimden dolayı bozkırlar görülür.
II. merkez: Batı Karadeniz'dir. Karadeniz ikliminden dolayı orman alanları fazladır.
III. merkez: Kıyı Ege'dir. Akdeniz ikliminden dolayı makiler yaygındır.

CEVAP: E

12. Sıcaklık ve yağış koşulları herhangi bir yöredeki deniz turizmi süresini belirler. Verilen merkezler içerisinde enlem olarak en güneyde yer alanı Muğla'da yer alan Gökova'dır. Bu nedenle deniz turizm süresi en uzun olanı da Gökova'dır.

CEVAP: A

13. Bir yörede tarımda çalışanların oranı bildiğinde yine hangi bölgede etkin nüfus içerisinde sanayi ve hizmet sektörlerinde çalışanların oranı da bulunabilir.

CEVAP: D

14. Güneşli gün sayısının fazla, kış sıcaklık ortalamalarının fazla olduğu Akdeniz Bölgesinde seracılık ve sebzeçilik çok gelişmiştir.

CEVAP: D

15. Guleman ve Palu'da krom madeni çıkarılır.

CEVAP: D

16. Türkiye arazisi genç bir ülke olduğu için akarsular henüz dengeye profiline ulaşmamıştır.

CEVAP: E

17. Türkiye orta kuşakta yer aldığı için yıl içinde 4 mevsimi belirgin olarak yaşar.

CEVAP: D

18. İç Anadolu Bölgesinin en yüksek, en engebeli bölümü sivasın bulunduğu Yukarı Kızılırmak'tır. Engebe ve olumsuz iklim şartlarından dolayı bölümün sanayisi gelişmemiştir.

CEVAP: D

1. Akdeniz ve Ege Bölgelerinde ekonomik değeri yüksek olan ürünlerin tarımı yapılır. Bu nedenle şeker pancarı gibi ekonomik değeri düşük olan ürünlerin tarımı pek yapılmaz.
CEVAP: D
2. Meriç nehri havzası Türkiye'de pirinç tarımının en fazla yapıldığı alandır.
CEVAP: B
3. Kırıklı yer yapısının fazla olduğu alanlarda jeotermal enerji potansiyeli, deprem oluşma ihtimali de fazladır.
CEVAP: D
4. Sanayi ve tarımsal etkinliklerin yoğun olduğu Adana Bölümü hem sürekli hem de özellikle yaz aylarında tarımsal faaliyetler nedeniyle geçici göç almaktadır.
CEVAP: A
5. Öncüllerde Akdeniz Bölgesine ait olarak verilen tüm bilgiler doğrudur.
CEVAP: E
6. Karadeniz Bölgesi en fazla yağışı sonbaharda almasına karşın en fazla heyelan olayı ilkbaharda görülür. Bunun nedeni kar erimelerinin bu dönemde artış göstermesidir.
CEVAP: B

7. Türkiye çok büyük bir hidroelektrik potansiyele sahiptir. Genç bir ülke olduğumuz için linyit yatakları da geniş yer kaplar. Bu nedenle bu iki enerji kaynağına yönelmek en doğru enerji politikası olacaktır.

CEVAP: C

8. Mersin'de Ataş petrol rafinerisi tekstil sanayi ve gübre sanayisi gelişme göstermiştir.

CEVAP: C

9. Karasal iklim şartlarının egemen olduğu Eskişehir'de zeytin tarımı yapılmaz.

CEVAP: D

10. Ege bölgesinde dağlar denize dik olarak uzandığı için kıyı uzunluğu çok fazladır. Bu durum denizel iklimin 80 – 100 km kadar içeriye sokulmasını sağlamıştır. Dağların uzanışı nedeniyle enine kıyı tipi oluşmuştur.

CEVAP: D

11. Marmara Bölgesinde sanayileşme düzeyi yüksektir. Bu durumun ortaya çıkmasında bölgenin ham madde kaynakları bakımından zengin olması etkili olmamıştır.

CEVAP: E

12. Konya ve Dicle Bölümlerinde yerşekilleri oldukça sadedir. Bu nedenle bu bölümler kendi içerisinde tarım, hayvancılık, sosya – ekonomik olarak çok büyük farklılıklar arz etmezler.

CEVAP: E

13. İndirgenmiş izoterm haritaları herhangi bir yörenin yükseltisi göz önüne alınmadan, deniz seviyesinde olduğu varsayılarak hesaplanan sıcaklığıdır. Bu nedenle indirgenmiş izoterm haritalarında yükseltinin sıcaklık dağılışı üzerinde etkisi yoktur.

CEVAP: A

14. Mozoikleriyle ünlü olan Zeugma Adıyaman'da değil Gaziantep'tedir.

CEVAP: E

15. Marmara Bölgesinin en yüksek, en engebeli, en geri kalmış bölümü Kırklareli il merkezinin bulunduğu Yıldız Dağları Bölümü'dür.

CEVAP: D

16. Türkiye'nin hem matematiksel hemde özel konumundan dolayı iklim çeşitliliği de fazladır. Bu durum tarım ürünü çeşidinin de fazla olmasını sağlamıştır.

CEVAP: C

17. Kimyasal çözülme yıllık yağış miktarının fazla olduğu alanlarda fazladır. Karasal iklimin gösterildiği tablodaki merkezde daha çok fiziksel çözülme yaygındır.

CEVAP: E

18. İç Anadolu Bölgesi toplam yağışının yaklaşık yarısını ilkbaharda alır.

CEVAP: B

1. G. Doğu Anadolu Bölgesinde yağışın az olmasının bir çok olay üzerinde etkisi bulunur. Fakat yağışın az olması Akdeniz iklimi görülmesi üzerinde etkiye sahip değildir.
CEVAP: A
2. Karadeniz Bölgesinde Ereğli ve Karabük'te Akdeniz'de İskenderun'da demir – çelik fabrikaları bulunur. Karadeniz'de Bafra ve Çarşamba deltaları, Akdeniz Bölgesinde Çukurova ve Silifke deltaları bulunur.
CEVAP: D
3. Pamuk, tütün, şeker pancarı ve zeytin gibi ürünlerin ekonomik değeri yüksek iken, kelevir ekonomik değeri ve sanayi içerisindeki değeri daha düşüktür.
CEVAP: A
4. Verilen bölgeler içerisinde batı – doğu yönünde en dar olanı G.Doğu Anadolu'dur. Bu nedenle kendi içinde yerel saat farkı en az olan bölge de G.Doğu Anadolu'dur.
CEVAP: D
5. Verilen grafikten yalnızca I. öncülde belirtilen yargıya ulaşılabilir.
CEVAP: A
6. Çanakkale, Bilecik, İzmir, Kütahya ve İstanbul gibi merkezlerde seramik sanayisi gelişmiştir.
CEVAP: B

7. Karadeniz kıyı kesiminde en fazla yağış sonbaharda düşer. Dağların uzanış yönü nedeniyle yağışlar daha çok yamaç yağışları şeklindedir.

CEVAP: C

8. Hereke (İzmit)
Uşak
Bünyan (Kayseri) gibi merkezlerde halıcılık faaliyetleri gelişme göstermiştir.

CEVAP: E

9. Ulaşım maliyetini belirleyen temel etmen yer şekillerinin engebesidir. Verilen merkezler içerisinde en engebeli olanı Trabzon – Erzurum'dur. Bu nedenle en maliyetli olanı bu iki merkezdir.

CEVAP: D

10. Herhangi bir yöndeki yağış ve sıcaklık koşulları ormanların az yada çok olması üzerinde etkilidir. Soruda verilen bölümler içerisinde en az yağış alan ve buharlaşmanın en fazla olduğu merkez Orta Fırat'tır. Bu nedenle bölümde orman alanları da çok azdır.

CEVAP: A

11. Tarım alanlarında birim alandan alınan verimin az yada çok olmasında hızlı nüfus artışının etkisi çok azdır. Tarımda verimin yüksekliği sulama, gübreleme ve kaliteli tohum kullanımıyla ilgilidir.

CEVAP: A

12. Verilen ürünlerinin tümü Batı Karadeniz'de yetiştirilmektedir.

CEVAP: B

13. Yerçekillerinin engebeli olduğu Doğu Karadeniz Bölümünde demiryolu ulaşımı yoktur.

CEVAP: C

14. Her yönüyle çok gelişmiş olan İstanbul'da Türkiye ekonomisine büyük katkı sağlayan herhangi bir maden çıkarılmaz

CEVAP: D

15. Karasal iklimin hüküm sürdüğü İç Anadolu Bölgelerinde bozkırların varlığına bağlı olarak küçükbaş mera hayvancılığı çok gelişmiştir.

CEVAP: C

16. Türkiye'de pirinç ekim alanı ve üretimi azdır. Bu nedenle pirinç ithal ettiğimiz ürünler arasındadır.

CEVAP: A

17. Verilen ürünler içerisinde yer fıstığı, mısır, soya fasulyesi ve turuncgil üretimned Akdeniz Bölgesi 1. sıradadır.
- Tütün üretiminde ise lik sırayı Ege Bölgesi almaktadır.

CEVAP: E

18. Verilen merkezler içerisinde sıcaklık ortalmalarının en fazla olduğu merkez Kıyı Ege'dir. Bu nedenle tarım ürünleri en erken bu alanda olgunlaşır

CEVAP: B

1. Türkiye'de sıradağların batı–doğu yönünde uzanması denizel iklimin etkisi alanını daraltmıştır. Bu durumun yanısıra Anadolu'da yüzyıllardan beri büyük bir orman tahribati yaşanmıştır. Bu da ormanların az, bozkır bitki örtüsünün fazla olmasına neden olmuştur.

CEVAP: B

2. Türkiye bir orta kuşak ülkesi olduğu için etkisi en az olan dış kuvvet buzullardır.

CEVAP: D

3. Sulama, gübreleme, makineleşme ve nöbetleşe ekim uygulamalarıyla beraber nadas alanlarımız hızla azalmaktadır. Fakat tarımla uğraşan nüfusun azalmasının nadas alanlarının dağılımı üzerinde bir etkisi yoktur.

CEVAP: D

4. Su gücü ve doğalgazın çevreye verdiği zarar daha azdır. Bu santrallerin kurulduğu alanlarda hava kirliliği az iken linyitle çalışan santrallerin bulunduğu alanlarda hava kirliliği daha fazladır.

CEVAP: E

5. Tarımda sulamayla beraber özellikle kırsal kesimde yaşayanların gelir düzeyi artacaktır. Bu nedenle sulamayla beraber köyden kente olan göçler de önemli ölçüde azalacaktır.

CEVAP: E

6. Türkiye'de iklimin çok çeşitli olması turizm için olumlu sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Nitekim iklim çeşitliliğinden dolayı yaz ve kış turizm faaliyetleri çeşitlenmiştir.

CEVAP: A

7. Karadeniz Bölgesi fındık üretiminin yaklaşık %80 'ini çay üretiminin ise tamamını karşılar.

CEVAP: C

8. Nemli alanlarda yani kıyılarda sıcaklık farkları düşük iken iç kesimlerde, karasallığın ve yükseltinin fazla olduğu alanlarda sıcaklık farkları da fazladır.

CEVAP: A

9. İstanbul Boğazına yakın bir yerden denize dökülen Sakarya Nehri büyük delta arası oluşturamamıştır. Bunun nedeni boğaza yakın alanlarda akıntının şiddetine bağlı olarak getirilen alüvyonların sürüklenmesidir.

CEVAP: C

10. Pamuk yazların kurak, ilkbaharda olan olaylarının yaşanmadığı alanlarda yetiştirilebilir. Rize her mevsim yağışlı olduğu için pamuk – mercimek ve buğday tarımı için uygun değildir.

CEVAP: E

11. İzmir'de Alağa, İzmit'te Tüpraş petrol rafinerileri bulunur. Buna bağlı olarak da petro-kimya sanayileri gelişmiştir.

CEVAP: A

12. Sıcaklık ve yağış koşullarından dolayı sebzeçilik ve ormancılık faaliyetleri daha çok iç bölgelerde değil kıyı bölgelerde gelişme göstermiştir.

CEVAP: D

13. Tarımsal nüfus yoğunluğu bir yöndeki toplam çiftçi sayısının toplam tarım arazisine bölünmesiyle elde edilir. İç Anadolu'da ekili-dikili alan fazla olduğu için tarımsal nüfus yoğunluğu da azdır.

CEVAP: C

14. Verilen iller içerisinde sanayisi en geri kalmış olanı Amasya'da sanayileşmeye bağlı kirlilikte en azdır.

CEVAP: E

15. Divriği (Sivas) Hekimhan ve Hasançelebi'de (Malatya) demir çıkarılır. Fakat çıkarılan demir taşkömürü yataklarından dolayı Karabük ve Ereğli ile ulaşım ve liman özelliğinden dolayı İskenderun' da işlenir.

CEVAP: D

16. Konut ihtiyacının artması sanayileşmenin değil, hızlı nüfus artışının bir sonucudur.

CEVAP: A

17. Verilen ihtiyacının içerisinde hinterlandı en dar olanı, dolayısıyla demiryolu bağlantısı bulunmayan Sinop'tur.

CEVAP: D

18. Ülkemizin her tarafında demiryolu ulaşımı yoktur. Bu nedenle ülke içerisinde yük ve yolcu taşımacılığında en büyük pay (%80) karayollarına aittir.

CEVAP: D

1. Türkiye'de endemik bitki türlerinin fazla olmasının nedeni görece konuma bağlı olarak yer şekillerinin çeşitli olmasıdır.
CEVAP: D
2. II. doğrultu İç Anadolu'de yer alır. Bölge yer şekilleri bakımından sade olduğu için bu doğrultuda ulaşım maliyeti düşük olur.
CEVAP: B
3. Herhangi bir yörenin stratejik ve jeopolitik önemi konutlardaki malzemenin şekli üzerinde etkili değildir.
CEVAP: D
4. Demir ülkemizde en fazla Orta Karadeniz'de değil Yukarı Fırat'ta çıkarılır.
CEVAP: D
5. Türkiye'de yıl içinde 4 mevsimin yaşanması, Türkiye'nin genç oluşumlu bir ülke olduğunu değil, Orta kuşakta yer alan bir ülke olduğunu kanıtlar.
CEVAP: B
6. II. merkez Orta Karadeniz'dir. Bölüm yer şekilleri bakımından genel olarak sadedir. Bu nedenle bu alanda dağcılık ve kayak gibi turizm faaliyetleri gelişmemiştir.
CEVAP: B
7. Türkiye'de mera hayvancılığı besisi ve ahır hayvancılığı geliştiği takdirde hayvansal gıda üretimi de önemli ölçüde artacaktır.
CEVAP: B
8. Kom ve yayla daha çok hayvancılık amacıyla kurulan köy altı yerleşmeleri iken mezra ve bağ evleri tarımsal amaçla kurulmuşlardır.
CEVAP: E
9. İstanbul, Zonguldak, Batman ve Seydişehir daha çok sanayi faaliyetleriyle ön plana çıkarken, Çorum tarımsal faaliyetlerle ön plana çıkar.
CEVAP: A
10. Verilen doğrultulardan III. merkez batı-doğu yönünde hareket eder. Bu nedenle dağların denize dik uzandığı kıyı Ege'de hava kütlelerinin yağış bırakma olasılığı en azdır.
CEVAP: C

11. Türkiye en fazla ihracat ve ithalat Avrupa ülkeleriyle yapmaktadır.

CEVAP: E

12. Karadeniz Bölgesinde çiftçi nüfusunun fazla, tarım arazisinin az olması nedeniyle tarımsal nüfus yoğunluğu da çok fazladır.

CEVAP: D

13. Üretim miktarının illere göre dağılımının gösterildiği ürün turunçgildir.

CEVAP: D

14. Kıyıda yer alan Rize ve Antalya'da nemlilikten dolayı sıcaklık farkları da çok azdır.

CEVAP: A

15. ▲ sembolü tütünü, □ sembolü yalnızca Doğu Karadeniz'de olduğu için çayı, ■ sembolü ise pamuk tarımının yoğun olduğu yerleri gösterir.

CEVAP: A

16. İç bölgelerde nüfus kıyı bölgelere göre daha dengesiz dağılmıştır.

CEVAP: D

17. Ortalama yükseltisi ve engebesi az olan Güney Marmara'da hidroelektrik potansiyel çok azdır.

CEVAP: E

18. A, B, C, D seçeneklerinde kent olmanın özellikleri belirtilmiştir. Ama bir yerin kent sayılması için geniş bir alana yayılması gerekmez.

CEVAP: E

1. Orman dağılışına etki eden en önemli etmen yağış koşullarıdır. Bu nedenle bazı bölgelerimizde dağların güney yamaçlarında, bazı bölgelerimizde de kuzey yamaçta orman alanı daha fazladır.

CEVAP: A

2. Nöbetleşe ekim nadas uygulamasına alternatif olarak yapılan bir tarım metodudur. Yani nöbetleşe ekim erozyonu önleyici bir faaliyettir.

CEVAP: A

3. Çatalağzı (Zonguldak) taş kömürüyle çalışan tek termik santraldir. Diğerleri ise linyitle çalışan santrallerdir.

CEVAP: D

4. Karasal iklimin görüldüğü Edirne'de zeytin tarımı yapılmaz. Bu nedenle bu ilde zeytin yağı fabrikaları gelişmemiştir.

CEVAP: E

5. G.Doğu Anadolu'da nüfus daha çok yağışın ve su kaynaklarının fazla olduğu dağ eteklerinde toplanmıştır.

CEVAP: C

6. Dünya batıdan doğuya doğru döndüğü için doğudaki merkezlerin yerel saati daha ileridir.

CEVAP: C

7. Türkiye hızla sanayileşen bir ülkedir. Yıllar itibariyle tarımsal üretimimiz azalmamasına karşın tarımın toplam gelir içindeki payı azalmaktadır. Bunun nedeni endüstriyel dış satımımızın artmasıdır.

CEVAP: E

8. Verilen merkezler içerisinde, nemliliğin en fazla olduğu merkez Rize'dir. Bu nedenle sıcaklık farklarının en az olduğu il Rize'dir.

CEVAP: C

9. ■ sembolü Dalamanı gösterir. Burada zengin krom yatakları mevcuttur.
□ sembolü Susurluk çevresidir. Bu alanda önemli miktarda bor yatakları bulunur.
■ sembolü Artvin Borçka'dır. Bu alanda ise manganez çıkarılır.

CEVAP: E

10. Samsun Ankara'nın kuzeyinde yer almasına karşın denizellikten dolayı (özel konum) Ocak ayındaki sıcaklığı Ankara'dan fazladır. Bu durum sıcaklık – enlem ilişkisiyle çelişir.
CEVAP: A
11. Arpa üretiminde 1. olan bölge Doğu Anadolu değil, İç Anadolu'dur.
CEVAP: B
12. Adana ve Kıyı Ege Bölümlerinin her ikisinde de Akdeniz iklimi görülür. Bu nedenle her iki bölümde de aynı ürünler yetiştirilir.
CEVAP: E
13. Antalya Bölümünde dağların kıyıya paralel uzanması ve bölümde engebenin fazla olmasından dolayı yol yapım maliyeti çok fazladır.
CEVAP: A
14. Çanakkale'nin her iki yakasında bulunan Biga ve Gelibolu yarımadalarında yer şekilleri ve olumsuz ulaşım şartlarından dolayı nüfuslanma çok azdır.
CEVAP: B
15. Edirne'nin ortalama yükseltisi çok azdır. Bu nedenle Edirne'de kış turizmi potansiyeli de yoktur.
CEVAP: A
16. Hem Adana Bölümünde, hem de Orta Karadeniz'de kıta sahanlığı dar olduğu için delta ovası oluşabilmiştir.
CEVAP: B
17. İç Anadolu Bölgesinde çok sayıda sönmüş volkanik dağ mevcuttur. Bölgede Hasan Dağı, Karadağ, Karacadağ, Melendiz ve Erciyes gibi sönmüş volkanik dağlar yer alır. Bu dağlar ise daha çok Orta Kızılırmak Bölümün'dedir.
CEVAP: C
18. Soma, Seyitömer, Tunçbilek ve Yatağan Ege Bölgesinde linyitle çalışan santrallerdir. Sarayköy (Denizli) ise jeotermal enerjiyle çalışan bir santraldir.
CEVAP: B

